

KAVABATA JASZUNARI
A TÓ

6,50 Ft

Kavabata Jaszunari Nobel-díjas japán író az ötvenes évek derekán, röviddel a *Hóország* világsikere után írta *A tó* című kisregényét.

A történet hőse, Ginpei, a szépség megszállottja, az elérhetetlen boldogság után vágyik. Kitaszítottnak érzi magát az erős és szép emberek közül, és gyökértelenül sodródik a bűn, a züllés útján.

Ginpei nem megrögzött bűnöző, hanem saját rögeszméi és a körülmények áldozata. A valóság és a képzelet között vergődve, a megtalálhatatlan boldogságot keresi. Az író nagy emberi részvétellel és nagy művészettel rajzolja meg esendő hőséneke szenvedélyes szerelmeit és széthulló világát.

KAVABATA JASZUNARI

A TÓ

MODERN KÖNYVTÁR

ELŐKÉSZÜLETBEN:

(A sorrend és a címek nem véglegesek)

Müller: Négy dráma

H. Zenker: Kassbach

Mai amerikai költők

M 20 ÉVES A
MODERN
KÖNYVTÁR

MODERN KÖNYVTÁR

P

Mert csak így lehetett valószínű az
ember a világ végéig, ha megáll.

MODERN KÖNYVTÁR 366.

川端康成

みずらみ

HUNGARIAN, TRANSLATION © GÖNCZ ÁRPÁD, 1978

AZ UTÓSZÓT

KARIG SÁRA

ÍRTA

ISSN 0133-1086

Momoi Ginpei nyár végén érkezett Karuidzavába, bár idefenn ez inkább ősznek tetszett. Először is vett egy bő flanellnadrágot a régi helyett. Új szvettert és új inget is, s mert az este hideg volt és ködös, vett egy kék esőköpenyt. Karuidzavában jól lehetett készruhákat venni. Vásárolt egy pár kényelmes cipőt is, a régit meg otthagyta a boltban. De mit kezdjen bugyorba kötött régi ruháival? Ha bedobja valami üres házba, csak jövő nyáron találnak rá. Befordult egy kis utcába, végigtapogatta egy elhagyott villa ablakát, de az be volt deszkázva. Nem akaródzott betörnie; az végül is törvénytértés.

Ginpei töprengett, hogy vajon valóban körözött bűnöző-e, hisz lehet, hogy bűncselekményét nem is jelentette az áldozat. A ruhákat begyömöszölte egy szemétládába, és megkönnyebbült. Miközben benyomta a batyut, hallotta, hogy nyirkos papír zizeg alatta. Úgy látszik, a nyaralók rendetlen népek voltak, s a házmester lusta, hisz a szemétládát nem ürítették ki, s a teteje kissé felemelkedett a batyutól. De ez nem zavarta.

Elment vagy harminc lépésnyire, s megfordult. Mintha úgy látta volna, hogy felhőnyi ezüst pille rebben a ködbe a szemétláda mellől. Mikor megállt, s már-már azon volt, hogy visszafordul, az ezüstös jelenés elhúzott a feje fölött, fakó, kékes fényt vetett a fölébe magasodó vörösfenyőkre, és eltűnt. A fenyők léniában sorakoztak, akár egy sugárúton, s a kis utca mélyén fényreklámmal díszített kapubolt. Egy gőzfürdő bejárata.

Ahogy a kertbe belépett, Ginpei végigsimított a haján. Érezte, a frizurája rendben van. Igen, nem egyszer meglepte az embereket, hogy milyen ügyesen nyírja borotvapengével a tulajdon haját.

Egy fürdőslány – a legnépszerűbbek egyike – bevezette őt a fürdőszobába. Miután az ajtót becsukta, levette fehér köpenyét. Dereka fölött nem volt rajta más, csak melltartó.

Mikor nekifogott, hogy kigombolja Ginpei esőkabátját, ő önkéntelenül elhúzódott, de végül hagyta, hogy a lány vetkőztesse le. A lábához térdelt, még a zokniját is ő húzta le.

Ginpei belépett az illatosított fürdővízbe. A csempek szinétől a víz zöldet mutatott. Az illatszer nem volt éppen kellemes, de ő, azután, hogy garnizállóról garnizállóra bujkált Sinanóban, valósággal virágillatnak érezte. Mikor a fürdőből kiszállt, a nő tetőtől talpig végigmosta. A lába előtt kuporogva még a lábujjai közét is kimosta lányos ujjáival. Lenézett a lány fejére. Haja egy picivel a tarkója alatt volt levágva, s egyenesen, lazán csüngött, azon a meghitt módon, ahogy a nőké csak akkor szokott, ha haját mosnak.

– A haját is megmossam?

– Hogy? A hajam is meg akarja mosni?

– Igen. Szívesen megmosom.

Ginpei megriadt a gondolattól, hogy a haja milyen bűdös lehet. Már nagyon rég nem mosta, mindig csak nyírta, borotvával. De ahogy a lány a haját habzó szappannal bedörgölte, s ő a térdére könyökölve előrehajtotta a fejét, érezte, hogy oldódik a féltékenysége.

– Gyönyörű a hangja.

– A hangom?

– Igen. Megmarad az emberben azután is, hogy elhangzott. Bár mindig beszélne. Olyan érzés, mint ha a fülemen át valami nagyon gyöngéd, nagyon

finom hatolna le az agyam gyökeréig. Igen, ettől a legszörösebb szívű bűnöző is megszéldülne.

– Ó! Hisz olyan szörnyen gyerekes.

– Csöppet sem gyerekes. Hihetetlenül kellemes. Van benne valami szomorú, valami gyöngéd, szeretetteljes. Más, mint az énekesnők hangja. Szerelmes valakibe?

– Nem. De szép lenne, ha lennék.

– Ha szól hozzám, ne dörgölje annyira a fejemet. Alig hallom, mit mond.

A fürdőslány megpihentette az ujjait.

– Már félek megszólalni – mondta zavartan.

– Sose hittem, hogy találkozom valakivel, akinek ilyen angyalhangja van. Még ha telefonon szólna néhány szót, akkor is fölfigyelnék a továbbzengő visszhangjára.

Ginpei majd elsírta magát, annyira meg volt hatva. A lány hangjától föltámadt benne a tiszta boldogság és meleg megkönnyebbülés. Ez vajon az örök asszony, a megértő anya hangja?

– Honnét jött?

A lány nem felelt.

– Az égből?

– Jaj, dehogy. Niigatából.

– Niigatából?... Niigata városából?

– Nem. Niigata kis helység csupán.

A fürdőslány most halk és lágú hangja egy csöppet megremegett.

– A havas vidékről jött... Azért olyan tiszta és gyönyörű a bőre.

– Nem. Nem is szép.

– De, az. A hangja meg egészen különleges.

Mikor a lány már jól beszappanozta a fejét, rádöntött néhány csöbör meleg vizet, jókora törülközőt tekert a haja köré, és megszárogatta. Aztán végighúzta rajta párszor a fésűt.

Ezután Ginpei, fürdőlepedővel a dereka körül,

bekerült a gőzfürdőbe. A lány kinyitotta egy szögletes faláda elülső lapját, s őt gyöngéden betuszkolta. A láda tetején helyet hagytak a fej számára, s mikor már kényelmesen elhelyezkedett, a lány lehajtotta a láda fedelét, amely elzárt minden más részt.

– Guillotine – mondta ő ösztönösen, s tágra nyílt szemmel, rémülten nézett körül. Mint aki csapdába esett, forgatta a fejét jobbra-balra. De a lány nem vette észre a félelmét.

– Ezt már mások is mondták – jegyezte meg.

Ginpei tekintete az ajtóról az ablakra tévedt.

– Csukjam be az ablakot? – A lány már indult az ablak felé.

– Ne.

Az ablak talán azért volt nyitva, mert a gőzfürdő forró levegője betöltötte a szobát. A fürdőszoba lámpafénye megcsillant a szil zöld levelén odakinn. A szilfa nagy volt, és a fény nem tudott mélyen behatolni a sűrű lomb közé. Ginpei mintha halk zongoraszót hallott volna átszűrődni a lomb sötétjén, de a nesz nem muzsika volt. Bizonyára képzelődik.

– Odakint kert van?

– Igen.

Félmeztelenül az ablaknál, a zöldes félhomályban, a szép bőrű lány mintha egy másik világ része lenne. Mezítláb a halványpiros csempepadlón. Lába kétségtelenül fiatalos, de a térde hajlatában, hátul kékesekek a nyomok.

Ginpeinek az jutott eszébe, hogy ha magára hagynák a fürdőszobában, egyszerűen elviselhetetlennek találná; elfogná a vakrémület, félne, hogy a nyílás összébb zárul s megfojtja. Érezte, a pad alól mint száll föl a meleg. Háta, úgy érezte, valami forró deszkához támaszkodik. Igen, a láda mindhárom fala átforrósodott a gőztől.

– Meddig kell ittmaradnom?

– Az magától függ, de szerintem körülbelül tíz percig. A törzsvendégek tizenöt percet is benn töltenek.

Ránézett a kis ébresztőórára az öltözőszekrényen, az ajtó mellett. Még alig múlt el négy-öt perc. A lány odajött, s hideg vízbe mártott törülközőt tett a homlokára.

– Értem. Ettől az embernek fejébe száll a vére.

Most, hogy megkönnyebbült, el tudta képzelni, milyen komikusan is festhet: csak az ünnepélyes képe áll ki a ládából. Megpróbálta megdörgölni áthevült mellét és hasát. A teste ragadt, csak azt nem tudta, a nyirok rajta izzadság vagy gőz. Behunyta a szemét.

Csobogást hallott, a lány, nyilván hogy csináljon valamit, miközben vendége a gőzben ül, meleg vizet mert az illatos fürdőből, és fölmosta a padlót. Mintha hullámok csobbannának a sziklán, hallotta Ginpei. S két sirály szárnyát libegtetve csipkedí egymás csőrét. Szülőfalujának tengerpartja tűnt fel a szeme előtt.

– Hány perce már?

– Úgy hét.

A lány újabb hideg törülközőt hozott Ginpei homlokára. A váratlan, jóleső hidegtől megrezsent a feje.

– Juj!

– Valami baj van, uram?

Valószínűleg azt hitte, hogy Ginpei megszédült a gőz melegétől, fölvette hát a törülközőt, amit Ginpei leejtett, visszatette a homlokára, és rászorította a tenyerével.

– Már kijönne?

– Nem. Semmi baj. . .

Ginpeit hatalmába kerítette a képzelete. Valahol Tokióban követte a szép hangú lányt egy utcán, ahol villamosok jártak. Egy darabig nem látott

mást, csak a járdát szegélyező ginkgofákat. Csurgott róla a veríték. Rádöbbsent, hogy képtelen a fejét elfordítani, mert kalodába fogja a láda, s szorult helyzetében elfintorodott.

A lány odébb ment. Úgy látszik, egy kicsit gyanús volt neki a viselkedése.

– Hány évesnek látszom, így, hogy csak a fejem áll ki? – kérdezte, de a lány zavarban volt, nem tudta, mit feleljen.

– Egy férfinál nem tudom megmondani.

Még csak meg se nézte közelebről. Neki nem volt ürügye rá, hogy megmondja: harmincnégy. A lány még húsz sincs, gondolta. Válla, hasa, lába mind arra vallott, hogy még szűz. Arca friss és rózsás, épp csak leheletnyi rúzs van rajta.

– Kijönnék.

Ginpei hangja gyászosan csengett. A lány félrehúzta a deszkát a torka elől. A nyaka köré tekert törülköző két végénél fogva, óvatosan, mintha kincs lenne, kihúzta a fejét. Aztán letörölte a testét borító verítéket. Ginpei egy jókora törülközőt tekert a derekára. A lány fehér lepedőt terített a priccsre a falnál, s neki hasra kellett feküdnie rajta. Aztán a lány nekilátott, hogy megmasszírozza. A vállán kezdte.

Ginpei mindaddig nem tudta, hogy a masszázs nem csupán simogatás és dörzsölés, hanem verés és csapkodás is, nyitott tenyérrel. A lány tenyere még kislánytenyér volt, de folyamatosan csapkodta a hátát és meglepő keményen, csak kapkodott tőle levegő után. Ettől eszébe jutott az ő gyereke, amint puha kis tenyere teljes erejéből rácsap a homlokára, s ahogy fölébe hajol, a fejét veri. Mikor is volt az? . . . De a kicsi keze már a sír fenekén döngeti vadul a ránehezedő föld falát. A börtön sötét fala mindenfelől rázárult Ginpeire.

– Közben púdert is tesz rá? – kérdezte.

– Igen. Rosszul érzi magát?

– Ó, dehogyan – mondta sietve Ginpei. – Csak megint megizzadtam, nem? Tudja, az szinte bűn lenne, ha az ember rosszul érezné magát, miközben a magának hallja.

A lány egyszerre abbahagyta a munkát.

– Mikor a hangját halom, minden más megszűnik. Ez egy kicsit fellengzősen hangzik, tudom, de hát egy hangot se kergetni, se megfogni nem lehet, ugye? Olyasmi lehet az, mint az idő vagy az élet folyása. Nem, nem is hogy olyan. Maga akkor hallatja azt a gyönyörű hangját, amikor akarja, de ha hallgatni akar, mint most is, senki sem kényszerítheti szóra. Arra persze rá lehet venni, hogy megletetésében, haragjában vagy fájaldalmában felkiáltson, de azt, hogy beszél-e csak úgy, vagy sem, maga dönti el, szabadon.

A fürdőslány, szabadon választott némaságában, tovább masszírozta Ginpei csípejét és hátul a combját. A talpát masszírozta, le a lába ujjáig.

– Most lesz szíves a hátára feküdni. – A lány olyan halkán beszélt, hogy hallani is alig lehetett.

– Hogy?

– Most hanyatt kérem.

– Álljak föl? És feküdjek hanyatt, azt mondja?

Ginpei megfogta a derekára tekert törülközőt, és hanyatt fordult. A lány alig-alig rebbenő suttogása elkísérte, ahogy moccant, s megtelt vele a füle. Még soha nem érzett ilyen édes mámort a füle mélyén.

A lány a keskeny priccs mellett állt, nekiszorította a testét, úgy gyúrta Ginpei karját. Melle ott volt az arca fölött. Bár melltartója láthatólag nem volt szoros, a fehér anyag a széle táján egy csöppet belevágott a húsba. De már az állása elárulta, hogy a melle még nem teljesen érett. Arca tojásdad volt, klasszikus körvonalú. Homloka nem volt széles, de talán mert simán hátrafésülte a haját, és az nem volt kibodorítva, magasnak látszott, s távol álló két sze-

me még annál is csillogóbbnak. Válla nem volt telt, de felső karja fiatal és kerek. Fénylő bőre oly közel, hogy Ginpei behunyta a szemét. Szemhéja mögött dobozt látott, olyat, mint az asztalosok szögesdoboz, teli fényes, csillogó apró szögekkel. Ginpei kinyitotta a szemét, és föl nézett a mennyezetre. Fehér.

– Mit gondol, a testem nem nagyon öreg a koromhoz képest? Mert hogy olyan nehéz életem volt – suttogta Ginpei. – Harmincnégy vagyok, tudja.

– Harmincnégy? Fiatalabbnak látszik – mondta a lány, s vigyázott, hogy teljesen kifejezéstelen legyen a hangja. Megkerülte a priccset, odaállt Ginpei fejéhez, s a fal felőli karját gyúrta.

– Hosszú a lábam ujja, nem!... Mint egy majomé. Aszottnak látszik, pedig ugyancsak sokat gyalogoltam... Undorodom, ha a lábamra nézek. De maga hozzáért azzal a gyönyörű kezével. Nem döbben meg, mikor a zoknimat lehúzta?

A lány nem felelt.

– Tudja, a tengerpartról jöttem én is, és ott durva a talaj. Az a sok fekete kő. Valamikor mezítláb jártam, s a hosszú lábujjaimmal kapaszkodtam a kőbe.

Ez csak félig volt igaz. Hogy ifjúkorában hány-szor hazudott mást a csúf lábáról? De az igaz volt, hogy bőre még a lába fején is sötét és durva, a talpa ráncos, a lába hosszú, kampós ujjait úgy hajtja be, egyenesíti ki, ahogy akarja. Így, hanyatt fekve, ahogy a lány masszírozta, nem látta a lábát, kezét emelte hát az arcához, hogy jobban szemügyre vegye. A lány a mellétől a karjáig húzó izmokat gyúrta, valahol épp a melle fölött. Ginpei a kezét nem látta olyan furcsának, mint a lábát.

– A tengerpart melyik részéről? – kérdezte a lány természetes hangon.

– Hogy melyikről?... – mormolta Ginpei. – Nem szívesen beszélek a szülőföldemről. Más vagyok, mint maga. Én elvesztettem az otthonomat.

Látszott, hogy a lányt nem érdekli különösebben Ginpei szülővárosa, s nem is figyel rá valami nagyon. Hogy van ez a fürdőszoba megvilágítva? A lány testén semmi árnyék. Miközben őt masszírozta, előrefeszítette a mellét, ő pedig behunyta a szemét, és nem tudta, hova tegye a kezét. Ha kinyújtja, még hozzá talál érni. Akkor pedig, ha csak az ujja hegyével éri is, biztos, hogy megpofozza. S még érezte a döbbenetet, milyen az, ha az embert megütik. Váratlan rémületében megpróbálta kinyitni a szemét, de a szemhéja nem fogadott szót. Mintha belevágtak volna, sírhatnékja támadt, de könnye nem volt, csak sajgott a szeme, mintha forró tüvel döfködtek volna.

Nem a lány tenyere, egy kék bőrtáska vágott Ginpei arcába. Akkor még nem is tudta, hogy táska, de az ütés után látta, hogy egy táska hever a lábánál. Nem tudta biztosan, megütötték-e vele, vagy hozzávágták. De hogy ütés érte, azt tudta, mert nyomban észhez tért.

Ginpei följajdult, majd többször is utánakiabált a nőnek, hogy álljon meg. Első reakciója az volt, hogy szól neki, hisz elejtette a táskáját. De a nő háta már el is tűnt, ahogy befordult a gyógyszertárnál. Csak a kék táska maradt az út közepén, mintha bűne fogható bizonyítékául kínálkoznék. A táska szétnyílt keretéből egy köteg ezerjenes papírpénz állt ki. De mégis a táskára figyelt föl először, a bűncselekmény esetleges bizonyítékára, s csak aztán a pénzre. Mert a nő, azzal, hogy elszaladt, s otthagytta a táskát, az ő tettét egyszerre bűncselekménnyé változtatta. Ijedtében önkéntelenül lehajolt a táskáért. S csak mikor fölvette, pillantotta meg döbbenet a kötegni ezerjeneset.

Később arra gondolt, vajon nem volt-e a bolt is csak a képzelete játéka? Furcsa, hogy az ember egy ilyen régi, különös kis gyógyszertárral találkozék

egy lakónegyed közepén, ahol más boltra se számít. De az üvegajtó mellett egy féreghajtót kínáló hirdetést látott. És bármilyen különös, két, szinte teljesen egyforma zöldséges nézett egymással szembe a vilamosán fölött, ott, ahol a lakónegyed elkezdődött. Mindkét boltban eper és cseresznye volt kirakva kis faládikákban. Miközben a nőt követte, Ginpei nem látott semmit, csak őt. S hogyhogy hirtelen a két zöldségesüzleten akadt meg a szeme? Talán mert szerette volna megjegyezni a sarkot, hisz arra vezetett az út a nő otthona felé? A zöldségesüzletek valóban ott lehettek, hiszen a ládikákban takarosan kirakott eper képe még most is ott lebegett a szeme előtt. De lehet, hogy csak egy zöldséges volt a sarkon, abban az utcában, ahol a villamos jár, s ő csak pillanatnyi zavarában hitte, hogy mindkét oldalon lát egyet-egyet. Utóbb alig tudta legyőzni a kísértését, hogy visszamenjen és meggyőződjék róla, vajon a két zöldséges és a gyógyszertár valóban létezik-e. De az az igazság, hogy még az utcára is alig emlékezett, s még úgy is csak sejtette, hogy hol lehet, ha képzeletében felvázolta Tokió térképét. Hisz akkor csak egy volt fontos neki, hogy a nő merre megy.

- Úgy van. Lehet, hogy nem is akarta eldobni - mormolta önkéntelenül Ginpei, miközben a lány a hasát masszírozta.

Döbben nyitotta ki a szemét, de be is csukta, mielőtt a lány észrevette volna. Hisz lehet, hogy a tekintete valami kísérteties pokolmadárra emlékezteti. Egy női táskáról mormolt valamit, de szerencsére sem azt nem mondta ki, hogy mit dobtak, sem azt, hogy ki dobta el. Érezte, hogy a hasa megfeszül, s remeg a bőre.

- Csiklandik - mondta mentségül Ginpei. A lány erre lassabban dolgozott. Most valóban érezte, hogy csiklandik. És igazán elnevette magát.

Egészen eddig a pillanatig Ginpei úgy magyarázta a dolgot, hogy a nő, akár megütötte vele, akár hozzávágt a táskát, azt hitte, hogy a táskában levő pénz miatt eredt a nyomába - s mikor félelme vakrémületté vált, otthagya a táskát, s elmenekült. Ám lehet, hogy nem is akarta eldobni. Lehet, hogy csak őt szerette volna megütni, azzal, ami épp a kezében volt, de a mozdulat heve kitépte a kezéből. De akár-hogy történt is, nagyon közel lehettek egymáshoz, ha a táska arcul csapta, amint a nő meglendítette. Amikor beértek a kihalt lakónegyedbe, ő öntudatlanul megközelítette a nőt. Vajon a nő, mikor látta, hogy ő egyre közelebb-közelebb ér, hozzávágt a táskáját és elfutott?

Esze ágában sem volt kirabolni. Nem is gyanította, sőt, még csak meg se fordult a fejében, hogy a táskában ennyi pénz lehet. Akkor lelt rá a kétszáz-ezer jenre, mikor a táskát felvette, azzal a szándékkal, hogy eltüntesse ezt a nyilvánvaló terhelő bizonyítékot. Mert hogy két köteg ropogós bankó - száz-százezer jen - volt a táskában meg egy betétkönyv. A nő nyilván épp a bankból jött, s valószínűleg azt hitte, hogy ő onnan követi. A két köteg bankón kívül ezerhatszáz jen volt benne készpénzben. Kinyitotta a betétkönyvet, s látta, hogy körülbelül huszonhétezer jen maradt a könyvben, azután, hogy a nő a kétszáz-ezeret - megtakarított pénze java részét - kivette.

Ginpei a betétkönyvből tudta meg, hogy a nő Midzuki Mijakónak hívják. Ha esze ágában sem volt, hogy a pénzt elvegye, s csak a nő különös bája csalogatta maga után, akkor nyilván vissza kellett volna küldje neki a pénzt is, a betétkönyvet is. De a helyzet úgy alakult, hogy még csak nem is számíthatott rá, hogy vissza tudja juttatni neki. Ahogy ő követte a nőt, ugyanúgy követte őt is a pénz, akár egy élőlény, akinek megvan a maga akarata. Ginpei éle-

tében először lopott pénzt. Azazhogy nem is lopta, hanem csak megfélemlítette a pénzt, s nem volt hajlandó eltakarodni.

Mikor a táskát fölvette, mi sem állt távolabb tőle, mint hogy a pénzt ellopja. Rádöbrent, hogy egy bűncselekmény bizonyítékát tartja a kezében, a táskát bedugta hát a zakója alá, s lement az útestre, ahol a villamosok járnak. Sajnos, nem volt olyan évszak, hogy felöltőt kellett volna viselnie. Betért egy szomszédos üzletbe, vett egy kendőt, beletekerte a táskát, s elrohant.

Ginpei egyedül élt egy emeleti albréti szobában. A betétkönyvet elégette cserép szénszerpenyőjén, s ugyanígy Midzuki Mijako zsebkendőjét és más egyéb holmiját is. Minthogy nem jegyezte meg a betétkönyvre írt címet, az örökre elveszett. Nem is gondolt már rá, hogy a pénzt visszaadja. A betétkönyv, zsebkendő és a fésű nagy büzzel égett. Minthogy a bőrtáska, ha egyben égeti el, még bűdösebb lett volna, Ginpei apró darabokra vágta, s a rákövetkező napot azzal töltötte, hogy darabonként rakta a tűzre. Az éghetetlen tárgyakat, a zárat, az ajakrúzt, a púderkompakt fémrészeit éjjel bedobta a csatornába. Még ha meg is találná valaki, mind elég hétköznapi holmi, hogy a figyelmet ne vonja magára. Reszketett a keze, mikor a pici maradék ajakrúzt kitalta a tokjából.

Ginpei figyelemmel kísérte a rádióhíreket, és gondosan végigböngészte az újságokat, de semmi olyan hírt nem talált, hogy valaki elrabolt volna egy kétszázezer jent és egy betétkönyvet tartalmazó női táskát.

Mhm... Mint ahogy gondoltam, végül se jelentette. Valami bizonyára visszatartotta tőle – mormolta magában Ginpei, s úgy érezte, szíve sötét mélyét hirtelen valami vörös láng világítja be. Talán azért eredt a nő nyomába, mert volt benne valami,

ami egyenesen kihívta, hogy ő üldözőbe vegye. Lehet, hogy mindketten egyazon pokolvilág lakói. Ginpei ezt saját tapasztalataiból tudta. Megörült a gondolatnak, hogy Midzuki Mijako talán olyan, mint ő, s keserűen megbánta, hogy nem írta föl a címét.

Mijako bizonyára megrémült, mikor ő a nyomába eredt, de lehet, hogy csiklandós gyönyörűséget is érzett anélkül, hogy ezt fölismerte volna. Hát létezhet egyoldalú gyönyörűség az emberi világban? Hát nem olyan ez, mint amikor a kábítószer rabja megérzi a másikban a szenvedő testvért, nem azért kellett neki épp Mijako nyomába erednie, mikor oly sok más csinos nő szaladgál városszerte?

Tamaki Hiszakóval, azzal a nővel, akit életében először követett nyomon, pontosan ez volt a helyzet. Akkoriban Hiszako még kislány volt, még ennél a kellemes hangú fürdőslánynál is fiatalabb. Diáklány és Ginpei tanítványa, s mikor kettőjük viszonyát fölfedezték, őt elbocsátották.

Ginpei addig követte, míg oda nem értek a házuk külső bejáratához; ott megállt, visszahőkölt a kapu pompájától. A kőfalba ágyazott kapu nyitva állt, a vasgerendák fölött arabeszk díszítette. Hiszako megfordult, s ránézett a rácson át.

– Jó napot, tanár úr – mondta Hiszako Ginpeinek. Sápadt arca gyönyörűen elpirult. Érezte, hogy az ő arca is ég.

– Ó, szóval itt lakik, Tamaki kisasszony? – kérdezte rekedten.

– Parancsoljon, tanár úr! Hozzánk jön látogatóba?

Nemigen kínálkozott rá kézenfekvő magyarázat, hogy miért is kíséri titokban egy tanár a tanítványát, ha meg akarja látogatni odahaza. De Ginpei benézett a kapun, mintha a házat csodálná, s azt mondta:

– Igen. És örülök, hogy egy ilyen gyönyörű ház nem égett le a háborúban. Ez csoda.

– A mi házunk leégett. Ezt már a háború után vettük.

– A háború után? ... Mivel foglalkozik az édesapja, Tamaki kisasszony?

– Van itt valami dolga, tanár úr? – kérdezte Hiszako a rács túloldaláról, s haragos szemmel bámult Ginpeire.

– Ó, igen. Tulajdonképpen a láb gombásodás... Tamaki kisasszony, a maga édesapja tud egy jó orvosságot a láb gombásodás ellen. Ugye? – Még ki sem mondta Ginpei, máris azon töprengett, hogy miért kellett megemlítenie ezt a bőrbetegséget egy ilyen gyönyörű kapu előtt, s úgy összerándult az arca, mintha mindjárt elsírná magát. Hiszako tiszta, nyílt szeme azonban meg se rezdült.

– Elgombásodott lábra?

– Igen. Valami gyógyszert elgombásodott lábra. Emlékszik, egy barátnőjével beszélgettek az iskolában valami gyógyszerről, ami jó rá?

A lány szeme elárulta, hogy megpróbál visszaemlékezni.

– Már járni is alig tudok, olyan keserves. Legyen olyan jó, menjen be és kérdezze meg az édesapját, hogyan is hívják azt az orvosságot. Én majd megvárom idekint.

Mikor látta, hogy a lány eltűnik a nyugati stílusú ház kapujában, Ginpei futásnak eredt. Úgy érezte, mintha tulajdon csúf lába kergetné.

Az eszébe se jutott, hogy Hiszako netán elárulná őt akár odahaza, akár az iskolában, de kegyetlenül gyötörte a fejfájás, szemhéja rángatózzott, s aznap éjjel alig tudott elaludni. Mikor végül elszundított, álma felületes volt, föl-fölriadt. Ha fölébredt, végigsimított nyirkos homlokán, s a fejfájás, mint a mé-

reg, átszivárgott a tarkójából a feje tetején át a homlokába, újra kezdődött.

Akkor állt belé, mikor Hiszakoék házának kapuja elől menekülve átvágott a szomszédos mulatónegyeden. Képtelen volt megállni a lábán, leguggolt a zsúfolt utca közepén, s két keze közé fogta a fejét. És nem elég, hogy a feje fájt, még szédelt is. Úgy érezte, mintha a harang, amit azért kondítottak meg, hogy a győztes lottószámot bejelentsék, benne, a fejében kondult volna. Vagy mintha eszeveszetten robogó tűzoltóautó harangja volna.

– Rosszul van? – Egy női csuklya súrolta lágyan Ginpei vállát. Mikor megfordult és föl nézett, látta, hogy a nő utcalány, az a fajta, amelyik most, a háború után a mulatónegyedben kószál.

Még nem lévén jól, Ginpei kínkeservesen odébb húzódott, és nekitámaszkodott egy virágkereskedés kirakatának, hogy ne legyen útjában a járókelőknek. Homlokát nekiszorította a kirakat üvegének.

– Követett, ugye? – kérdezte Ginpei a nőt.

– Hát követni éppen nem követtem.

– Ugye, én sem követtem magát.

– Nem.

A nő válasza kétértelmű volt. Ha igenlő lett volna, akkor még hozzátett volna valamit. De elhallgatott, s Ginpei, most már ingerültebben, azt mondta:

– Ha én nem követtem magát, akkor mégiscsak maga követett engem.

– Nem mindegy?

A nő alakja visszatükröződött a kirakatüvegen. Mintha virágok közt állt volna az üvegen túl.

– Mit akar? Álljon fel gyorsan. Már nézik. Valami baja van?

– Igen. Elgombásodott a lábam.

Ginpeit magát is meglepte, hogy megint ugyanaz jött a szájára.

- Úgy fáj, hogy jární is alig tudok.
- Gusztustalan. Tudok egy kellemes helyet itt a közelben, oda bemehetünk, és majd megenyhül. Le kéne vetni a cipőjét és a zokniját.
- Nem akarom, hogy lássák.
- Én nem nézek rá. A lábára biztos nem...
- Megkaphatja, gondolja meg.
- Nem lehet azt megkapni. - A nő a hóna alá nyúlt és úgy emelte. - No, gyerünk.

Ginpei, bal kezével még mindig a homlokát gyúrva figyelte a virágok közt tükröződő arcot, mikor egy másik női arc tűnt föl a virágok közt az üvegen túl. Vajon a virágüzlet tulajdonosa? - töprengett Ginpei. S mintha egy csokor fehér dáliáért nyúlna az üvegen túlra, kinyújtotta a jobb kezét, nekítámaszkodott a kirakatnak és fölállt. A tulajdonosnő keskeny szemöldökét összevonva bámult rá belülről. Ginpei félt, hogy be találja törni az üveget, és összevágja a kezét, ezért a teste súlyát áthelyezte az utcalányra. De annak sikerült megőriznie az egyensúlyát.

- Nehogy elszaladjon! Érti? - mondta, s keményen belecsípett Ginpei mellkasába.

- Juj!

Ginpei erőre kapott. Nem egészen értette, hogy került a mulatónegyedbe, azután hogy elmenekült Hiszakóék háza elől, de alighogy a nő belecsípett, kitisztult a feje. Frissnek érezte magát, mintha a hegyekből a tóra fúvó szél húzott volna el a feje fölött. Az a késő tavaszi csípős szél lehetett, mégis egy befagyott tó képzett meg a szeme előtt - talán mert félt, hogy keze betöri a virágüzlet üvegét, mely széles volt, mint a tó. Az a tó, az édesanyja faluja mellett. Város is volt a partján, de anyja a faluban élt.

A tó ködbe burkolódzott, s a part menti jégen túl minden a ködben, a végtelenben tűnt el. Ginpei kicsalta unokanővérét, Jajoit a jégre, mert irigyke-

det rá és rosszat kívánt neki. Gonoszul azt remélte, hogy majd beszakad lába alatt a jég, és elnyeli. Jajoit két évvel volt idősebb, mint Ginpei, de ketten közül a fiú volt az agyafúrta. Tízéves ha volt, mikor az apja tisztázatlan körülmények közt meghalt, s ő kínzó félelmében, hogy anyja még ott találja hagyni, és visszaköltözik a családjához, nagyon is rászorult, jobban, mint Jajoit, hogy jellemében az alattomos vonásokat kifejlessze. A lányról viszont az volt az ember benyomása, hogy azt a tavaszi nap melege növeli. Részben talán Ginpei rejtett vágya, hogy az édesanyját el ne veszítse, vezetett első szerelméhez, ezért szeretett bele épp Jajoiba, anyai ágon unokanővérébe. Kiskorában nem ismert nagyobb örömet, mint hogy végigsétáljon Jajoival a tóparton, s nézze, mint mosódik össze tükröképük a vízben. Így séta közben, ha lenézett a tóra, úgy érezte, hogy képük az örökkévalóságig együtt fog sétálni a tavon.

De boldogsága nem tartott sokáig. Mire a lány tizennégy-tizenöt éves lett, mintha elfelejtette volna Ginpeit; két évvel idősebb volt nála, s fölfedezte, hogy a másik nemhez tartozik. S miután Ginpei édesapja meghalt, anyja családja elhidegült apja rokonaitól. Jajoit is hidegen, nyílt megvetéssel beszélt vele. Ekkortájt történt, hogy szerette volna, ha a jég beszakad, és elnyeli Jajoit. A lány később hozzáment egy tengerésztiszthez, s Ginpei hallotta, hogy megözvegyült.

A virágüzlet kirakatüvege volt az, ami a tó jegét Ginpei eszébe juttatta.

- Mi jutott eszébe, hogy belém csípjén? - kérdezte Ginpei a nőtől, s a mellkasát dörzsölgette. - Most majd kék folt marad a helyén.

- Majd mutassa meg a feleségének, ha hazamegy.

- Nincs feleségem.

- Úgy ám!

- Nincs. Becsületszavamra. Agglegény vagyok. Tanár - mondta Ginpei halkán.

- Én meg magányos iskoláslány - felelt a nő.

Ginpei tudta, hogy a nő képtelenséget állít, s még csak a szemébe se kellett néznie, de az „iskoláslány” szótól ismét belenyilallt a fejébe a fájdalom.

- Az a gombásodás fáj annyira? Megmondtam, jobb, ha nem jár sokat... - A nő a lábára nézett.

Ginpeinek az jutott eszébe, hogy mit is gondolna most Hiszako, ha történetesen követte volna őt, mint ahogy ő követte Hiszakót a házuk kapujáig - s most itt találná egy ilyen nővel. Gyorsan körülnézett. Mert ha nem is tért vissza Hiszako, azután hogy a kapun bement, arról meg volt győződve, hogy legalább képzeletben követi őt.

Másnap Ginpeinek japánórája volt Hiszako osztályában. A lány kint várta az osztály ajtajában.

- Tanár úr, az orvosság - mondta, és lopva a zsebébe csúsztatott valamit.

Annyira fájt a feje, hogy nem készült az órára, s az álmatlan éjszakától fáradtan fogalmazási feladatot adott a diákoknak. Azt mondta, írjanak szabadon választott témáról. Az egyik fiú jelentkezett.

- Tanár úr, betegségről is írhatok?

- Hogyne. Bármiről.

- Például... bocsánat, hogy ilyen gusztustalan témát említék... a láb gombásodásáról is?

Hirtelen, harsányan kitört a nevetés. De mindenki a fiút nézte, őrá egy kíváncsi pillantás sem esett. Szemmel láthatólag a fiún nevettek, nem rajta.

- Azt hiszem, megteszi. Talán még tanulok is belőle, hisz arról úgysem tudok semmit - mondta Ginpei, s a szeme Hiszako asztala felé tévedt. Megint fölcsapott a nevetés, de ártatlanságában mellette szólt. Hiszako lehajtott fejjel írt, nem nézett föl. De a füle vörösen égett.

Mikor Hiszako kivitte a dolgozatát, Ginpei látta, hogy a címe: *A tanáromról*. Nyilván őrá szól, gondolta.

- Tamaki kisasszony, óra után lesz szíves velem jönni - mondta Hiszakónak. A lány a tudomásulvétel halvány jeléül ráemelte a szemét. Ő érezte, hogy bámulják.

Hiszako odament az ablakhoz, s kinézett a játszótérre.

Mikor mindenki beadta a dolgozatát, megfordult, és visszament a helyére. Ginpei ráérősen összerakta a dolgozatokat, aztán fölállt. Egy szót se szólt, míg ki nem ért a folyosóra. Hiszako körülbelül egy lépésnyire követte.

- Köszönöm az orvosságot. - Ginpei megfordult.

- Megmondtam valakinek, hogy gombás a lábam?

- Nem.

- Szóval nem szólt róla senkinek?

- Nem. Csak Onda kisasszonynak. De ő a legjobb barátnőm.

- Onda kisasszony. Neki igen?

- Csak neki.

- Ha egyvalakinek elmondta, az anyyi, mintha közhírré tette volna.

- Nem. Az köztünk marad. De mi megfogadtuk, hogy mindent megmondunk egymásnak.

- Annyira jóban vannak?

- Annyira. Tanár úr akkor tudta meg apám bőrbaját, mikor Onda kisasszonynak beszéltem róla.

- Igen? Tehát Onda kisasszony előtt nincsenek titkai. Csak hát ez nem igaz. Gondolkozzék. Még ha éjjel-nappal együtt vannak, és mindent elmond neki, ami eszébe jut, akkor is lehetetlenség, hogy mindent elmondjon. Tegyük fel, hogy álmodik valamit, s reggelre elfelejti. Ha akarja, se tudja elmondani. Vagy az is lehet, hogy álmában szakított vele, és meg akarta ölni.

- Én ilyeneket nem álmodom.

- Mindenképpen beteges képzelgés, kislányos csacsiságok takarója, ha elhiszik, hogy van olyan meghitt barátság, amely mindent megoszthat. Teljes tudás talán létezhet az égben vagy a pokolban, de az emberi világban nem. Ha nincs titka Onda kisasszony előtt, az annyit jelent, hogy személy szerint maga nem is létezik, hogy nem a maga életét éli. Ne hazudjék önmagának, gondolja végig, amit mondtam.

Hiszako láthatólag nem fogta fel se Ginpei érveit, sem azt, hogy miért beszél vele így.

- De miért ne higgyek én a barátságban? - tiltakozott a végén.

- Titok nélkül barátság sincs. Nemesak a barátság, de más emberi érzelem se marad meg titkok híján.

- Hogy? - A lány ezt szemmel láthatólag képtelen volt megérteni. - Én mindent, ami fontos, elmondok neki.

- Erre kíváncsi lennék. . . Aligha hiszem, hogy az igazán fontos dolgokról beszélne neki, vagy teszem azt arról, ami a legkevésbé fontos - mondjuk a homokszemcsékről a tengerparton. Kíváncsi lennék például, hogy mekkora fontosságot tulajdonít az édesapja bőrbájának meg az enyémmek? Valahova középre teszi, nem?

Ginpei szavai olyan ellenségesek voltak, hogy Hiszako úgy érezte, mintha földhöz vágták volna, azután, hogy meghimbálták a levegőben. Elsápadt s kis híján elsírta magát. Ginpei szelíd, behízelt hangon folytatta.

- Azt is mind elmondja Onda kisasszonynak, ami a családjában történt? Kötve hiszem. Az édesapja üzleti titkait például nem. Ugye? Persze hogy nem. Látja? Mellesleg azt hiszem, rólam írt a mai dolgozatában. És ha nem tévedek, van olyasmi a dolgo-

zatában is, amit nem mondott el Onda kisasszonynak.

Hiszako könnyben úszó, haragos szemmel nézett Ginpeire. De nem szólt semmit.

- Nem tudom, az édesapja mivel ért el olyan hatalmas üzleti sikert a háború után. S bár nem vagyok Onda kisasszony, szeretném, ha valamikor elmesélné - részletesen.

Ginpei ezt csak úgy odavetőleg jegyezte meg, de szavait nyilvánvalóan fenyegetésnek szánta. Ha a lány apja azt a házat a háború után vette, akkor szinte magától merült fel a gyanú, hogy valami bűnös vagy törvénybe ütköző dolgot művelt, például a feketepiacon üzletelt. Ginpei szándékosan terelte a szót a lány apjára, abban a reményben, hogy így majd hallgatni fog róla, hogy követte őt.

Ugyanakkor Ginpei földidézte magában, hogy mire gondolt előző nap délután? Arra, hogy Hiszako ügysem fogja elárulni őt. Akármi történt, nincs oka aggódnia, hisz a lány ma eljött az iskolába, odaadta neki az orvosságot, s dolgozatot írt „A tanáromról”.

Lehet, hogy Ginpei teljesen öntudatlanul követte Hiszakót, mint a részeg alvajáró, a lány bája csalta maga után. Hiszako már megbabonázta. S az a tény, hogy követte Hiszakót, a lányt rádöbbenette önmaga bájára, és lehet, hogy még gyönyörködött is titkolt izgalmasában. Akárhogy is, teljesen átjárta az a delejes erő, ami ebből a titokzatos lányból áradt.

Mikor Ginpei föltekintett, azután, hogy elejtette azt a fenyegető megjegyzést, és azt hitte, ezzel minden el van intézve, megpillantotta Onda Nobukót a folyosó végén, amint őket figyel.

- Barátnője aggódik. Magára vár. Nézze csak - Ginpei elengedte Hiszakót. A lány azonban nem

szaladt Ondához, mint más lány tette volna, hanem lassan, lehajtott fejjel indult feléje.

Három-négy nap múlva Ginpei köszönetet mondott Hiszakónak.

– Az a gyógyszer... hát az egészen csodálatos. Köszönöm szépen. Teljesen meggyógyított.

– Igazán? – Hiszako gyönyörűen elpirult, s bájos gödröcskék jelentek meg az arcán.

De nem maradt sokáig az a félénk, bájos Hiszako, aki kezdetben volt. Viszonyuk odáig fajult, hogy Onda följelentette Ginpeit, s végül elbocsátották az iskolából.

Miközben a fürdőslány a hasát masszírozta a karuidzavai gőzfürdőben, Ginpei ennyi év után még mindig maga elé tudta képzelni Hiszako édesapját nagyszerű nyugati stílusú otthonának mély karosszékében, amint fertőzött lábáról hámozgatja a bőrt.

– Mhm... akinek gombás a lába, az okosabban teszi, ha nem jár gőzfürdőbe. A gőztől elviselhetetlenül viszket – mondta Ginpei, s gúnyosan elnevette magát. – Volt már itt olyan ember, akinek elgombásodott a lába?

– Hát...

A lány láthatólag nem is próbált neki komolyan válaszolni.

– A magunkfajták nem is tudják, hogy mi az a gombás láb, ugye? Azt csak puha és elkényeztetett lábon lehet találni. Gondolom, ez is olyan, mint az élet – a durva fertőzés a finom lábat támadja meg. A gomba meg sem élne a mi majomlábunkon, még ha odaültetnénk is. Ahhoz kemény és vastag rajta a bőr. – Még ki sem mondta, már eszébe jutott, hogy a lány fehér, puha és nedves ujjai épp az ő csúf talpát fogják és gyúrogtatják.

– Még a gomba is undorodik az én lábamtól!

Ginpei elfintorodott. Miért hogy most, mikor

végre jól érzi magát, miért épp most beszél bőrfertőzésről ennek a gyönyörű fürdőslánynak? Hát muszáj volt ezt előhoznia? Biztos, hogy azért, mert annak idején hazudott Hiszakónak.

Ginpei ott állt Hiszakóék háza előtt, és arra kérte a lányt, kérdezze meg az apjától egy orvosság nevét, mert gombás a lába. De ez hazugság volt, s csak úgy kicsúszott a száján. S ezt egy másik hazugság követte, mikor három-négy napra rá köszönetet mondott Hiszakónak a gyógyulásáért. Egyáltalán nem volt gombás a lába. Akkor mondott igazat, mikor az osztályban kijelentette, hogy azt se tudja, mi fán terem az, és a gyógyszert is eldobta, amit Hiszakótól kapott. S mikor a nőnek a mulatónegyedben hirtelen azt mondta, hogy gombás a lába, s ettől szinte járni se tud, csak megerősítette az önkéntelen hazugságok láncát. Egy hazugság, ha egyszer kimondták, sose tűnik el, sőt nyomon követ minket. Ahogy Ginpei eredt nyomába a nőknek, úgy követték őt is a hazugságai. Talán így van ez a bűnnel is. Egy bűncselekmény, ha egyszer elköveték, addig úzi az elkövetőjét, míg meg nem ismétli újra. És ugyanígy a rossz szokások. Az első alkalom, hogy Ginpei utánaeredt egy nőnek, magával hozta a másodikat és így tovább... A kényszer, hogy kövessen egy nőt, ugyanolyan makacs, mint a lábomba; nem szűnik, sőt, terjed. Egy nyári fertőzést időlegesen még ki lehet kúrálni, de csak hogy a jövő nyáron megint kirobbanjon.

– Nekem nem gombás a lábam, tudja. Pontosan nem is tudom, hogy az micsoda. – Ginpei úgy köpte ki e szavakat, mintha szemrehányást tenne magának. Hogy jutott eszébe egyáltalán, hogy a mámoros érzést, amit egy nő követése jelent, ilyen gusztagustalan dolgokhoz hasonlítsa, mint a láb gombásodása? Vajon az az első hazugság kényszerítette rá ezt a képzettársítást?

Hirtelen eszébe villant valami: talán a lába csúfságán érzett szégyen kényszerítette ott Hiszakóék háza előtt, hogy ezt a kitalált fertőzést előrángassa. És ha igen, vajon az, hogy nők után koslat, nincs-e kapcsolatban a lába csúfságával, hisz a lába az, ami utánuk viszi. Ginpeit megdöbbenette ez a gondolat. Vajon nem épp e csúf testrésze ordít, sóvárog szépség után? Vajon nem isteni terv-e, hogy e két csúf láb gyönyörű nőkre vadásszon?

A lány a gőzfürdőben most épp Ginpei lába szárárt dögönyözte, térdétől lefelé, hátat fordítva neki. Ebben a helyzetben a lába épp a lány szeme előtt volt.

– Elég lesz már – mondta Ginpei idegesen. Begörbítette, csontos bütykeinél behajlította hosszú lábujjait.

A lány ekkor szép zengő hangján megkérdezte:

– A körmét is levágom, jó?

– A körmömet? . . . Ja! A lábamon . . . igazán levágná? – Hogy zavarát palástolja, Ginpei hozzátette: – Azt hiszem, nagyon hosszú már, nem?

A lány a talpánál fogva gyöngéden kinyújtotta Ginpei lábujjait, amelyek úgy begörbültek, akár a majomé. – Hát, egy kicsit nagy . . .

Gyöngéden és óvatosan levágta a körmét.

– Jó, hogy maga mindig itt van – mondta Ginpei. Már átengedte a lábát a lány gondoskodásának. – Ha látni szeretném, bármikor eljöhetek. Ha azt szeretném, hogy maga masszírozzon, fölhívhatom, ugye?

– Föl.

– Maga más, mint akivel csak úgy elmegyünk egymás mellett az utcán. Nem idegen, akinek sem a nevét, sem a címét nem tudom. Nem olyan, mint azok, akik csak belevesznek a világba, és soha többé nem látom őket, ha a nyomukba nem szegődöm,

mikor elmennek mellettem. Ez talán furcsán hangzik . . .

Még soha senkinek nem mutatta meg ilyen leplezetlenül a lábát, mint most ennek a lánynak, aki a lába fejét a kezében tartva a körmét vágja, s e gondolat mintha könnyeket csalna ki a szeméből.

– Talán furcsán hangzik, de akkor is megmondom az igazat. Volt-e már úgy igazán szomorú, hogy valaki idegen elment maga mellett? Mert én gyakran. Ilyenkor arra gondolok: – Milyen kellemes, szép ember! – vagy: – Micsoda gyönyörű nő! – vagy: – Még soha, senkivel nem találkoztam, aki ilyen bájos lett volna! Mindig olyankor, ha egyszerűen csak megyek az utcán, vagy ülök a színházban, egy vadidegen mellett, vagy lefelé jövök egy hangversenyteremből. S ha egyszer elmentek, tudom, hogy az életben többé nem látom őket . . . De az ember nem állhat meg csak úgy, hogy megszólítson egy idegent . . . Igen, talán ez az élet, ilyenkor majd belepusztulok, olyan szomorú vagyok. Valahogy úgy érzem, mintha kiszaladt volna belőlem minden, mintha kiürültem volna. Szívem szerint utánuk mennék a világ végére is, de nem tehetem. Mert csak úgy követhet valakit az ember a világ végéig, ha megöli.

Ginpei nyelt egyet, mert észrevette, hogy túlságosan messzire ment. Hozzátette hát, kibúvóul:

– Persze, túlzok egy kicsit. Szerencsére magát bármikor felhívhatom, ha hallani szeretném a hangját. Igen, magának nehezebb, mint a vendégeinek, ugye? Lehet, hogy megkedvel egy vendéget, alig várja, hogy visszajöjjön, de az tőle függ, hogy jön-e vagy sem, s az is előfordul, hogy sose jön. Ez nem szokta néha elszomorítani? Igen, ilyen az élet.

Ginpei figyelte, hogy a lány lapockacsontja megmoccan szűzies hátán, ahogy a lábán a körmöt

nyesi. Mikor végzett, egy pillanatra megállt, még mindig háttal neki.

– És a kezén? – kérdezte, s megfordult. Ginpei a melle fölé emelte és megnézte a kezét.

– Itt nem olyan nagy, mint a lábamon, ugye? És nem is olyan piszkos.

Szavában azonban nem volt visszautasítás, a lány tehát a kezén is lenyírta a körmét.

Ginpei már érezte, hogy a lány valami rosszat sejt benne. Amit az előbb olyan meggondolatlanul elejtett, az még az ő fülében is vészesen csengett. Már miért lenne gyilkosság a hajszá vége? Hisz nem tett mást, mint hogy fölvette Midzuki Mijako tászkáját, s fölöttébb valószínűtlen, hogy őt valaha is viszontlássá. Talán ez se nagyon különbözött a többi, vadidegen járókelővel esett kurta találkozásától. Tamaki Hiszakótól is elszakították, és nehéz volt vele összejönnie. Sose követte a nőit a végsőkéig. Lehet, hogy Hiszakót is, Mijakót is elvesztette már, s mindkettőt elnyelte az ő számára elérhetetlen világ.

Döbbenetes elevenen bukkant fel a szeme előtt Hiszako és Mijako arca. Ginpei most a fürdőslány arcával hasonlította össze az övét.

– Furcsa lehet, hogy egy vendége nem tér vissza, ennyi gond és figyelem után.

– Dehogy. Miért? Ez is csak üzlet.

– „Ez is csak üzlet.” Még elgondolni is, hogy ezt kimondja, ilyen szép hangon!

A lány félrenézett. Ginpei behunyta a szemét, mintha szégyelné magát. Szempillái közt, a keskeny résen, elmosódottan látta a lány fehér melltartóját.

– Vesd le – mondta egyszer Ginpei Hiszakónak, a melltartója szélét fogva. A lány a fejét rázta. Ő megmarkolta a melltartót, s akkorát rántott rajta, hogy a gumi elpattant. Hiszako ott állt csupasz mellel, elkábultan, s a melltartóra meredt, amit ő egy pilla-

natig még ott tartott a jobb kezében, aztán félredobott.

Kinyitotta a szemét, s a lány jobb kezét nézte, amellyel a körmét nyirbálja. Mennyivel lehetett fiatalabb akkor Hiszako, mint ez a fürdőslány? Két évvel? Hárommal? Vajon Hiszako bőre is úgy kifehéredett mostan, mint itt ezé a fürdőslányé? Ginpei érezte a fröcskölt mintás Kurume-karton sötét-kék festékének szagát. A kimonó, amit gyerekkorában viselt, abból az anyagból készült, de a szag emlékéét Hiszako sötétkék szerzs iskolai egyenszoknyájának színe hívta életre. Mikor Hiszako belecsúsz-tatta a lábát a szoknyába, sírt, s ő is majdnem elkönyvezte magát.

Ginpei úgy érezte, hogy minden erő kifut a jobb keze ujjáiból, amelyeket a lány a kezében tartott, miközben az ollóval ügyesen nyeste a körmét. Eszébe jutott, hogy ugyanez a keze gyakran elernyed, mikor Jajoival kézen fogva sétáltak a tó jegén édesanyja falujában.

– Mi baj? – kérdezte Jajoi, és visszament a partra. Ha Ginpei akkor elég keményen szorítja a kezét, talán sikerült volna beleveszejenie a jég alá.

Jajoival és Hiszakóval nem az utcán akadt össze, véletlenül. Nemcsak a nevüket és címüket tudta, de személyes kapcsolata is volt velük, és akkor láthatta őket, amikor akarta. Mégis muszáj volt üldöznie őket, s ami még rosszabb, el kellett szakadnia tőlük.

– A füle? Kitisztítsam? – kérdezte a lány.

– A fülemet? Mit akar csinálni vele?

– Kitisztítom. Lesz szíves talán felülni. Jó?

Ginpei felült a priccsen. Érezte, hogy a lány finoman megdörzsöli a fülcimpáját, majd hirtelen bedugja az egyik ujját a fülébe, s gyöngéden megfor-gatja benne. Ginpei érezte, hogy füle megkönnyeb-bül, s könnyű illattal telik meg. Finom, zizező neszeket hallott, s szelíd rezgésük továbbterjedt, ahogy

a hangok folytatódtak. A lány, úgy látszik, a másik kezével a fülébe dugott ujját ütögette.

– Mit csinál? Ez olyan, mint az álom – mondta különös mámorban Ginpei. Megfordult, de persze a saját fülét úgyse látta. A lány, karját egy csöppet az ő arca felé behajlítva, visszadugta az ujját a fülébe, és lassan megfordította benne.

– Ez olyan, mintha egy angyal suttogna szerelemről. Bár tudnék kitisztítani onnét minden más ott tanyázó emberi hangot, s csak a maga gyönyörű hangját hallgatnám. Akkor talán a hazugságok is eltűnnének. . .

A lány félmeztelen teste közelebb húzódott Ginpei meztelenségéhez, s benne felerősödött a mennyei muzsika.

– Remélem, jólesett.

A masszázs véget ért. Ginpei ülve maradt, a lány segített fölvenni a zokniját, begombolta az ingét, föl húzta a lábára a cipőjét, és megkötötte helyette a cipőfüzöt. Épp csak hogy a nadrágszíját húzta meg és a nyakkendőjét kötötte meg maga. S amíg a fürdőszoba előtt a folyosón megívott egy pohár üdítőt, a lány ott állt mellette.

A lány kikísérte a kapuhoz. Ahogy Ginpei a sötéttel teli kertbe kilépett, roppant pókháló képzett meg a szeme előtt. A hálóban, néhány bogárral együtt, foglyul esett két-három pápaszemes madár is, szép fehér karikák virítottak kék szárnyukon és a szemük körül. A háló fonalai, ha a szárnyukat csak mozdítják is, elszakadtak volna, de ők behúzták, s így a háló karcsú kis rabjai lettek. A pók a háló közepén kuporgott, háttal a madaraknak, talán mert félt, hogy belecsípnek, ha a közelükbe kerül.

Ginpei a sötét fákra emelte a szemét. Távoli parton kitört tűzvész izzott anyja falujának taván, s ő úgy érezte, valami titokzatosan vonzza a fekete vízen tükröző láng felé.

Mikor Midzuki Mijako elvesztette a táskáját és benne a kétszáz ezer jent, nem ment el a rendőrségre. Pedig az összeg ugyancsak nagy volt ahhoz, hogy elvesztése ne érintse komolyan az életét, de az életkörülményei olyanok voltak, hogy nem akaródzott jelentenie. Ginpeinek talán nem is kellett volna me nekülnie ezért Sinsuig sem, s úgy látszik, inkább a pénz és nem a lopás indította őt vándorlásra.

Nem kétséges, hogy a pénzt elvette, de minthogy utánakiabált Mijakónak, mikor a táskát elejtette, talán nem is követett el rablást. Maga Mijako se hitte, hogy Ginpei rabolta ki őt. Még azt se vallotta be önmagának, hogy Ginpei volt az, aki a táskáját elvitte. Mikor elhajította az utca közepén, más nem volt ott, csak Ginpei. Így hát természetes lett volna, hogy őt gyanúsítsa. Minthogy azonban nem látta, hogy a táskát elvitte volna, ugyanígy fölvehette más is.

Amint hazaért, Mijako mindjárt hívta a lányt.

– Szacsiko! Szacsiko! A táskám. . . elvesztettem. Menj és keresd meg, kérlek. Ott kell lennie valahol a gyógyszerár előtt. Siess! Fuss!

– Megyek.

– Ha nem mégy rögtön, még elviszi valaki.

Mijako fölment az emeletre, még mindig nehezen szedve a levegőt. A másik cseléd, Tacu, utánament.

– Azt mondja a kisasszony, hogy elvesztette a táskáját?

Tacu Szacsiko édesanyja volt. Már azelőtt itt szolgált a házban, hogy a lánya munkába állt volna. Egy magányos nő kicsi házában nincs szükség két cselédlányra, de Tacu kihasználta a ház bizonytalan erkölcsi helyzetét, és fölébe emelkedett a cselédlány státusának. Mijakót néha „asszonyomnak”, néha „kisasszonyoknak” szólította – de ha az öregúr, Arita állított be, mindig „asszonyomnak”.

Egy szép napon, akarata ellenére, Mijako heves

vágyat érzett, hogy Tacunak bizalmas vallomást tegyen.

– Tudod, Kiotóban, a szállodában, a szobalány, aki kiszolgált minket, „kisasszonynak” szólított, ha magunkban voltunk. De ha Arita is velem volt, „asszonyomnak”, bár sokkal fiatalabb voltam, mint ő. A „kisasszony” azt is jelenthette volna, hogy megvet, de éreztem, hogy csak sajnál. – „Szegénykém”, gondolja, s ez elszomorított. – Tacu erre azt felelte: – Jó, akkor majd én is úgy fogom szólítani – s azóta úgy is szólította, mindig.

– De kisasszony, az hogy lehet, hogy elejtette a táskáját, otthagya és továbbment? Nem volt magánál semmi más, csak a táska, nem? Nem vitt a kezébe semmit.

Tacu picí szeme tágra nyílt, úgy bámult Mijakóra.

Kerek volt a szeme, még amikor nem nyitotta ki teljesen, akkor is, és épp a kerekességétől látszott olyan picinek és csodálkozóknak. Ha Szacsiko nyitotta tágra a szemét, bár szakasztott mása volt az édesanyjának, az övé szép volt; de ha Tacu kerekítette el, düledtnek látszott, s a tekintete, mintha rejtejt mélységekre utalna, óvatosságra készítette. Nagyon tiszta, világosbarna szeme volt, ez tette inkább hűvössé a tekintetét.

Tiszta bőrű arca is kicsi volt és kerek. Nyaka vastag, melle nagy, termete lefelé egyre súlyosabb. A lába kicsi volt. A lánya lábacska csodálatosan elegáns, de Tacué bokában elkeskenyedett, s az apró lába is valahogy kacérnak hatott.

Tacu nehezen tudta hátrahajtani a fejét húsos tarkójától, így hát a szemét kellett fölfelé fordítania, hogy Mijakóra nézzen. Mijako ettől úgy érezte, hogy Tacu átlát rajta.

– Mondom, elejtettem – közölte Mijako azon a hangon, ahogy a cselédeket korholni szokta. – Bebizonyítsam? Nincs nálam a táskám. Látod!

– De kisasszony, azt mondta, a gyógyszerért elviesztette el, nem? Tudja, hogy hol, és az itt van a szomszédban. Akkor hogyan vesztette el? Egy táskát...

– Elejtettem, mondom.

– Azt még csak értem, hogy elhagyja valahol, mint egy ernyőt, de hogy kiejtse a kezéből, csak úgy... A majom sem esik le a fáról, nem?

Furcsa összehasonlítás.

– Föl is vehette volna, ha egyszer rájött, hogy elejtette. Miért nem vette föl?

– Hogy miért nem! Micsoda számárság! Ha az ember észreveszi, hogy elejtett valamit, akkor nem mondja, hogy elvesztette.

Mijako most vette észre, hogy még mindig utcai ruhában áll ott, azóta, hogy az emeletre feljött. Nyugati ruhátára és a japán ruhák fiókosszekrénye ott volt fenn az emeleti négy és fél gyékényes szobában. Így volt a legkényelmesebb, ha a nyolcgyékényes szoba szomszédságában öltözhetett át, amelyet az öreg Aritával osztott meg, ha az itt aludt. De hogy a ruháit fönt tartotta, egyben azt is bizonyította, hogy Tacunak a földszinten mekkora a befolyása.

– Menj le, légy szíves, és hozz egy nedves törülközőt, jó? Mártsd hideg vízbe, és csavard ki jól. Megizzadtam egy kicsit. – Mijako azt remélte, hogy ez majd lent tartja Tacut a földszinten, míg ő letörli az izzadságot a testéről.

– Jó. Ledörgöljem? Majd hozok egy medence vizet és jégkockát bele a fridzsiból.

– Nem, köszönöm – komorodott el Mijako.

Alighogy Tacu lement a földszintre, már nyílt is az előző ajtó.

– Anya, az egész utcát végigkutattam a gyógyszerért a villamossínéig, de a táskát sehol nem találtam – mondta Szacsiko.

– Csöppet se vagyok meglepve. Szaladj fel az emeletre, és mondd meg az úrnőnek. Jelentted a rendőrségen?

– Kellett volna?

– Hogy lehet ilyen rövid az eszed? Menj és jelentsd.

– Szacsiko! Szacsiko! – kiáltott le Mijako. – Nem kell. Nem volt a táskában semmi fontos.

Szacsiko nem felelt, de Tacu följöött: mosdótálat hozott egy fatálcán. Mijako levetette a szoknyáját, s most alsóruhában állt ott.

– Parancsolja, hogy megtörülgessem a hátát, aszszonyom? – kérdezte Tacu túlzott udvariassággal.

– Nem, köszönöm.

Mijako maga törülközött meg a kendővel, amelyet Tacu jól kicsavart a kérésére. Kinyújtott lábán kezdte, és megtisztogatta a lábujjai között. Tacu fölvette az összegyűrt harisnyát, amit Mijako otthagytott a padlón, s szépen összehajtogatta.

– Ne. Ne fáradj vele. Úgyis kimosom – mondta Mijako, és odadobta a törülközőt Tacunak.

Följött Szacsiko is. Kezét a padlóra téve mélyen meghajolt a szomszédos négy és fél gyékényes szoba küszöbéről, s jelentette: – Visszajöttem. A táska nincs ott. – Nagyon kedves volt, s egy kicsit komikus.

Tacu jól megtanította a lányát az efféle udvarias formákra, bár ő maga hol így, hol úgy viselkedett Mijakóval szemben, hol szélsőségesen udvarias volt, hol meg goromba vagy nyálasan barátságos, ahogy a helyzet hozta. Arra is megtanította Szacsikót, hogy ő kösse meg Arita cipőmadzagját, amikor az öreg elmegy. Aritának zsábája volt, s megesett, hogy rátámaszkodott Szacsiko vállára, miközben a lány a lábánál guggolt. Mijako rég átlátott már Tacun, azt akarja, hogy a lánya elorozza tőle Aritát, csak azt nem tudta biztosan, hogy beavatta-e a tervbe

tizenhét éves lányát is. Tacu illatszert használtatott Szacsikóval. Mikor Mijako egyszer megkérdezte, miért, Tacu azt felelte: – Mert erős testszaga van.

– Nem volna jó, ha Szacsiko mégis elmenne a rendőrségre, hogy bejelentse? – faggatózott Tacu.

– Kíváncsi vagy.

– Hát nem kár? Mennyi pénz volt benne?

– Semennyi. – Mijako behunyta a szemét, s eltakarta a hideg törülközővel. Egy darabig hallgatott. Megint kalapálni kezdett a szíve.

Mijakónak két betétkönyve volt. Az egyik Tacu nevéen, s erről a cseléd tanácsára az öreg Arita nem tudott. A másik a maga nevéen, és ez volt az, amelyből Mijako kivette a kétszáz ezer jent. Tacunak nem szólt róla. Ha az öreg Arita történetesen hírét veszi a veszteségnek, még kérdéseket talál fölteni, hogy mire akarta használni a pénzt. Nem lehet megfontolatlanul följelentést tenni.

A kétszáz ezer jent volt az ellenszolgáltatás azért, hogy Mijako elvesztegette az ifjúságát – a virágzás rövidke idejét, mialatt a testét egy félholt, ősz öreg emberre pazarolta. Mijako a vérét adta azért a pénzért, s ha elvesztette, egyszerre oda van az is, és neki nem marad semmije. Egyszerűen képtelen volt elhinni. Ha az ember elkölte a pénzt, amire ráköltötte, megmarad emlékül, azután is, hogy a pénze elment. De ha megtakarított pénzét veszíti el, elég, ha rágondol, már a pusztá emléke megkeseredik.

De Mijako akkor sem tagadhatta, hogy egy pillanatra megborzongott, mikor a pénzt elvesztette – megborzongott a gyönyörűségtől. Ahelyett, hogy félelmében elszaladt volna a férfi elől, aki követte, lehet, hogy megdöbbsent a hirtelen rátörő gyönyörűségtől, s megfordult.

Mijako persze tudta, hogy a táskát nem ejtette el. De mint ahogy Ginpei nem tudta, hogy a táskát hozzávágta-e vagy megütötték vele, ő se tudott

visszaemlékezni rá, hogy megütötte-e a férfit, vagy hozzávágta a táskát. De a visszahatás mindenestre erős volt. Egyszerre elszibbadt a keze, s e zsidbadás továbbterjedt a karjára, mellkasára, míg az egész teste bele nem reszketett fájdalmas mámorába. Mintha az a homályos érzés, ami mindvégig ott parázslott benne, amíg a férfi követte, egyszerre láng-ra kapott volna – mintha a fiatalsága, ami elfonynyadt Arita árnyékában, egyszerre föléledt és boszszút akart volna állni. Ha ez igaz, Mijako egy pillanat alatt megkapta az ellenszolgáltatást mindazért a szegyenért, amit kénytelen volt hosszú napokon, hónapokon át elviselni, miközben a kétszázézer jen összegyűlt. S így a pénz feltehetőleg nem veszett kárba.

De a kétszázézer jennek akkor valójában semmi köze nem volt a történetekhez. Mikor a férfit a táskával fejbe vágta, vagy lehet, hogy hozzávágta, eszébe se jutott a pénz. Még azt se vette észre, hogy a táska nincs már a kezében. És akkor se gondolt a táskára, mikor megfordult, és futásnak eredt, és ebben az értelemben igazat mondott, mikor azt állította, hogy elejtette. És voltaképpen már mielőtt a férfihez vágta volna, elfeledkezett a táskáról és a benne lévő pénzről. A gondolat, hogy egy férfi követi, úgy zúdult rá, mint a hullám, s mire a hullám megtört, a táska odalett.

Mijako még akkor is ott érezte a testében ezt a zsidbadt gyönyörűséget, mikor a háza kapuján belépett, ezért menekült olyan lopva és sietve föl az emeletre.

– Majd levetközöm magam. Menj le, légy szíves – mondta Mijako Tacunak azután, hogy karját és nyakát megtörülgette.

– Miért nem megy be a fürdőszobába? – kérdezte Tacu, s gyanakodva nézte Mijakót.

– Mert mozdulni sincs kedvem.

– Értem. De biztos, hogy ott hagyta el a táskáját a gyógyszerár előtt... mikor befordult az útról a sínek mentén?... Mégiscsak jobb lesz, ha most elmegyek a rendőrségre és megkérdem.

– Nem emlékszem pontosan, hogy hol hagytam el.

– Hogyhogy nem?

– Mert követett egy...

Igyekezetében, hogy végre magára maradjon, és kitörülhesse magából az izgalom nyomait, Mijako ügyetlenül elszólta magát.

– Megint? – kerekedett el Tacu szeme.

– Igen, mondom – szögezte le Mijako nyomatékosan. Amint kimondta, már el is párologott belőle a maradék gyönyörűség, s ott állt üresen, hidegen.

– Egyenesen hazajött ma? Vagy csatangolt, a férfi meg koslatott maga után? Így vesztette el azt a táskát, mi?

Tacu Szacsikóhoz fordult, aki még mindig ott üldögélt.

– Szacsiko, mit tátod itt a szádat?

Szacsiko, mintha káprázott volna a szeme, felállt, megtántorodott, s mélyen elpirult.

Pedig ő is tudta, hogy Mijakót máskor is követék már férfiak. Tudta az öreg Arita is. A Gindza kellős közepén Mijako odasúgta az öregembernek: – Nézd! Valaki követ!

– Hogy? – Az öreg már-már visszafordult.

– Ne. Ne nézz oda.

– Miért ne? Honnan tudod?

– Érzem. Az a magas férfi, kékes kalapban, aki az imént szembejött velünk.

– Nem vettem észre. Intettél neki, mikor elment?

– Ne légy csacsi! Gondolod, majd megkérdem, hogy közönséges járókelő-e, vagy szerepet játszik az életemben?

– Most örülsz?

– Pedig kedvem lenne megkérdezni. Kössünk fogadást, hogy meddig követ. Szeretek fogadni veled. Persze, úgy nem ér, ha én egy öregemberrel vagyok, és az öregembernél bot van, így hát menj csak oda a szövetületbe, és onnan figyeld. Ha elkísér az utca végéig és vissza, akkor csináltatsz nekem egy fehér nyári ruhát. De nem vásznat, édes.

– És ha te veszítesz?

– Lássuk csak. Akkor a karomon hagyhatod egész éjjel a fejedet.

– De úgy sem ér, ha te hátranézel vagy megszólítod, azt tudod.

– Persze.

Arita számított rá, hogy elveszíti a fogadást. De úgy gondolta, ha veszít, Mijako akkor is megengedi, hogy álmában egész éjjel a karján nyugtassa a fejét. De aztán eszébe jutott, hogy ha mélyen alszik, fogalma sincs, hogy Mijako ott van-e, vagy nincs, savanyúan elmosolyodott, s bement a szövetületbe. Onnan leste Mijakót és a férfit, aki követte, s különös mód megrebbent benne a fiatalság. Ez nem féltékenység volt. A féltékenység tilos valami.

Odahaza Arita egy gyönyörű nőt tartott, azon a címen, hogy az a házvezetőnője. A nő harmincas éveiben járt, több mint tíz évvel volt idősebb Mijakónál. Ha a feje e két nő egyikének karján nyugodott, ha ők támasztották meg a nyakát, és az ő mellük volt a szájában, öreg Arita, aki már hetven felé járt, úgy képzelte, hogy a két fiatal nő az édesanyja. Mert csak egy anya adhatta meg még az öregembernek is a lelki békeséget. Mijakóval is, a házvezetőnővel is megértette a szerepét. Mijakót azzal ijesztgette, hogy ha féltékenykednek egymásra, akkor nagyon megharagszik, annyira, hogy még kárt tesz bennük. Vagy szívrohamot kap és belehal. Ez úgy hangzott, mintha csak kitalálta volna, pedig az öreg Arita valóban szenvedett az üldözési mániá-

tól. Mijako tudta, hogy a szíve gyöngye, hisz ha kérte, nem egyszer szorította puha kezét vagy fektette szép arcát a mellkasára. De a házvezetőnő, akit Umekónak hívtak, úgy látszik, korántsem volt híján a féltékenységnek. Mijako hosszú tapasztalás alapján úgy vélte, hogy ha az öreg Arita túlságosan is kedves hozzá mindjárt a megérkezésakor, akkor bizonyára Umeko féltékenysége kergette el hazulról. Az, hogy a fiatal Umeko ennyire féltékeny lehet egy ilyen vén emberre, valahogy szégyenletesnek tetszett Mijako szemében, s már-már kétségbe ejtette.

Mínthogy az öreg gyakran magasztalta Umekót, mint a háziasság példaképét, Mijako azt hitte, tőle azt várja, hogy „szórakoztató” legyen. De nyilvánvaló, hogy az öreg mindkét nőben az anyára vágyott. Kétéves volt, mikor az édesanyja elvált, s mostohaanya lépett a helyébe. Az öreg újra meg újra elmesélte ezt Mijakónak.

– Milyen boldog lettem volna, ha olyasvalaki viseli gondomat, mint te vagy Umeko, még ha az a mostohám is – ábrándozott az öreg gyerekesen Mijako társaságában.

– Azt sose tudhatod. Lehet, hogy ordítóztam volna veled, ha a mostohagyerekem vagy. Biztos, hogy szörnyű kis kölyök voltál.

– Édes kis kölyök voltam.

– Most meg öregkorodra kárpótlásul, hogy annyit szenvedtél a mostohádtól, szereztél magadnak egy – sőt két – jó édesanyát. Hát nem vagy te szerencsés ember, mondd? – kérdezte Mijako némileg cinikusan.

– Dehogynem. Meg is hálálom – felelt Arita.

De hogy mondhatja, hogy „meghálálom”? – gondolta Mijako, és fölágaskodott benne a harag. De ugyanakkor úgy érezte, akaratlanul is, hogy ennek a majdhogy hetvenéves, keményen dolgozó öreg-

embernek a viselkedéséből van mit tanulnia az élet-ről.

Aritát láthatólag bosszantotta Mijako henye élet-módja. Így, hogy magában élt, Mijakónak semmi tennivalója nem volt. Csak vesztegette az ifjúságát és az energiáját, azzal telt az élete, hogy céltalanul várakozott egy öregember látogatásaira. Nem győzte csodálni, hogy lehet a cselédje, Tacu olyan lelkes. Ő adta azt a tanácsot Mijakónak, akit az öregember mindig magával vitt, ha valahova elutazott, hogy a szállodaszámlát nagyobb összegre állíttassa ki, mint amennyi a valóságban, s intézze el, hogy a többletet neki adják. De Mijako úgy érezte, hogy az efféle svindli elrontaná a szája ízét, még ha akadna is szálloda, amelyik ebbe beleegyezik.

– Ha így gondolkodik, akkor legalább a borra-valóból húzzon hasznot. A szállodaszámlát kifizet-heti, mondjuk, a másik szobában. És mondja meg Arita úrnak, hogy adjon tisztességes borra-valót. Biztos, hogy letejel, már csak a látszat kedvéért is. S mielőtt bemege a szobába, szakítson le egy ezrest, mondjuk, ha hármat kapott, s dugja be a pénzt az övébe vagy a blúza alá, ott nem találja meg senki.

– Micsoda ötlet! Meg vagyok lepve rajtad. Hogy ilyen kapzsi és aljas vagy...

De ha Tacu bérére gondolt, akkor nem tarthatta ezt egyszerű kapzsiságnak.

– Nincs ebben semmi rossz. Másként nem tud összeszedni egy kis dugpénzt, csak ha minden ga-rast megbecsül. A magunkfajta nők kénytelenek napról napra, hónapról hónapra összeszedgetni a pénzt öregkorukra – szögezte le jelentőségteljesen Tacu. – Én a maga oldalán állok, asszonyom. Már hogy nézhetném tétlenül, hogy rámege a fiatal élete egy ilyen mohó vén vérszopóra?

Mikor Arita eljött hozzájuk látogatóba, Tacu olyan játszva váltott hangot, hogy a kedvében jár-

jon, mint egy elárusítólány. Most azonban baljós hangon beszélt, s Mijakónak egyszerre végigfutott a hátán a hideg. De igazában nem is a hangjától vagy a szavaitól reszketett meg: hanem a hideg kétségbeeséstől, hogy milyen gyorsan elszáll az idő az ő testi fiatalsága fölött, ahhoz képest, hogy meny-yi ideig kellett kuporgatnia, míg az a pénz össze-jött.

Mijako másként nevelkedett, mint Tacu. Egészen a háború végéig fényűző körülmények közt nőtt, „rózsaágyon”, mint mondani szokták, aligha vár-hatta hát tőle akárki, hogy majd a szállodaszámlá-ból sinkófálja el a pénzt. Mijako tehát úgy vélte, hogy Tacu ocsmány tanácsát akár bizonyítéknak is tekintheti, hogy a cseléd dézsmálja a konyhapénzt.

Még ha hülés elleni orvosságért küldte el Tacut, az is öt-tíz jennel többbe került, mint ha Szacsikót kérte, hogy hozzon. Mijakónak kísértése támadt, hogy Szacsiko révén próbálja megtudni, e kis össze-gekből mennyit sikerült Tacunak összegyűjtenie, de még annak se volt semmi jele, hogy Tacu valaha is adott volna valami zsebpénzt Szacsikónak, nemhogy a betétkönyvét megmutatta volna neki. Mijako át-látott az ilyen apró csalásokon, de Tacu gyűjtöget-hetnékjének teljes terjedelmét sose tudta áttekinteni. Az ember Tacu életét tekinthette úgy is, hogy az ma-ga az egészség, Mijakóé pedig egyfajta betegség. Mi-jako elherdálta a fiatalságát és szépségét, Tacu meg mintha úgy élt volna, hogy soha, semmit nem vesz-tegetett el önmagából. Mikor Tacu arról beszélt, hogy a férje, aki elesett a háborúban, rosszul bánt vele, Mijako valahogy élénken érdeklődött: – Meg is rikatott?

– De mennyire! Hogy mennyit sírtam! Nem múlt el nap, hogy ne lett volna dagadt és vörös a szemem a sírástól. Egyszer a szénfogót vágta hozzá Szacsi-kóhoz, és meg is sebesítette a nyakán. Még mindig

ott az a kis forradás, hátul. Megnézheti. Az a sebhely, azt hiszem, a legjobb bizonyíték.

– Mire?

– Hát kisasszony, hogy magyarázzam ezt meg?

– Mégis nagyszerűek a férfiak, ha még olyasvalakivel is tudnak gorombáskodni, mint te – jelentette ki Mijako színlelt naivitással.

– Azt elhiszem! De lehet ezt másként is nézni. Akkoriban olyan voltam, mintha megbűvölt volna a róka. Annyira bele voltam esve a férjembe, hogy ránézni se tudtam másra. De ha egyszer megszabadulunk ettől a bűvölettől, rendbe jön minden.

Mijako azt vette észre, hogy Tacu szavaitól föltámadnak az emlékei: önmagát látta, a lányt, akinek az első szerelme ottmaradt a háborúban.

Mínthogy jómódban nőtt fel, nem nagyon izgatta a pénz, s bár a kétszáz ezer jen most épp elég nagy összeg volt számára, belenyugodott a veszteségbe. Végül is a családja hasonlíthatatlanul többet vesztett a háborúban. De akkor is tény, hogy most még ezt a kétszáz ezret se tudja pótolni semmiképpen. Fogalma sem volt, hogy mit csináljon, hisz egy meghatározott célra vette ki a bankból a pénzt. Az összeg elég nagy volt ahhoz, hogy hirdetni lehessen az újságban, hátha megtalálja és jelenti valaki. És egy betétkönyv is volt a táskában, rajta a neve és a címe, aki megtalálta, akár haza is hozhatta volna neki, vagy a rendőrséget értesíthette volna. Mijako három-négy napig az újságokat bújta. Majd rádőbbsent, hogy nevét és a címét a férfi is tudhatta, aki követte őt. Vajon az lopta el a táskát? Ha nem, biztos hogy továbbra is követte volna, akár fölvette a táskát, akár nem. Vagy elszaladt ijedtében, mikor a táskával megütötte?

A táskát körülbelül egy héttel azután vesztette el Mijako, hogy a Gindzán azt a fehér nyári anyagot Aritával megvételte. Azon a héten az öregember

nem járt Mijakónál. Egy este beállított újra, két napra rá, hogy a táska elveszett.

– Milyen jó, hogy el tetszett jönni – köszöntötte vidáman Tacu, és kivette a kezéből a vizes esernyőt.

– Gyalog tetszett jönni?

– Gyalog. Randa idő van. Azt hiszem, már benne vagyunk az esős évszakban.

– És ez meghozta a fájdalmat is, ugye?... Szacsiko! Szacsiko! – kiáltotta Tacu, és hozzátette. – Éppen fürdik. – Meztláb kilépett a tornácra, hogy segítsen lehúzni az öregúr cipőjét.

– Ha meleg a fürdő, én is szívesen megmelegednék. Ilyen nyirkos hidegben, mint ma, mikor nincs is itt az ideje...

– Azt meghiszem, hogy érezni tetszik. – Az együttérzés jeléül összevonta kurta szemöldökét cipőgombszeme fölött. – Ó, Istenem, micsoda méreg. Mert hogy ma este nem vártuk, hát Szacsiko bent a fürdőbe. Most mit csináljak?

– Semmi baj.

– Szacsiko! Szacsiko! Gyere ki rögtön. És súrolj ki szépen a kádat. Hogy tiszta legyen... jól mosd ki körben... – Tacu elviharzott, és csak azután jött vissza, hogy fölvette a kannát a tűzre, és bekapcsolta a vízmelegítőt a fürdőszobában.

Az öreg Arita, még mindig esőkabátban, kinyújtott lábaszárát dörzsölte a padlón.

– Tessék mondani, ne masszírozza meg Szacsiko, amíg bent tetszik ülni a kádban?

– Mijako hol van?

– Azt mondta, elmegy a híradómoziba. Gondolom, mindjárt itthon lesz, mert csak a híradót akarta látni.

– Legyen szíves, hívja a masszórt.

– Hívom, uram. Azt, akít máskor is? – Tacu fölállt, s indult az öreg ruhájáért.

– Ugye, a fürdőszobában tetszik átöltözni? – kérdezte, mikor visszajött. – Szacsiko! – szólította még egyszer, majd közölte: – Most pedig megyek a masszörért.

– Szacsiko kijött már?

– Ki, igen... Szacsiko!

Mikor Mijako körülbelül egy óra múlva hazaért, öreg Aritát épp gyúrta egy nő az emeleti hálószobában.

– Szaggat a lábam – mondta az öreg halkán. – Miért mentél el ebben a ronda esőben? Fürödj meg, te is felfrissülsz tőle.

– Jó.

Mijako leült, s minden különös ok nélkül neki-dült a ruhásszekrénynek. Már vagy egy hete nem látta Aritát; arca hamuszürke volt és fakó. Kezén is, arcán is kiütöttek a halványbarna szeplők.

– Elmentem megnézni a híradót. Izgatnak a hírek. Odafelé menet arra gondoltam, hogy mégis inkább a hajamat mosatom meg, de a fodrász már zárva volt, így aztán... – Mijako az öregember hájára pillantott, mely olyan volt, mintha frissen mosta volna.

– Hajszesz szagod van.

– Szacsiko rengeteg parfümöt használ, nem?

– Úgy hallom, erős testszaga van.

– Mhm.

Mijako lement a földszinti fürdőszobába, és haját mosott.

Szólta Szacsikónak, s megkérte, hogy törölje meg a haját száraz törülközővel.

– Milyen szép a lábad! – mondta Mijako, könyöke a térdén, s kinyújtotta a kezét, hogy megérintse Szacsiko lába fejét, amely épp ott volt a szeme előtt. Meztelen vállán érezte, hogy a lány összerezzen. Szacsiko, bár lehet, hogy az anyja természetét örökölte, s neki is enyves volt a keze, mást nem lopott

Mijakótól, csak használt ajakrúzst, törött fésűt, amit Mijako maga dobott ki, vagy elejtett hajtűket. Mijako tudta, hogy azért, mert imádja és irigyli a szépségét.

Fürdés után Mijako könnyű köpenyt vett bogáncsmintás fehér kartonkimonójára, és megmasszírozta az öregember lábát. Közben azon gondolkodott, hogy ez mindennapos tennivalója lesz-e, ha átköltözik az öreg házába.

– Jó az a masszőr?

– Nem. Nem jó. Aki hozzám jár, az jobb – tapasztaltabb és lelkiismeretesebb.

– Asszony?

– Az.

A fölismeréstől, hogy a masszázs bizonyára hozzátartozik Umeko, a házvezetőnő napi teendőihez, Mijakót elfogta az undor, és elerőtlenedett tőle a keze. Arita megfogta az ujját, és belenyomta az ülőideg alján a horpadásba. Mijako ujsa hátrahajlott.

– Az ilyen hosszú, karcsú ujjak, mint az enyimek, gondolom, nem sokat érnek.

– Hát... nem is rossz. Egy fiatal, érző szívű lány ujjai jót tesznek.

Mijako érezte, hogy hátán végigfut a hideg, s az ujsa kicsusszant a horpadásból. Az öregember megingt elkapta az ujját.

– Mit gondolsz, Szacsiko kurta kis ujjai nem érnének többet? Miért nem hagyod, hogy Szacsiko megtanulja?

Az öregember hallgatott. Mijakónak egyszerre eszébe jutott *A test ördögé*-nek, Radiguet regényének egy bekezdése. Azután olvasta, hogy a filmet látta. „Nem akarom elrontani az életedet. Azért sírok, mert öreg vagyok hozzád! – mondta Marthe. Szerelmének e kifejezése épp gyerekességében volt csodálatos. És a jövőben bármi szenvedélynek legyen is tanúja, soha nem fogja földidézni bennem azt

a csodálatos érzést, hogy egy tizenkilenc éves lányt azért látok sírni, mert öregnek tartja magát.” Marthe szerelme ugyanis tizenhat éves volt. És Marthe így tizenkilenc évesen is sokkal fiatalabb, mint Mijako, aki huszonöt; s tisztában lévén vele, hogy ifjúsága rohamosan szikkad az öregember kezén, mélyen felindult, mikor e bekezdést olvasta.

Arita egyre azt mondogatta, hogy Mijako fiatalabbnak látszik, mint amennyi, s ezt nemcsak az öregember elfogult szeme látta így, mindenki más fiatalabbnak taksálta, mint amennyi a valóságban volt. De Mijako azt is megértette, hogy az öregember azért mondja, hogy ő milyen fiatal, mert örül a fiatalságának, és sóvárog utána. És félt, hogy friss, fiatal vonásai eltűnnek, s izmai egy szép napon elvesztik keménységüket. Talán illetlennek és különösnek tetszik, hogy egy majdnem hetvenéves férfi huszonöt éves szeretőjétől még ennél is több fiatalságot igényel, de volt, hogy Mijako nem nézte kritikus szemmel az öreget, s a lelkesedéstől indíttatva, maga is azt kívánta, bár lenne még fiatalosabb. Arita, jóllehet mohón sóvárgott Mijako fiatalságára, anyai érzelmeire is szomjazott. S neki, bár esze ágában sem volt ennek eleget tenni, néha az az illúziója támadt, hogy valóban anya.

Arita hason feküdt, ő meg a hüvelykujjával gyúrta. Egy csöppet meghajolt, melle előrefeszült.

– Nem tudnál ráállni a csípőmre? – kérdezte Arita. – Talán megtaposhatnád, szép szelíden.

– Nem, azt nem... csinálja azt csak neked Szacsiko. Jól csinálja, mert kicsi és apró a lába.

– Szacsiko még gyerek. Majd restelkedni fog.

– Én is restelkedem – mondta ő, s közben arra gondolt, hogy Szacsiko két évvel fiatalabb, mint Marthe, és csak eggyel idősebb, mint Marthe szerelme. Hát aztán?

– Azért nem jöttél, ugye, mert elvesztetted a fogadást?

– Ugyan – mondta az öregember, s félrefordította a fejét, mint egy zsémbes teknősbéka. – A zsábám.

– Akkor meg biztos azért, mert jobban szereted az otthoni masszörödöt.

– Hm... lehet. És különben se hagytad volna, hogy a karodon aludjak, hisz én vesztettem.

– Ugyan már. Hogyne hagynám.

Mijako nagyon jól tudta, hogy Arita már jó ideje a korához jobban illő örömmel találja, ha ő a lábaszárát vagy combját gyúrja, vagy ha a melle közé fúrhatja a fejét. Az elfoglalt öregember úgy emlegette ezeket a jóleső órákat Mijako házában, mint „a rabszolga felszabadulását”. E szavak viszont saját rabszolgaságának óráit juttatták Mijako eszébe.

– Így fürdés után még megfázol a kartonkimonóban. Köszönöm, elég – mondta Arita, s az oldalára fordult. Mint Mijako várta is, ajánlata, hogy Arita vánkosnak használhatja a karját, megtette a hatást. Már belefáradt a masszírozásba.

– Egyébként milyen érzés, ha egy férfi, mint az a kék kalapos, követ?

– Ó, nagyon kellemes. A kalap színének semmi köze hozzá – felelt ő szándékos elevenséggel.

– Igen, gondolom, hogy nincs, ha az a férfi csak követ, de...

– Tegnapelőtt is követett egy idegen, egészen a gyógyszerházig itt a szomszédban, és elvesztettem a táskámat. Annyira megijedtem.

– Micsoda? Két férfi egy hét alatt?

Mijako bólintott, s hagyta, hogy Arita a karjára hajtsa a fejét. Tacuval ellentétben, az öregember csöppet sem tartotta különösnek, hogy séta közben elhagyta a táskáját. Talán azért felejtett el gyanakodni, mert annyira meglepte, hogy most egy másik férfi eredt a nyomába. Meglepetése jólesett Mijakó-

nak, s elernyedtt a teste. Arita az arcát a keblébe rejtette, s Mijako két meleg mellét a homlokára szorította.

– Az enyém.

– Igen. A tied – hagyta rá Mijako, mint egy gyerek, s könnybe borult a szeme, ahogy mozdulatlanul fekvre lenézett az ősz öreg fejre. Leoltotta a lámpát. A sötétben libegve megjelent annak a férfinak az arca, aki talán fölvette a táskáját, mikor utánaeredt, olyan volt az arca, mintha nyomban elsírná magát.

– Ó... – ez ő lehetett. Bár alig volt hallható, Mijako biztosra vette, hogy hallotta.

S a lelki szemeivel látta, hogy a férfi elmegy mellette, megáll és visszafordul; egy pillanatra fájó éleséggel látja a hajának a fényét, sőt a bőre színét a fülén s a nyakán, az eltűnik, s fojtott kiáltás szakad ki a férfi szívéből. A nyögés hallatán Mijako hátrnézett a megtört arcra, s a férfiban ekkor született meg az elhatározás, hogy utánaered. Látszott, hogy szomorú, hogy beleveszett a maga világába. Mijako úgy érezte, mintha a férfiban lakó sötétség kiszakadt s átköltözött volna őbelé.

Mijako csak egy pillantást vetett hátra, s azután már nem nézett vissza, és nem emlékezett a férfi arcára. Most is csak üres arcának sírásra görbülő torz vonásai rémlettek föl neki a sötétben.

– Te átkozott vagy – mormolta Arita valamivel később. Mijako nem felelt; még mindig fojtogatták a könnyek.

– Te gonosz nő vagy. Csak kitalálsz, hogy annyi férfi követ... Nem félsz? Biztos valami ördög bújt beléd.

– Juj! – merevedett meg Mijako.

Eszébe jutott, mikor kora tavasszal fájni kezdett a melle. Szinte látta a testét korábbi makulátlan

meztelenségében. Bár fiatalabbnak látszott a koránál, testileg érett asszony volt.

– Hogy milyen utálatos vagy! Ezt biztos a zsábád teszi. – Másutt járt az esze. Arra gondolt, hogy amint a teste változott, úgy vált a szelíd kislány is undok asszonnyá.

– Mért vagyok én utálatos? – tette fel a kérdést kereken Arita. – Talán mulatságosnak találod, ha egy férfi követ?

– Nem. Csöppet se mulatságos.

– De hisz azt mondtad, hogy élvezed, nem? Nyilván mert az, hogy egy öregemberrel jársz, elkésérít és bosszúállóvá tesz.

– Már min állnék bosszút?

– Az életeden vagy a rossz sorsodon.

– Lehet, hogy élvezem, lehet hogy nem... ez nem olyan egyszerű dolog.

– Nem, az biztos, hogy nem. Nem olyan könnyű az embernek bosszút állni a saját életén.

– Te azzal állsz bosszút a tieden, hogy ilyen fiatal nővel jársz, mint én?

– Hogy? – Az öregember eltöprengett, aztán folytatta. – Nem, ez nem bosszú. De ha mindenáron így akarod hívni, akkor azt hiszem, én vagyok az, akit támadás ér, és akin bosszút állnak.

Mijako nem figyelt rá. Ha már azt megmondta neki, hogy a táskáját elvesztette, éppenséggel azt is megemlíthetné, hogy nagy összeg volt benne, gondolta, s hogy kárpótolhatná a veszteségért. De kétszáz ezer jen akkor is sok. Mennyit kérjen? Bár a pénz az öregembertől származott, ő azt csinálhatott vele, amit akart, mert az az ő megtakarított pénze volt. Könnyen kérhetne tőle segítséget azon a címen is, hogy a pénzen az öccsét akarta bejuttatni az egyetemre.

¶ Mikor még gyerekek voltak, nemegyszer mondták, hogy ő meg az öccse nyugodtan nemet cserél-

hetne. De mióta Arita szeretője lett, Mijako ellustult és elbátortalanodott, talán mert minden reményét elvesztette. Ha olyan régi közmondással találkozott, mint, hogy „Az ember a szeretője szépségére sokat ad, de hogy a felesége szép-e, nem számít”, mélyen elszomorodott, mintha sötét függöny hullott volna le előtte. Már nem volt büszke a szépségére. Ha a nyomába eredt egy-egy férfi, büszkesége fel-feltámadt, de Mijako tudta, hogy a férfiak nemcsak a szépségért vették üldözőbe. Mint Arita mondta, lehet, hogy a benne lakó ördög kíváncsi volt ki belőle.

– Akárhogy is, a tűzzel játszol – mondta az öregember. – Mintha az ördöggel kacérkodnál, tudod... hogy ennyi férfi kíséretet.

– Igen, igazad lehet – felelt komolyan Mijako. – Lehet, hogy az emberek közt él valami ördögfajta, s talán megvan a maga külön világa.

– Tudatában vagy ennek? Féltetek. Még valami bajod esik. Én mondom neked, nem érsz jó véget!

– Vajon ez a mi családunkra jellemző? Az öcsém is, aki szelíd, mint egy kislány, megírta már a végrendeletét...

– Miért?...

– Jóformán semmiért – egyszerűen azt hitte, hogy nem veszik fel ugyanarra az egyetemre, ahova a legjobb barátját. Most történt, a tavaszon, barátja, Midzuno, jó módú családból származik, s amellet még okos is. Azt mondta, segít az öcsémnek a felvételin, s még a feleleteket is leírja neki. Az öcsém is jó tanuló volt, de olyan félnék, hogy attól tartott, elájul a vizsgán. És el is ájult. Azt hiszem, azért volt ideges, mert félt, hogy akkor se veszik fel, ha a felvételiye sikerül.

– Ezt még nem is mondtad.

– Miért mondtam volna?

Elhallgatott, aztán folytatta.

– Midzunónak, a barátjának semmi gondja nem volt, hisz okos is, meg szorgalmas is, de anyámnak fizetnie kellett, hogy az öcsémet felvegyék. A felvételét Uenóban ünnepeltük, meghívtam őket vacsorára, aztán este kimentünk cseresznyevirágzást nézni az állatkertbe. Én, az öcsém, Midzuno meg a barátnöje.

– Igazán?

– Azt mondom, a „barátnője”, pedig még csak tizenöt éves. Az állatkertben, ahol a cseresznyevirágzást néztük, nyomomba szegődött egy férfi. A feleségével és gyerekével volt, de meglepetésemre ott hagyta őket, és utánam jött.

– Miért csinálsz ilyeneket? – Arita szemmel látó hatólag megdöbben.

– Én?... Féltékeny voltam Midzunóra meg a lányra, és azt hiszem, lerítt rólam a szomorúság. Ennyi az egész. Nem az én hibám.

– Igenis, a tied. Élvezed az ilyet, ugye?

– Ez egy kicsit azért erős. Sosem élvezem, biztosíthatlak. Aznap, mikor a táskámat elvesztettem, annyira meg voltam rémülve, hogy megütöttem vele azt a férfit. Vagy lehet, hogy hozzávágtam. Nem tudom, mert annyira ki voltam borulva. És rengeteg pénz volt a táskámban – legalábbis számomra rengeteg. Épp a bankban voltam, és pénzt vettem ki, hogy anyámnak adjam. Neki meg arra kellett volna, hogy visszafizesse apám barátjának, aki kölcsönt adott neki, hogy az öcsémet be tudja juttatni az egyetemre.

– Mennyi volt az?

– Százezer jen. – Mijako ösztönösen felét mondta az összegnek, és visszatartotta a lélegzetét.

– Hm. Szép pénz. És ezt ellopta tőled egy férfi, mi?

Mijako bólintott. Arita a sötétben is érezte, hogy reszket a válla, és kalapál a szíve. De Mijako szé-

gyellte, hogy felét mondta az összegnek, s a szégyene félelemmel keveredett. Az öregember keze gyöngéden cirógatta. Mijako tudta, hogy legalább az összeg felét meg fogja adni, de mégis könnyezett.

– Nem kell sírnod. De ha továbbra is ilyeneket csinálsz, előbb-utóbb még bajba keveredsz. Amit az előbb mondtál arról, hogy üldöznek a férfiak, tele van ellentmondásokkal. Hát nem látod? – dorgálta Arita szelíden.

Az öregember elaludt, feje Mijako karján, de Mijako nem tudott elaludni. Csak esett-esett a kora nyári eső. Ha csak a szuszogását hallaná az ember, talán meg se tudná mondani Arita korát, Mijako kihúzta Arita feje alól a karját. Közben gyöngéden fölemelte a fejét a másik kezével, de Arita nem ébredt föl. Arra a szóra gondolt, amit az öreg az imént használt, s az ellentmondást abban látta, hogy az öreg nőgyűlölő most itt alszik mellette, s teljesen rábízza magát egy nőre. Gondolatai visszavezették Mijakót önutálatához. Az öregnek mondania sem kellett, Mijako így is tudta, hogy az világegyetemen mennyire gyűlölte a nőket. Mikor Arita még a harmincas éveiben járt, felesége öngyilkos lett egy féltékenységi rohamában. Azóta annyira rettegett a női féltékenységtől, hogy ez mélyen bevésődött a lelkébe, s ha egy nő a legcsekélyebb jelét is adta, Arita ezer mérföldnyire elkerülte. Büszkeségből-e vagy kétségbeesésből, Mijako sosem engedte meg magának, hogy féltékeny legyen Aritára. De nő lévén, egy-egy féltékeny mondat azért ki-kicsúszott a száján, s ilyenkor az öreg olyan undok képet vágott, hogy őbelé nyomban belefagyott a féltékenység, és sivár szomorúsággá változott. De az öregember ellenszenve a nők iránt láthatólag nem csak a féltékenységtől való féltében eredt. S úgy látszik, nem is csak az életkorából. Mijako nevetett saját magán, hogyan lehet egyáltalán féltékeny egy nő egy olyan

férfira, aki ösztönösen idegenkedik a nőktől. De ha az öreg Arita és a közte levő korkülönbségre gondolt, nevetségesnek tűnt már az is, hacsak szót ejtett arról, szereti vagy gyűlöli-e az öreg a nőket. Mijako némi irigységgel gondolt az öccse barátjára és a kedvesére. Már hallotta Keiszukétól, hogy Midzukónak van egy barátnője, Macsie, de csak aznap ismer-te meg a lányt, mikor a felvételit megünnepelték.

– Még soha nem láttam ilyen ártatlan szépséget – mondta egyszer Keiszuke.

– Nem koraérett egy kicsit, ha tizenöt éves korában szeretője van? – kérdezte Mijako, de hozzátette, mintha csak helyesbítene a szavát. – Bár, ha naptári év szerint számoljuk, tizenhét, ugye. De akkor is, hogy manapság tizenöt éves lányoknak már szeretőjük lehet! Milyen jó nekik! De gondolod, Kei, hogy te föl tudod ismerni az ártatlan szépséget egy nőben? Szerintem látásra nem lehet fölismerni.

– De mennyire!

– De miből áll az? Mondd!

– Erre nincs felelet.

– Tisztának és bájosnak látod, mert annak hiszed, ugye?

– Majd te is megértesz, ha meglátod őt.

– Tudod, a nők kegyetlenek. Nem olyan lányok, mint te vagy, Kei.

Talán mert eszébe jutott, hogy nővére mit is mondott, Keiszuke és nem a barátja volt félszeg és pírulós, mikor anyjuk házában Mijako Macsieval megismerkedett. Minthogy öccse barátait nem hívhatta meg magához, Mijako úgy intézte, hogy mind az édesanyja házában találkozzanak.

– Már én is látom, Kei – mondta Mijako az öcsésének a hátsó szobában, miközben új egyetemista egyenruháját segítte felöltöni.

– Látom! Először a zoknit kellett volna felhú-

nom. – Keiszuke leült a gyékényre. Mijako leült vele szemben, s két rakott szoknyája szétterült.

– Ugye nem felejtés el gratulálni Midzunónak? Én mondtam neki, hogy hozza el magával Macsiet.

– Persze hogy nem.

Mijako megsajnálta szégyenlős öccsét, mert gyanította, hogy annak is tetszik Macsie.

– Midzuno családja nagyon helyteleníti a szerelmüket. Tudod, írtak is Macsie szüleinek. Azok meg nagyon dühösek voltak, hogy ilyen sértő levelet kaptak. Macsie ma titokban jött el – mondta izgatottan Keiszuke.

Macsie diákos matrózblúzban volt. Kis csokor szagosbükkönyt hozott Keiszukénak, és gratulált a felvételéhez. A csokrot üvegvázába tették, Keiszuke íróasztalára.

Mijako meghívta őket Uenóba, egy kínai vendéglőbe, így hát este kimehettek az Ueno-parkba cseresznyevirágzást nézni. A park nyüzsgött az emberekkel, a cseresznyefák fáradtnak látszottak, s az ágak még nem borultak teljesen virágba. De a villanylámpák fényében még így is rózsaszínre mélyült a virágok színe. Hogy természettől hallgatag volt, vagy csak Mijakóhoz alkalmazkodott, nem tudni, de Macsie alig szólalt meg. Azt mondta, hogy reggel, mikor fölébredt, a kertjükben gyönyörűek voltak a cseresznyevirágok, s lehullott szirmaik beborították a nyesett azáleabokrokat a fák alatt. Azt is megemlítette, hogy Keiszukéékhez jövet látta a lenyugvó napot, úgy lebegett az árkot szegő cseresznyefák virágai közt, mint egy lágytojás sárgája.

Ahogy lefelé lépkedtek a Kijomidzu-csarnok sötét és elhagyatott kőlépcsőin, Mijako Macsiehoz fordult: – Talán három- vagy négyéves lehettem – mondta –, de még emlékszem, hogy eljöttünk ide anyámmal, és fölaggattunk néhány papirdarut, amit

én csináltam, hogy apám meggyógyuljon, mert beteg volt.

Macsie hallgatott, de Mijakóval együtt megállt a lépcsőn, hogy a szentélyre visszanézzen.

Az út, amely a múzeumhoz vezetett, annyira zsúfolt volt, hogy letértek az állatkert felé. Fáklyákat látván lobogni a Toso-szentély kőburkolatú bekötőútja mentén, azon indultak el. Az út mellett a fáklyák fényében kirajzolódott a kőlámpások fekete körvonala, s cseresznyevirággal tajtékzó hosszú ágak nyúltak ki a fejük fölé. A lámpák mögött, a tisztáson, gyűrűkben ült a virágnézőbe jött sokaság. Ittak, s minden egyes kör közepén gyertya égett.

Valahányszor részeg ember tántorgott feléjük, Midzuno Macsie elé állt, hogy megvédje tőle. Keiszuke meg, egy kicsit távolabb tőlük, középük s a részeg közé állt, mintha mindkettőjüket védelmezné. Miközben Mijako szorosán belékarolt, hogy a részeget elkerülje, meglepve gondolt arra, hogy Keiszukében bátorság rejlik.

A fáklyafényben még szebben kirajzolódtak Macsie vonásai. Ajka összeszorítva, arca komoly volt, s a színe gyertyafényben imádkozó lányéra emlékeztetett.

– Mijako – szólalt meg Macsie. Hirtelen elrejtőzött Mijako háta mögött, s belécsimpaszkodott.

– Mi baj?

– Egy iskolatársam... ott, az apjával. A szomszédunkban laknak.

– De miért kell azért elbújnod? – kérdezte Mijako. Körülnézett, megfogta Macsie kezét, s nem is engedte el többé, amíg sétáltak. Bár mindketten nők voltak, Mijako kis híján fölkiáltott örömeiben, ahogy keze Macsie kezét érte, olyan jólesett neki. Érezte, hogy puhán és nyirkosan pihen az övében, s mélyen meghatotta a kislány szépsége, s önkéntelenül így szólt: – Macsie, boldognak látszol.

Macsie megrázta a fejét.

– De miért nem? – Mijako meglepve nézett Macsie szemébe. A lány szeme csillogott a fáklyafényben. – Hát lehet az, hogy már neked is van boldogtalanságod?

Macsie hallgatott, s elengedte a kezét. Mijako azon töprengett, hány éve már, hogy utoljára sétált egy másik lánnyal kézen fogva.

Mint hogy Midzunóval gyakran találkozott, figyelme aznap este teljes egészében Macsiera irányult, s miközben elnézte a lányt, valami nagy szomorúság fakadt föl benne, s azt kívánta, bár lenne egyedül s messze-messze innét. Még ha Macsie az utcán ment volna mellette el, tudta, akkor is megfordul, s utánabámul távozó alakjának. Vajon őt is azért követik a férfiak, mert valami hasonló, csak sokkal, de sokkal erősebb érzés vonzza őket?

A konyhában, odaát, leesett vagy megkoccant egy fazék, és Mijako gondolatai visszatértek a jelenbe. Biztos megint az egerek. Habozott, nem tudta, fölkeljen és kimenjen-e a konyhába? Lehet, hogy nemcsak egy egér motoz – akár három is lehet. S a nyári esőben átázott kis testük gondolatára Mijako saját nyirkos hajához emelte a kezét, puhán végigsimította rajta, és megtapintotta a hidegét.

Öreg Arita mocorgott, mintha súly lenne a melén. Vadul rángatózott az arca. Megint álmodik, gondolta Mijako, s az orrát elhúzva félrehúzódott. Az öregnek gyakran voltak rémálmai, s Mijako már hozzászokott ezekhez a riadalmakhoz. Arita felhúzta a vállát, és dobálta magát, mintha fojtogatnák, kaszált a karjával, s gorombán nyakon vágta Mijakót. A nyöszörgés folytatódott. Meg kéne rázni, gondolta Mijako, de teste merev maradt és mozdulatlan, s valami bizonytalan kegyetlenség támadt fel benne.

– Aaah, aaah! – kiáltotta az öregember, s a karja

álmában Mijakót kereste. Olykor, ha Mijakóba kapaszkodott, álmában is megnyugodott, de most fölébredt a saját kiáltására.

– Ah! – Megcsóválta a fejét, s fáradtan közelebb húzódott Mijakóhoz. Mijako teste gyöngéden fölengedett. Mivel már hozzászokott ezekhez a visszavisszatérő rémálmokhoz, Mijako még csak azt se kérdezte meg, mint valamikor, hogy: – Rosszat álmodtál? Elgyötört vagy.

Az öregember azonban szorongva megkérdezte:

– Mondtam valamit?

– Nem. Semmit. Csak rosszat álmodtál, édes.

– Értem. És te még nem is aludtál semmit?

– Nem, ébren voltam.

– Igazán? Köszönöm.

Az öregember odahúzta Mijako karját a nyaka alá.

– Ilyenkor, az esős évszakban, mindig rosszabb.

Lehet, hogy az is az oka, hogy nem tudsz aludni.

– Majd szégyenkezve hozzátette: – Azt hittem, a kiabálásom ébresztett fel.

– Neked mindig ébren vagyok, még a legmélyebb álmomban is.

Az öreg nyöszörgése olyan erős volt, hogy még Szacsiko is fölriadt rá, pedig lent aludt, a földszinten.

– Anya! Anya! Félek! – Szacsiko rémülten kapaszkodott Tacuba. Tacu megfogta a vállát, és eltolta magától.

– Mitől félsz? Csak az úr az. Ő fél, hallod. Ezért nem tud magában aludni. Tudod, ha utazik is, mindig magával viszi az úrnőnket, ezért vigyáz rá annyira. Ha ettől nem szenvedne, már öreg lenne ahhoz, hogy nőt kívánjon. Egyszerűen csak rosszakat álmodik, nincs mitől félned.

Hat-hét gyerek játszott a lejtőn. Volt köztük néhány lány is; szemmel láthatólag hazafelé tartottak az óvodából. Némelyiknek bot volt a kezében, s akinek nem, az is úgy tett, mintha lenne; görnyedten battyogtak, mint aki botra támaszkodik, s közben kórusban énekelték: – Nagypó is, nagyanyó is elvesztette lábát. . . Nagypó is, nagyanyó is elvesztette lábát. . . – Ezt fújták egyfolytában, mást nem, s tántorogva mentek. Nem tudni miért, a gyerekek furcsán komolynak látszottak, teljesen belemerültek a komédiázásba, s taglejtéseik mind túlzottabbak és hevesebbek lettek. Egy kislány olyan vadul tántorogott, hogy elvágódott.

– Hii! Juj. . . juj! – a kislány az oldalát dörgölgette, ahogy az öregasszonyok szokták. De alig állt föl, már csatlakozott a kórushoz: – Nagypó is, nagyanyó is elvesztette lábát. . .

A lejtő tetején magas töltés húzódott, s azon néhány magányos fenyő állt a friss fű közt. A fák nem voltak magasak, s mint a régi szélvédőkre, tolóajtókra festett fenyőké, ágaik úgy lebegtek a tavaszi délután egén.

A gyerekek az ég felé gyalogoltak. Most épp a lejtő közepe táján battyoghattak, s akárhogy belemerültek a bolondozásba, nem fenyegetett a veszély, hogy elgázolja őket valami, mert a forgalom gyér volt, és ember is alig járt az utcán. Tokió környékén, a lakónegyedekben, még akad egy-két ilyen hely.

Most is csak egy lány tartott fölfelé, a lejtő aljából, kutyával. Nem – volt ott másvalaki is, Momoi

Ginpei, ő a lányt követte, de kétséges, hogy ő teljes embernek számít-e, annyira beleveszett a lányba.

A lány a járdát szegélyező páfrányfenyők árnyékában ment fölfelé. Túloldalt az aszfaltút szélétől egy villa kőfala szökött fel meredeken, s húzódott egész a lejtő tetejéig. A fasor oldalán egy háború előtti arisztokrata rezidenciája terült el; a járda mellett mély árok húzódott, akár egy miniatűr vár-árok. Mögötte domb emelkedett szelíden, rajta kis fenyőfák, ágaik még magukon viselték a gondos formálás nyomát. A fenyőerdőcskén túl alacsony, fehér, csempével fedett fal. Az utat szegélyező páfrányfenyők magasak voltak, s első, csöpp kis leveleik még nem elég sűrűek, hogy az ágakat eltakarják. A lenyugvó nap a lombon át könnyebb-súlyosabb árnyékokat vetett, attól függően, hogy az útjában levő levél milyen magasan volt. A lány friss zöld fényben fürdött.

Fehér gyapjűszvetter volt rajta s vászon farmer-nadrág, szürkére fakult, de a hajtókéjén pirossal szegve. A farmer egy kicsit rövid volt, a lány fehér bokája kikandikált alóla a vászoncipő fölött. Haja hátul lazán összefogva, csikófrizurába, s így látható volt a nyaka finom hajlata. Válla előrehajlott, mert a kutyapóráz húzta őt. Ginpei teljesen beleveszett álombeli szépségébe, s még a piros felhajtás és a fehér cipő közt kilátszó bőre is olyan súlyosan nyomta a szívét, hogy úgy érezte, belehal vagy a lányt öli meg. Eszébe jutott Jajoi, odahaza a falujában, és Tamaki Hiszako, a tanítványa, de ők meg se közelítették ezt a lányt. Jajoi fehérbőrű volt, de a bőre fénytelen. Hiszako bőre sötéten csillogott, de valahogy nem látszott tisztának, s az övének nem volt olyan mennyei illata, mint a lány bőrének. Ginpei lerongyolódott, a szíve is megtört, s már nem volt az a kisfiú Ginpei, aki Jajoi-val játszott, vagy a tanár Ginpei, aki Hiszakóba szerelmes. Bár tavaszi este

volt, Ginpei úgy érezte, könny szúrja fáradt szemhéját, mintha fagyos ellenszélben járna, s még e szelíd lejtőn is kifogyott a lélegzete. Elgyöngült a lába, elszibbadt térdtől lefelé, képtelen volt lépést tartani a lánnyal. Még nem is látta az arcát. Csak ment ment volna mellette, föl a dombtetőre, s beszélt volna neki... miről is?... talán a kutyáról. Persze. Más alkalom már nemigen lesz rá, s Ginpei még azt is alig hitte, hogy ez van.

Jobb tenyerét kinyitotta s legyintett. Részben, mert így szokta, ha járás közben vitába keveredett önmagával, részben, mert ki tudja mitől, de föltámadt benne egy érzés, gyerekkorából, mikor egyszer egy egér még meleg hulláját tartotta a kezében. Az egér szeme üveges volt, s szájából csöpögött a vér. A terrier fogta, Jajoiék tóparti házának konyhájában. Foga közé kapta, s csak állt ott, nemigen tudta, mihez kezdjen vele, aztán Jajoi anyja rákiabált, kupán vágta, mire jámborul leejtette az egeret a földre. Az egér lepottyant, a terrier ugrott volna, hogy visszaszerezze, de Jajoi a karja közé kapta.

– Hagyd szépen békén! Jól van! Jó kis kutya vagy! – kényeztette Jajoi, s rászólt Ginpeire, hogy vigye onnét az egeret.

Ő sietve fölvette, s látta, hogy a szájából egy-két csöpp vér a padlóra csöppen. A teste melegétől megbizsergett a hátgerince, s bár az egér szeme üres volt és merev, még így is valahogy szépnek találta.

– Siess már. Menj és hajtsd ki!

– Hova?

– Mondjuk, a tóba.

Ginpei az egeret a farkánál lóbálva bedobta olyan messzire, amilyen messzire csak tudta. Hallotta, hogy messze, a sötétben csobban a víz, aztán inaszkadtából rohant haza. Bántotta, hogy Jajoi ezt vele csináltatta – végül is csak az unokánéja, az anyja bátyjának a gyereke. Ő akkoriban tizenkét-

tizenhárom éves lehetett, s utána rémes álma volt, azt álmodta, hogy egy egér kergeti.

Miután ezt az első egeret megfogta, a terrier úgy örködött a konyhában, mintha soha mást nem tanult volna. Akárki akármit szólt, azt „egérnek” hallotta, s már rontott is ki a konyhába. S ha keresték, biztos, hogy ott állt lesben a konyha valamelyik zugában. De egy macskával akkor se tudott versenyre kelni. Csak bámulta az egeret, és hisztérikusan vonyított, amint az fölszaladt a polcraól valamelyik oszlopra. Még a szeme is megváltozott, tekintete zavaros lett, mint egy idegbajosé, s Ginpei meggyűlölte a rögeszméjével együtt. Jajoi kézimunkás dobozából kilopott egy tűt és egy szál vörös fonalat, s várta az alkalmat, mikor döfhetné át vele a kutya vékony fülét. Úgy döntött, hogy legjobb lesz, mielőtt elmegy, mert ha megtalálják a tűt és a kutya füléből fityegő vörös fonalat, biztos, hogy nagy húhót csapnak, s majd azt hiszik, hogy ez Jajoi műve. De mikor megpróbálta a tűvel átszúrni a kutya fülét, az vonyítva elinalt. Ginpei tisztában volt vele, hogy terve csődöt mondott, zsebre vágta hát a tűt, hazament, otthon lerajzolta Jajoit meg a kutyáját, varrt rá néhány öltést a vörös fonallal, aztán a rajzot betette az asztala fiókjába.

S amikor beszélgetni akart a lánnyal a kutyáról, eszébe jutott az egerésző kutya. S a kutyától undorodó Ginpeinek semmi érdemleges mondanivalója nem volt a kutyákról. Különben is biztosra vette, hogy a lány kutyája megharapná, ha ő a közelébe kerülne, bár nem ez volt az akadály, hogy a lányt utolérje.

A lány menetközben lehajolt, és kikapcsolta a kutya nyakörvén a pórázt. Most, hogy elszabadult, a kutya előreszaladt, aztán a lány mellett vissza, Ginpei lábához. A cipőjét szimatolta.

– Hé! – kiáltott fel, s ugrott hátra Ginpei.

- Fuku! Fuku! – kiáltott rá a lány a kutyára.
- Uramisten! Segítség!
- Fuku! – kiáltotta a lány, s a kutya visszazaladt hozzá.

A vér is kifutott Ginpei arcából.

- Hűűű, de megijedtem! – Ginpei tántorgott és leült. Szándékosan túlozta el a mozdulatait, hogy felhívja magára a lány figyelmét, de mert valóban elszédült, behunyta a szemét. Szíve hevesen vert, és kavargott a gyomra. Tenyerébe hajtotta a fejét, s a szemét résnyire kinyitva látta, hogy a lány, a kutyát megint pórázon vezetve, tart fölfelé, s még csak vissza se néz.

Elöntötte a megaláztatás haragos hulláma. A kutya azért szaglászott a cipőjénél, gondolta, mert tudta, hogy milyen csúf a lába.

- A keservit! Ennek a dögnek is kihímvem a fülét – mormolta, és futva nekieredt fölfelé a dombra. De mielőtt még a lányt utolérte volna, a haragja elpárolgott.

- Bocsásson meg, kisasszony! – kiáltott rekedten.

A lány visszaneézett, de csak a fejét fordította hátra, csikófarka meglendült, s látni engedte szépséges tarkóját. Ginpei sápadt arca elvörösödött.

- Gyönyörű ez a kutya, kisasszony. Milyen fajta?

- Japán siba.

- És honnét való?

- Kosuból.

- A magáé, ugye? És mindennap megsétáltatja, ugyanabban az időben?

- Igen.

- És mindig ugyanerre?

A lány nem felelt, de nem látszott rajta, hogy különösebben gyanakodnék. Ő visszaneézett a lejtőn, s megpróbálta kitalálni, hogy a lány melyik házban is lakhat. Úgy érezte, békés és boldog otthonok bújnak meg a fiatal lombok közt.

- A kutyája netán egerészni is szokott?

A lány még csak el sem mosolyodott.

- Egerészni, persze, a macska szokott. De a kutya is fog egeret, azt tudja? Évekkel ezelőtt volt egy kutyánk, az szívesen vadászott egerekre.

A lány rá se nézett.

- Csak épp hogy a kutya nem eszi meg az egeret, amit megfogott, ugye?... Akkor még gyerek voltam, és nagyon utáltam, hogy nekem kellett a döglött egereket kidobnom.

Ginpei maga is meg volt lepve, hogy ilyen undokságokat beszél, de a döglött egér ott lebegett a szeme előtt, szájából szivárgott a vér, s kilátszott fehér, összeszorított fogsora.

- Valamiféle terrier. Karikalába volt, vékony és reszketeg. Nem szerettem. De hát kutya is van annyiféle, mint ember, nem? Milyen jó a kutyájának, hogy magával sétálhat! – Talán mert az iménti ijedelméről megfeledkezett, Ginpei lehajolt, s már-már megsimogatta a kutya hátát, mikor a lány gyorsan áttette a pórát a jobb kezéből a bal kezébe, s elhúzta a kutyát Ginpei keze ügyéből. Mikor látta, hogy a kutya elmozdul előle, Ginpei alig tudott úrrá lenni a kísértésen, hogy a lány lábát átölelje. De mielőtt még bármi meggondolatlanságot elkövethetett volna, reménykedve arra gondolt, hogy a lány itt sétáltatja a kutyát minden este a páfrányfenyő árnyékában, s ha ő megbúvik a töltes tetején, meglesheti a búvóhelyéről. Ginpei megkönnyebbült, s mintha meztelenül feküdt volna zsenge fűben, olyan üdeséget érzett. Igen, meglesheti odafönről, s a lány újra meg újra öfeléje tart majd a lejtőn fölfelé... Micsoda boldogság!

- Remélem, nem haragszik. De a kutyája olyan helyes, és én nagyon kedvelem a kutyákat... Csak azokat nem állom, amelyek egerésznek.

Semmi hatás. Mikor elérték a töltés aljához, a lány a kutyájával együtt fölmászott a friss fűvön. A töltés túloldalán egy diák túnt fel. Ginpeiből kiszállt az erő a megdöbbenéstől, mikor látta, hogy a lány, köszöntésül, odanyújtja a kezét a fiúnak. Vajon találkája van vele, és a kutyasétáltatás csak ürügy? Ginpei rádöbrent, hogy a lány fekete szeme könnyesen csillog a szerelemtől. E váratlan fölfedezés megbénította az agyát. A lány szeme fekete tóvá lett. Ő úszni szeretett volna e tiszta szemekben, meztelenül megmártózni e fekete tóban, de ugyanakkor mély keserűséget is érzett. Szomorúan fölment a töltésoldalra, hanyatt feküdt a zsenge fűben, s csak bámulta az eget.

A diák Midzuno volt, Mijako öccsének barátja, a lány meg Macsie. Talán tíz nappal azelőtt történt ez, hogy Mijako meghívta Macsiet és Midzunót, s megünnepelték a fiú egyetemi fölvételét, aztán elmentek este az Ueno-parkba, cseresznyevirágzást nézni.

Macsie szemének nedves fényét Midzuno is gyönyörűnek látta. Olyan volt, mintha fekete bogara az egész szemét betöltötte volna.

– Akkor szeretnék látni, mikor reggel rányitod a szemed a világra – mondta Midzuno, s ámulva nézett a lány szemébe. Úgy érezte, süllyed. – Milyen szép lehetsz, amikor fölébredsz.

– Gondolom, álmos.

– Biztos, hogy nem. Mikor én fölébredek, mindjárt téged szeretnék látni, Macsie.

Macsie bólintott.

– Az iskolában legalább két órával azután látatlak, hogy fölébredtél.

– Ezt már mondtad egyszer, s azóta nekem is ez a „két óra” jut az eszembe, ha fölébredek.

– Akkor nem is lehet olyan álmos a szemed.

– Nem tudom.

– Hát nem csodálatos ez a Japán, hogy itt ilyen gyönyörű fekete szemű lányok vannak, mint te!

A lány fekete szeme csak kiemelte az ajka és szemöldöke szépségét. Haja is mintha jobban ragyogott volna, a szeme színéhez illően.

– Mikor eljöttél hazulról, azt mondtad, hogy a kutyát viszed sétáltatni? – kérdezte Midzuno.

– Nem. Mondani nem mondtam. De magammal hoztam a kutyát, és úgy is öltöztem.

– Nem kockázatos ez, hogy ennyire a közelemben találkozunk?

– Utálok hazudni otthon. És ha nem viszem a kutyát, nem mehetek sehova. Még ha sikerülne is meglógnom, rögtön kitalálnák, hogy hol voltam, mert zavarban lennék, ha hazamegyek. De a te családod talán még az enyémnél is jobban ellenezné a dolgot.

– Ne beszéljünk róla. Úgyis haza kell mennünk, neked is, nekem is, legalább addig ne gondoljunk rá, amíg itt vagyunk. Gondolom, nem maradhatok sokáig, ha épp csak hogy kijöttél a kutyával?

Macsie bólintott. Leültek a friss gyepre, és Midzuno ölébe vette a kutyát.

– Már Fuku is ismer téged.

– Ha a kutyák beszélni tudnának, már rég elárult volna minket odahaza, és most nem láthatnánk egymást.

– Ha nem, akkor is várnálak. Különben is, biztos vagyok benne, hogy minden jóra fordul. Elhátároztam, hogy én is arra az egyetemre megyek, ahová téged fölvettek. És akkor megint „két órán belül” találkozhatunk.

– „Két órán belül”... igen – mormolta Midzuno. – De biztos lesz az úgy is, hogy nem kell két órát se várni.

– Anyám szerint még korai, és nem bízik bennünk. De én boldog vagyok, hogy ilyen korán meg-

ismertelek. Bár ismertelek volna már egészen kicsi koromban. Biztos, hogy ugyanígy szerettelek volna az elemiben vagy óvodában is, bármilyen kicsi koromban. Pici gyerekként meg háton hoztak fel a lejtőn, és itt játszhattam a tetőn. Te jártál itt valaha gyerekkorodban?

– Sajnos, nem.

– Igazán? Pedig néha már arra gondoltam, hogy talán találkoztunk a domboldalban, mikor mind a ketten picik voltunk. S hogy talán azért szeretlek annyira, amennyire szeretlek...

– Bár jártam volna itt kicsi koromban.

– Mikor egészen kicsi voltam, még vadidegenek is a karjukra vettek, olyan aranyosnak tartottak. Akkoriban még sokkal nagyobb és kerekesebb volt a szemem. – Macsie megfordult, és nagy fekete szemét Midzunóra emelte.

– Nemrég, mikor a középiskolák alsó tagozatában épp a bizonyítványt osztották ki ünnepélyesen, sétálni vittem a kutyámat. Tudod, ha itt jobbra fordulsz a domb lábánál, eljutsz a sáncárokhoz, ahol csónakot lehet bérelni. Hát, ahogy arra mentem, megláttam néhány fiút és lányt, látszott rajtuk, hogy az idén végeztek, csónakban ültek, s a kezükben az összetekert bizonyítvány. Irigyeltem őket, hogy így ünneplik a napot. És a korlátnál is állt néhány lány, kezében a bizonyítványával, s a barátait nézte a csónakban. Téged még nem ismertelek, mikor befejeztem a középiskola alsó tagozatát. Biztos, hogy akkoriban más lánnyal jártál.

– Nem. Egy lánnyal se jártam.

– Igazán? – Macsie félrehajtotta a fejét. – Tudod, mielőtt fölmelegszik az idő, és a csónakokat kiviszik a vízre, mindig rengeteg a vadkacsa a várárok befagyott vizén. Emlékszem, valamikor rég azon törtem a fejem, hogy hol fázik jobban a vadkacsa, a jégen-e vagy a vízben. Úgy hallottam,

azért menekülnek ide nappalra, hogy megússzák a vadkacsavadászatot, este meg visszarepülnek a hegyekbe és a tavakra.

– Ezt nem is tudtam.

– Május elsején vörös zászlókat láttam, ott lobogtak utcahosszat, amerre a villamos jár. És a páfrányfenyőkön az út mentén mindenütt kizöldültek a friss levelek. Olyan szép volt... a parádés vörös zászlók a zöld levelek közt.

A várárok ott alattuk, ahol ültek, fel volt töltve földdel, s délutántól estig gyakorló golfpályának használták. Azon túl páfrányfenyők szegték az utat, fekete törzsük körvonala kirajzolódott a zsenge levelek közt, s az úton villamosok jártak föl-alá. A fák fölött rózsaszín pára fátyolozta el mindjobban az eget. Midzuno betakarta a tenyerével Macsie kezét, azt, amelyik a kutyát simogatta a fiú ölében.

– Miközben vártam rád, Macsie, egyre valami harmonikán játszott halk dallam járt az eszemben. Hanyatt feküdtem, behunytt szemmel.

– Mi volt az?

– Valami olyasféle, mint a „Kimigajo”...

– A himnusz? – Macsie meglepődött s közelebb húzódtott Midzunóhoz. – De te nem voltál katona?

– Rádióon hallok minden este.

– Én pedig minden este „jó éjszakát” kívánok neked.

Macsie nem szólt Midzunónak Ginpeiről. Tulajdonképpen el is felejtette, hogy egy idegen megszólította. Pedig láthatta volna Ginpeit, ha jobban megnézi, hisz ott feküdt a friss fűben, bár valószínű, hogy akkor sem ismerte volna fel, hogy ő az a férfi, aki az imént megszólította. Ginpei azonban, akarva-akaratlan is őket figyelte. A hátán érezte a föld hidegét. Ez volt az évnek az a szakasza, mikor az emberek arra gondolnak, hogy jó lenne télikabát helyett tavaszit venni, de Ginpeinek sem ez, sem az

nem volt. Oldalára fordult, s így szembekerült Macsieval és Midzunóval. Jobban átkozta a boldogságukat, mint amennyire irigyelte. Ha a szemét behunyta, a két szeretőt látta, amint lángoktól körülvéve sodorják őket a hullámok, de nem adnak enyhét nekik. A látomást jelnek tekintette, hogy boldogságuk nem lesz tartós.

– Anyád nagyon szép, ugye, Gin-csan?

Ginpei Jajoi hangját hallotta. Ott ült mellette a virágzó vadcsersznyék alatt a tóparton. A virágok visszatükröződtek a vízen, és énekeltek a madarak.

– Tetszik, hogy anyádnak kilátszik a foga, ha beszél.

Lehet, hogy Jajoinak az járt az eszében, hogy is mehetett hozzá egy ilyen szép nő egy olyan csúf férfihoz, mint az ő apja volt.

– Apámnak nincs más testvére, csak a te édesanyád. Mondja is mindig anyádnak, hogy most, hogy apád meghalt, jöjjön vissza hozzánk veled együtt.

– Nem, azt nem szeretném – mondta Ginpei, és elpirult.

Mondja meg, hogy részben azért, mert retteg, hisz akkor elveszíti az édesanyját, vagy mert fél a boldog kilátástól, hogy vele egy fedél alatt élhet? Vagy ezért is, azért is.

Ebben az időben Ginpeiék házában laktak Ginpei nagyszülei és apja elvált nénje. Ginpei édesapja a tóba veszett, mikor Ginpei tízéves volt, s mint-hogy sebeket találtak a fején, azt beszéltek, hogy meggyilkolták, és a holttestét dobták a tóba. De víz volt a tüdejében, s így az is lehet, hogy vízbe fulladt. Ennek ellenére az a szóbeszéd járta, hogy összeveszett valakivel, s az belökte a tóba. Jajoi családja nagyon nehezményezte az édesapja halálát, ők azt hitték, hogy megölte magát, csak hogy nekik ártson – nekik s mindenekelőtt a felesége falujának. Ginpei tízéves korában eltökélte, hogy a

gyilkos személye, ha ugyan van gyilkos, nem marad földéretlen. Ha ellátogatott édesanyja falujába, elbűjt a bozótban, közel a helyhez, ahol apja holttestét megtalálták, s figyelte az arra menőket. Mert úgy vélte, a gyilkos képtelen ott úgy elmenni, hogy ne adná büntudatának semmi jelét. Egy alkalommal egy férfi jött arra, tehénnel, s mikor a kérdéses helyen az állat megbokrosodott, Ginpeit majd megfojtotta az izgalom. Arra is emlékezett még, hogy volt ott egy fehérén virágzó bokor, ő letépett róla egy virágot, hazavitte, lepréstele egy könyvben, s bosszút esküdött apja gyilkosa ellen.

– Anyám sem akar visszamenni, mert hogy apámat itt, a faluban ölték meg – mondta Ginpei.

Jajoi meglepődött, hogy Ginpei arra milyen halottsápadt.

Jajoi nem mondta el neki, hogy a faluban azt beszéltek, apja szelleme most a tóparton kísért. A falusiak állították, hogy aki ott jár, annak a helynek a közelében, ahol Ginpei apja elpusztult, lépteket hall a háta mögött, de ha visszanéz, nincs mögötte senki. S ha elfut, a léptek lemaradnak, mert a kísértet nem tud utána futni.

Még a cseresznyefa felső ágairól mind lejjebb-lejjebb röppenő madár éneke is a kísértetléptekre emlékeztette Jajoit, azt mondta hát: – Menjünk haza, Gin-csan. A tó vize visszaveri a virágok képét, s valahogy félek tőlük.

– Nincs rajtuk semmi ijesztő.

– Nem, mert te nem látod őket közelről.

– De hát szépek, nem?

Mikor Jajoi fölállt, Ginpei utánacapott, s a lány ráesett.

Jajoi fölkiáltott – Gin-csan! – és elszaladt, kimonója szétnyílt alja csak úgy libegett a nyomában. Ginpei üldözőbe vette. A lány megállt, lihegett, s hirtelen Ginpei vállába csimpszkodott.

- Ginpei, gyere, s maradj velünk édesanyáddal.
- Nem, azt nem akarom - mondta Ginpei, keményen magához szorította, és sírva fakadt. Jajoi elkerekedett szemmel, kábultan nézett rá.
- Anyád azt mondta apámnak, hogy ő nem éli túl, ha ott kell élnie továbbra is egy olyan házban, mint a tietek - mondta Jajoi kis idő múlva.
Ginpei soha máskor nem ölelte meg Jajoit.
Jajoiék háza a tóparton, ahol Ginpei édesanyja is született, elég jómódú ház volt, és Ginpeinek csak évek múltán ütött szeget a fejébe, mikor édesanyja már visszaköltözött a szülei házába, ő meg Tokióban élte küzdelmes diákéletét, hogy valami furcsa dolognak kellett történnie, hogy édesanyja az osztályhelyzetén alul ment férjhez. Miközben ő Tokióban élt, édesanyját elvitte a tüdővész, s így az ő soványka zsebpénze is megszűnt. Aztán meghalt a nagyapja, s a családjából már nem élt más, csak egy nagynénje és a nagyanyja. Hallotta, hogy a nagynéni a lányát neveli, aki még korábban, a házassága idején született, de minthogy ő maga évekig nem írt haza, nem tudta, talált-e már a lánynak férjet.
Ginpei érezte, hogy az az énje, aki azután, hogy Macsiet követte, a friss fűben hever, alig különbözik attól, aki a tóparton bujkált a bozótban, Jajoi falujában. Ugyanaz a szomorúság áradt el most is a testén, pedig már nem is gondolt rá komolyan, hogy megbosszulja az apját. Hiszen ha meggyilkolták is, a gyilkos mostanra már öreg ember. S ha valami csúf öregember megkeresné, és megvallaná a gyilkosságot, vajon megkönnyebbülne-e tőle, mint ha gonosz szellem hagyná el a lelkét? Visszanyerné-e a fiatalságát, s olyan lenne-e, mint az a kettő, akik titokban ott találkoznak? Átúszott az agyán a vadcsereznye virágának a tó vizén látott tükörképe. Mint hatalmas üveglap, terült el a tó, fodor sem

rezdült a színén. Ginpei behunyta a szemét, s eszébe jutott az édesanyja arca.

Mikor Ginpei kinyitotta a szemét, látta, hogy a diák ott áll egymagában a töltésen. A lány és a kutya, úgy látszik, elment, s Ginpei talpra ugrott, nehogy a látványt, mikor lefelé mennek a lejtőn, elmulassza. Már ráült a szürkület a páfrányfenyő leveleire, s bár az út elhagyatott volt, a lány nem nézett vissza. A kutya hazafelé igyekezett, húzta a pórázt. A lány gyönyörűen, gyors kis léptekkel járt. Ginpei füttyűrészni kezdett, tudva, hogy a lány másnap este megint följön a lejtőn, s elindult Midzuno felé. Mikor Midzuno észrevette, még mindig füttyörészett.

- Jó volt, mi? - kérdezte Ginpei.

Midzuno elnézett mellette.

- Azt kérdem, jó volt-e. Nem hall?

Midzuno összevont szemöldökkel nézett Ginpeire.

- Ne nézzen olyan sötéten. Ülünk le és beszéljünk. Egyszerűen csak féltékeny vagyok mindkire, akiről ordít a boldogság. Ennyi az egész.

Midzuno hátat fordított neki, és elindult.

- Hé! Hova szalad! Azt mondtam, beszéljünk, nem? - kiáltott utána Ginpei. Midzuno visszafordult.

- Sehova se szaladok. Csak nincs mit beszélnem magával.

- Most meg mi baj? Azt hiszi, hogy zsarolni akarom, vagy mi? Üljön le már.

Midzuno állva maradt.

- Szépnek találtam a maga szeretőjét. Ez baj? Igazán gyönyörű lány! Maga nagyon boldog lehet.

- Mi köze hozzá?

- Csak szerettem volna egy boldog emberrel szót váltani. Hogy őszinte legyek, olyan szép ez a lány,

hogy egész délután követtem. És meglepve észleltem, hogy találkája van. Magával.

Midzuno megütődve nézett Ginpeire, aztán elindult.

– Beszéljessünk, nem hallja? – mondta Ginpei, s hátulról rátette a kezét Midzuno vállára. Midzuno gorombán meglökte.

– Hülye!

Ginpei lebukott a töltésről az aszfaltra, s megütötte a jobb vállát. Egy darabig keresztbe vetett lábbal ült az úttesten, aztán fölállt, s megtapogatta a vállát. Mire fölmászott a töltés tetejére, támadója már eltűnt. Zihálva szedte a levegőt, nehéznek érezte a szívét, leült hát, s lassan lehorgadt a feje.

Nem értette, miért ment oda a diákhoz, s miért szólította meg, miután a lány elment. Igazán nem gondolt semmi rosszra, mikor füttyörészve odalépett hozzá. Talán egyszerűen csak a lány szépségéről szeretett volna beszélgetni vele, s ha a diák csak egy kicsit is fogékonyabb, ő talán mondhatott volna neki egyet-mást a lány szépségéről, amit az ilyen fiatalon még föl sem fedezett. De nyilvánvaló ostobaság volt, hogy ilyen kurtán-furcsán szólította meg: – Jó volt, mi? – Másként kellett volna kezdenie. Ginpeinek a könnye is majd kicsordult, mikor rádöbbsent, hogy mennyire elgyöngült. Még elgondolni is, hogy a diák csak taszított rajta egyet, s ő már bucskázott le a töltésről! Miközben egyik kezével a friss gyepon megtámaszkodva, másikkal fájós vállát simogatva üldögélt, elkeskenyedett szemében halványan tükröződött a pirosas alkonyfény.

Nem valószínű, hogy a lány máskor is visszajönné a kutyájával a lejtőre. S ha egyszer talán még végig is jön a páfrányfenyő soron, hiszen a diák holnapig már nem találkozik vele, most, hogy a diák már ismeri, ő nem mutatkozhat többé sem a lejtőn, sem a töltésoldalon. Körülnézett, búvóhelyet keresett, de

hiába. A fehér szvetteres, pirosajtókás-farmernadrágos lány képe egyszerre képtelenül eltávolodott tőle. A pirosas ég mintha előntötte volna az agyát.

– Hiszako! Hiszako! – kiáltott fel elfulladó hangon. Tamaki Hiszako nevét kiáltotta.

Egyszer, mikor épp taxin ment, hogy Hiszakoval találkozék, a város ege volt ilyen pirosas, bár még messze volt a naplemente – talán ha délután háromra járt az idő. Bár a mellette levő becsukott ablakon át kékesnek látszott, a sofőr lehúzott ablakán más színt mutatott az ég.

– Mintha pirosas lenne az égbolt, nem? – kérdezte Ginpei, a sofőr válla felé hajolva.

– Valahogy úgy.

A sofőr ezt úgy mondta, mint akinek édesmindegy, hogy milyen.

– Ugye, hogy pirosas? Csak tudnám, hogy mitől? Mit gondol, nem csak a szemem káprázik?

– Nem, nem a szeme.

Ahogy előrehajolt, megérezte a sofőr öreg ruhájának szagát.

Azóta, valahányszor taxiba ült, akaratlanul is mindig két világ jelent meg a tudatában: egy sápadt rózsaszín meg egy sápadt kék. Hihetőleg az a kékes, amit akkor az ő ablakán s az a rózsaszín, amit a sofőr leeresztett ablakán át látott. Ez egyszerű magyarázat, de Ginpei ezentúl hitte, hogy az ég, a falak, az út, sőt, még az útmenti fatörzsek is valóban rózsaszínűek. Tavasszal és ősszel sok taxi közlekedik úgy, hogy a sofőrülés ablaka le van eresztve, s bár Ginpeinek nem volt annyi pénze, hogy mindenhova taxin menjen, ha taxiba ült, az újra meg újra megerősítette ezt az érzést.

Már hozzászokott a gondolathoz, hogy a sofőr világa meleg rózsaszín, az utasé hideg kék. És Ginpei utas volt. A világ üvegen át persze tisztábbnak látszik; lehet, hogy Tokió ege és utcái a levegőben lebe-

gő portól pirosasak. Megegett, hogy Ginpei ilyenkor előrehajolt, és a sofőrülés hátára könyökölve szemügre vette ezt a rózsaszínű világot, s bosszankodott az áporodott levegő melegén. – Hé! – szeretett volna rákiáltani a sofőrre s jól belerúgni. Ez kétségtelenül annak a jele volt, hogy szeretett volna fellázadni valami ellen, kihívni valamit, de ha megtorkolássza a vezetőt, még azt hiszik, hogy elment az esze. Minthogy azonban fényes nappal volt, amikor a város és az ég csöppet pirosasnak látszott, egyetlen sofőr sem ijedt meg tőle soha, noha Ginpei fenyegetően közel tolta hozzájuk a képét.

Igen, semmi okuk nem volt, hogy féljenek tőle. A halványrózsaszínű és halványkék világ ellentétét akkor figyelte meg először, amikor épp útban volt, hogy Hiszakóval találkozzék, de máskor is mindig így hajolt a sofőr háta felé. Azóta, hogy akkor, első ízben, megérezte a sofőr régi ruhájának szagát, s az Hiszako kék szerzs egyenruhájára emlékeztette, taxiba szállva mindig Hiszakóra gondolt. Minden sofőr az ő szagát idézte föl; az se számított, ha a sofőr új ruhát viselt.

Akkorra már elbocsátották tanári állásából, Hiszako pedig másik iskolába járt, s rákényszerültek, hogy titokban találkozzanak, mikor először látta az eget rózsaszínnek. Már akkor tartott ettől, amikor még meg sem történt, s egyszer a fülébe súgta Hiszakónak: – Semmiképpen ne beszélj róla Onda kisasszonynak. Soha! Ez a kettőnk titka! – Hiszako elpirult, mintha máris titokban találkoznának.

– A titok, ha megtartják, kellemes és jóleső, de ha kiszivárog, ellened fordul, és bosszút áll rajtad.

Hiszako, arcán a gödröcskével, Ginpeire emelte a szemét, s keményen a szemébe nézett. Az osztályterem előtt, a folyosó sarkában álltak. Kint, az ablak előtt, egy lány fölugrott, s elkapta a cseresznyefa lombos ágát, s úgy lengett rajta, mintha nyújtó len-

ne. Az ág vadul megremegett, s a levelek surrogása behallatszott a folyosóablakon.

– A szeretőknek nincsen barátjuk. Senki! Most Onda kisasszony is ellenség – a külvilág füle és szeme!

– De lehet, hogy neki elmondom.

– Nem. Nem szabad! – Ginpei rémülten nézett körül.

– De ha egyszer úgy el vagyok keseredve. S ha egyszer sajnál és kérdezzet, hogy mi baj, én igazán nem tudom eltitkolni előle.

– Mi szükséged a barátnőd sajnálatára? – kérdezte Ginpei élesebben.

– Ha elmegyek hozzá, biztos, hogy sírni fogok. Mikor tegnap hazamentem, ki volt sírva a szemem, egészen bedagadt, s megpróbáltam vízzel kimosni. Nyáron még van a fridzsiben jégkocka, akkor semmi baj, de...

– Ne beszélj csacsiságokat.

– De ha egyszer nem bírom...

– Mutasd a szemed.

Hiszako szófogadóan fölfelé fordította a szemét. De nem nézett rá. Tekintete arra vallott, hogy szeretett volna, ha Ginpei néz az ő szemébe. Ő azonban elnémult, mikor észrevette a lány testét.

Mielőtt a viszonyuk Hiszakóval idáig jutott, ő arra gondolt, hogy majd Onda Nobukót faggatja ki Hiszako családjá felől. Végülis Hiszako azt mondja, Ondának mindent elmond. De Ondában volt valami, ami megnehezítette, hogy a közelébe férközzék. Félt, hogy majd rájön, mi van a szívében, ha Hiszako felől érdeklődik. Onda jó tanuló volt, de nagyon önálló.

Egy alkalommal az osztályban Ginpei részleteket olvasott Fukudzava Jukicsi könyvéből, a *Férfiak és nők társadalmi kapcsolatá*-ból. Azzal a humoros sorral kezdte: – Vagy kétszáz év múltán egy fiatal pár

már nyugodtan mehet egymás mellett. – Majd tovább olvasta: – De az ember még ma is találkozhat olyan képtelen anakronizmussal, hogy az anyós illetlennek és sértőnek tartja, ha a fiatal feleség hangot ad szomorúságának, hogy el kell válnia férjétől, ha az elutazik, vagy ha a fiatal férj gyöngéden ápolja beteg feleségét.

A lányok java része elnevette magát, de Onda nem.

– Onda kisasszony, maga nem nevet? – kérdezte Ginpei. Onda nem felelt.

– Ezt talán nem találja nevetségesnek, Onda kisasszony?

– Nem. Nem találom annak.

– Kíváncsi lennék, miért nem tart a többiekkel, akik szemmel láthatólag mulatságosnak tartják, akkor is, ha maga nem.

– Mert nincs kedvem. Semmi rossz nincs benne, ha az ember nevet a többiekkel, de azt hiszem, nem muszáj csak azért nevetnem, hogy azt tegyem, amit más, nem?

– Maguk mind csak kibúvót keresnek – mondta fanyarul Ginpei. – Onda kisasszony azt mondja, nincs ezen semmi mulatságos. Azt hiszik talán, hogy mégis van?

Az osztály elnémult. Ginpei folytatta: – Ő nem tartja e sorokat mulatságosnak. Fukudzava Jukicsi 1896-ban írta, de még most, a háború után sem nevetséges; ezt egy kicsit elgondolkoztatónak tartom.

Egyszerre, a magyarázat közben, Ginpei bosszúsan megjegyezte: – Egyáltalán, látta már valamejlikük Onda kisasszonyt nevetni?

– Én igen!

– Én is.

– Sokat nevet.

Ginpei később arra gondolt, hogy Hiszako személyiségében lehet valami, ami különösképpen vonz-

za Ondát – ugyanaz a titokzatos báj, ami rákényszerítette Ginpeit, hogy kövesse, s őt arra, hogy ezt elfogadja. Hiszako nőiessége úgy ébredt fel, mintha áramütés érte volna. Mikor Ginpeinek odaadta magát, hevessége még Ginpeit is úgy meglepte, hogy elgondolkozott, vajon a többi lány is ilyen-e?

Hiszákót Ginpei akár az első nőjének is tekintette. Azokat az időket, mikor még a tanítványa volt – s ő már akkor szerette –, most élete legboldogabb szakaszának látta. Gyerekkori rajongása Jajoiért, unokanővééréért, mikor apja még élt, nagyon is gyerekes volt ahhoz, hogy szerelemnek lehetett volna nevezni, bár kétségtelenül tiszta érzelem volt.

Ginpei soha nem felejtette el egy álmát a tengeri keszegről. Talán kilenc-tíz éves lehetett, s álma jókora csodálatot váltott ki mindenkiből. Egy léghajót látott, magasan a tenger színe fölött, a falujuk közelében. Mint egy hatalmas gálya, s a hullámok lent majdnem hogy tufeketék. Mikor közelebről megnézte, látta, hogy az egy roppant tengeri keszeg, mely kiugrott a habokból, és az égre szállt föl. És hamarosan újabb keszegek is... Mindenütt halak szökkentek ki a vízből.

– Hu! De mekkora keszeg! – kiáltotta Ginpei, mielőtt fölébredt.

– Sokatmondó álom, csodálatos álom, Ginpei. Azt jelenti, hogy magasra emelkedsz a világban – mondták az emberek.

A képeskönyvben, amelyet előző nap kapott Jajoitól, volt egy léghajó, de Ginpei igazán sose látott; s bár akkoriban létezett ilyesmi, most, hogy olyan hatalmas repülőgépeket építenek, bizonyára mind eltűntek. Álma a léghajóról és a halról a múltja részévé lett. Ő nem annyira a siker, mint a házasság előjelének tekintette; annak, hogy majd elveszi Jajoit. Nem is volt sikere. Még ha megmarad az iskolában japántanárnak, akkor sem igen nyílt

volna alkalma rá. Ahhoz sem volt ereje, hogy kiugorjék az emberiség tengeréből, mint az a csodálatos keszeg, s ahhoz sem volt eléggé férfi, hogy a mások feje fölött lebegjen. Arra ítéltetett, hogy viszaszüljedjen a tusfekete hullámokba. A boldogság csak rövid időre látogatta meg, mikor titkos szenvedélye Hiszako iránt kivirágzott, de azt is hamar beárnyékolta a balsors. Onda ítélete szigorú volt, mintha a rábízott titok valóban bosszút állt volna rajtuk, ahogy azt ő előre megjósolta.

Az után, ami az osztályban történt, Ginpei megpróbálta, hogy Hiszakóra rá se nézzen, de Ondára, ez akárhogy nyugtalanította, akaratlanul is rá-rátévedt a szeme. Egyszer odahívta az iskolaudvar sarkába, s könyörgéssel, fenyegetéssel próbálta rávenni, hogy megtartsa a titkot. De Onda elítélte őt, s ebben nem is az igazságérzete vezette, hanem a gyűlölete s ösztönös meggyőződése, hogy ő bűnös. Pedig igyekezett megértetni vele a szerelem becsét.

– Maga aljas – mondta ki kereken Onda.

– Ellenkezőleg. Mi lehet nagyobb aljasság, mint kiadni egy titkot, amit magára, csak magára bíztak. Magában valami mérges féreg, skorpió lakhat!

– Nem mondtam el senkinek.

De röviddel ezután Onda levelet írt az igazgatónak és Hiszako apjának. A levél névtelen volt, s az aláírás: „Skorpió”.

Ginpei kénytelen volt Hiszakóval titokban találkozni, s ott, ahol a lány akarta. A ház, amiről Hiszako azt mondta, hogy apja a háború után vette, egy valamikori külvárosban állt; korábbi, elővárosi lakóházuk leégett, s csak a kert betonfala maradt meg egyik oldalt, az is részben romosan. Hiszako szívesen találkozott Ginpeivel a fal mögött, a világ szemétől rejtve. A romos lakónegyed nagy része beépült már, alig akadt egy-két üres, romos telek. Az efféle romházakat körülvevő veszélyérzet és hát-

borzongató légkör megszűnt már, s a hely feledésbe merült. A nagyra nőtt fű elég mély volt, hogy elrejtse mindkettőjüket. Hiszako bizonyára biztonságban érezte magát itt, hiszen még iskoláslány volt, s a telek valamikor az otthona.

Hiszako nemigen írhatott Ginpeinek, Ginpei pedig sem írni, se telefonálni nem tudott neki, haza se és az iskolába se. Még csak meg se kérhetett senkit, hogy vigyen el neki egy levelet. Ily módon szinte teljesen meg volt fosztva a kapcsolattartás minden eszközétől. De Hiszako eljárta az üres telekre, hogy elolvassa, mit írt Ginpei krétával a falra belül. Abban állapotok meg, hogy üzeneteiket a fal aljára írják, ahol elrejtve a fű, s így az írást nem lehet észrevenni. Természetesen így semmi bonyolult üzenetet nem hagyhattak egymásnak, s mindössze a számokat lehetett felírni, amelyek a napot és az órát jelezték, hogy mikor szeretnének találkozni. De akkor is ez volt az ő titkos „hirdetőtáblájuk”, s Ginpei is el-eljött ide, hogy megnézzze, Hiszako mit üzen. Ha Hiszako szeretett volna találkozni vele, értesíthette Ginpeit expresszlevélben is, vagy küldhetett táviratot, de Ginpei kénytelen volt jó előre fölírni a fal aljára a napot és az órát, aztán ellenőrizni, hogy ott van-e Hiszako beleegyezésének krétajele. Hiszakóra ugyanis nagyon vigyáztak, s délután alig tudott elmenni hazulról.

Találkájukat, amelyre Ginpei taxival ment, s közben fölfedezte a kék és rózsaszínű világot, Hiszako szervezte. Ott várt Ginpeire, a fal tövében kuporogva a fűben. – A fal magasságából ítélve apád régimódi ember lehet és barátságatlan – jegyezte meg Ginpei egyszer. – Gondolom, még üvegcserepet és hegyes szögeket is rakott a falra. – A környező földszintes házakból nem lehetett belátni a fal mögé. Az egyetlen emeletes nyugati stílusú ház is olyan alacsony volt, talán ez lévén az új divat, hogy még ha az eme-

leten kihajolt valaki, az elől is rejtve maradt a kert egyharmada. Ennek tudatában Hiszako ottmaradt fal felőli oldalán. Kapu nem volt. Lehet, hogy fából készült és elégett. Minthogy a telek nem volt eladó, aligha kellett arra számítaniuk, hogy valaki kíváncsiságból betévedne, s így Hiszako és Ginpei itt akár délután háromkor is észrevétlen találkozhatott.

- Iskolából jössz? - Ginpei leguggolt melléje, kezét a fejére tette, és maga felé vonta, majd sápadt arcát két tenyere közé fogta.

- Nem maradhatunk sokáig. Mindennap megnézik, hogy hányig vagyok iskolában.

- Tudom.

- Még akkor is nehezen engednek el, ha azt mondom, hogy iskola után előadás lesz a Heike történetéről.

- Igazán? Régen vársz? Már elzsibbadhatott a lábad. - Ginpei az ölébe vonta a lányt. Hiszako, így fényes nappal szégyenlősen, megint lecsúszott a földre.

- Ezt neked hoztam. . .

- Mi ez? Pénz? Hogy jutottál hozzá?

- Loptam. Neked - mondta csillogó szemmel Hiszako. - Huszonhétezer jen.

- Apád pénze?

- Anyám szobájában találtam.

- Nincs rá szükségem. Tedd vissza oda, ahol talátd.

- Ha rájönnek, akár föl is gyűjthatom a házat. Egy csöppet se bánám.

- Ne légy örült. Ki égetne le egy tízmilliót érő házat huszonhétezerért?

- Anya nem csinálhat cirkuszt belőle, mert biztos, hogy ő is apa elől dugta el. Tudod, jól meggondoltam, csak aztán vettem el. Jobban félek visszatenni, ahonnét elloptam. Biztos, hogy reszketni fogok, aztán rajtakapnak.

Ez nem az első eset volt, hogy Hiszako lopott pénzt adott Ginpeinek. Nem ő javasolta: a lány volt a kezdeményező.

- De hát én el tudom tartani magamat. Van egy barátom, még az egyetemről, aki egy Arita nevű vezérigazgató titkára. S olykor velem íratja meg a vezérigazgató beszédeit.

- Arita? A keresztnéve mi?

- Arita Otoji. Öregember.

- Uramisten! Az új iskolám igazgatótanácsának elnöke. Apám Arita urat kérte, hogy vegyenek át oda.

- Igazán?

- Hát te írod a szónoklatokat, amiket az igazgatótanács elnöke tart? És én erről nem tudtam!

- Ilyen az élet, mi?

- Igen, azt hiszem. Tudod, néha holdvilágos éjszaka, ha a holdat bámulom, azt képelem, hogy te is. . . És ha zuhog az eső, és fúj a szél, aggódom érted, hogy olyan magányos vagy az albérleti szobában.

- A titkár azt mondja, az öreg Aritának valami furcsa főbiája van. Megkért, hogy a „feleség” meg „házasság” szót lehetőleg ne használjam. Úgy látszik, azt hitték, hogy majd efféle szavakat írok, mert az lányiskolában tartandó szónoklat lesz. Mikor az elnök szónokolt, nem látszott idegesnek?

- Nem. Nem vettem észre.

- Gondolom, hogy nem. Legalábbis nyilvánosság előtt - gondolta Ginpei.

- Ideges. Ezt hogy érted?

- Neurotikus ember sokféle van. Lehet, hogy mi is azok vagyunk. Megmutassam? - kérdezte Ginpei. Hiszako mellét keresve Ginpei behunyta a szemét, s egy falujukbeli búzaföld jelent meg a képzeletében. A búzaföld mellett, az ösvényen, egy asszony lovagolt afféle parasztlovon, szőrén ülve meg a lovat.

Az asszony fehér kendőt viselt a nyakában, elől csomóra kötve.

– Fojts csak meg... nem akarok hazamenni – suttogetta szenvedélyesen Hiszako. Ginpei meglepve észlelte, hogy egyik kezével a nyakát markolja. Két kézzel átfogta a nyakát; megmérte a vastagságát. Puha volt; érezte körben, az ujjai hegyén. Ginpei becsúsztotta a kötegni pénzt Hiszako ruhájába. A lány visszahúzódott, mellét kifeszítve.

– Légy jó kislány, és vidd haza a pénzt... Ha ilyesmiket csinálunk, félek, a végén valami bűnt találunk elkövetni. Onda talán nem azzal vádolt, hogy bűnöző vagyok? Azt írta, annyit hazudozom, s úgy körülvesz a kárhozat levegője, hogy biztosra veszi, valami komoly gonoszságot követtem el, ugye? Nem beszéltél vele mostanában?

– Nem. Levelet sem kaptam tőle. És még csak nem is szeretem.

Ginpei egy darabig hallgatott. Hiszako leterített egy négyszögletes nylonkendőt, hogy Ginpei arra üljön. Azon át is érezte a föld hűvösét. Nyirkos fű és gyomszag vette körül.

– Bár követnél megint. Kövess úgy, hogy nem tudok róla. Mint akkor az iskolából. Az új iskolám messzebb van, tudod.

– Te meg úgy teszel, mintha akkor vennél észre, az előtt a csodás kapu előtt. És nézel rám a vaskapun át elpirulva?

– Nem. Most be foglak hívni. Elég nagy a házunk, hogy ne találjanak rád. Biztos, hogy nem. Sőt, az én szobám is elég nagy, hogy elbújtassalak.

Ginpei úgy érezte, lángra lobban benne a boldogság. Nem sokra rá valóra is váltotta Hiszako ötletét, de csak hogy Hiszako családja fölfedezze.

Az azóta eltelt hónapok-évek kényszerű távolságot teremtettek Hiszako meg közte. De még most is, hogy hanyatt feküdt a fűben, és az alkonypírt

nézte, azután, hogy a diák lelökte a töltésoldalról még most is Hiszako neve volt az, ami kiszakadt belőle. – Hiszako! Hiszako! – kiáltotta szájalmasan. Mikor hazament albérleti szobájába, látta, hogy a térde kalácsa, a válla megkékült: a töltésoldal kétszer olyan magas volt, mint ő.

Másnap délután Ginpei úgy érezte, muszáj viszontlátnia a lányt a páfrányfenyővel szegett lejtőn. Előző nap alig zavarta, hogy ő követi; hiszen hogyan is árthatott volna neki, gondolta Ginpei szomorúan. Olyan ez, mintha az égen szálló vadlibán szomorkodnék... vagy a múlt idő csillogó áramát nézné. Hisz lehet, hogy holnapra véget ér az élete, és a lány se lesz örökké gyönyörű.

Minthogy azonban a diák már ismeri, hiszen megszólította tegnap, nem ácsoroghat a lejtőn a páfrányfenyő alatt, és nem maradhat a töltés tetején sem, ahol a fiú vár. Elhatározta hát, hogy az árokban bújk meg, a fákkal szegélyezett járda és az arisztokrata rezidenciája között. Ha megkérdezné a rendőr, mondhatja, hogy a lába fáj, vagy hogy részeg volt és belesett, vagy hogy egy csavargó lökte be. Mivel a részegség meggyőzőbbnek ígérkezett, Ginpei megivott egy pohárral, mielőtt elment hazulról, hogy a lélegzete pálinkaszagú legyen.

Ginpei látta előző nap az árkot, és azt hitte, mély, de mikor odaért, úgy találta, hogy széles, de egészen sekély, mindkét oldala kövel van kirakva, és köves a feneké is. A kövek közt a részben fű nőtt, s az árok fenekét esztendőss avar borította. De ha a falhoz tapad az árok út felőli oldalán, akkor a lejtőn fölfelé tartó járókelők nem veszik észre. Ott bujkált vagy húsz-harminc percig, s legszívesebben beleharapott volna a kőbe az árok falán. Megpillantott egy ibolyát, amely a kövek közt virult, s közelebb kúszva kinyitotta a száját, leharapta és lenyelte. Nehéz volt

lenyelni, s Ginpei nyöszörögve küszködött, hogy a könnyeit visszatartsa.

A lány felbukkant a kutyával a lejtő alján. Ginpei széttárta a karját, s a köfal szélébe kapaszkodva lassan kidugta a fejét. Érezte, hogy a fal omladozik; keze reszketett, és szíve ott dobogott a kövön.

A lány ugyanabban a fehér szvetterben volt, mint előző nap, de most sötétvörös szoknyát viselt farmernadrág helyett, s a cipője is szebb volt. A fehér és bíborvörös közeledett, s ott lebegett a fák friss zöldje között. Mikor a lány elment Ginpei feje mellett, keze épp ott volt a szeme előtt. Bőre fehér, s a karján még finomabb. Gyönyörű állára fölbámulva Ginpei fölsírt a bámulattól, és behunyta a szemét. Aztán észrevette a fiút. – Ó, ott van – mormolta magában.

A diák fönt várta a lányt a töltés tetején. Közben Ginpei az árokból, a lejtőnek körülbelül fele táján leste őket, kettesben átvágtak a tetőn, mintha siklottak volna a lábukat térdig elrejtő zöld fűvön. Ginpei egészen sötétedésig várta, hogy a lány visszatér-e, de az nem jött le a lejtőn. Lehet, hogy a diák megemlítette neki az előző napi idegent, s most elkerülték az utat.

Attól kezdve nemegyszer végigment a páfrányfenyőkkel szegélyezett lejtőn, órák hosszat időzött a gyepes töltésoldalon, de a lányt sose látta. A képe azonban még éjszaka is kísértette. A zsenge levelek hamarosan haragoszöldre színeződtek, és a fák sötét lombja a holdfényben fenyegető árnyékot vetett az út aszfaltjára. Eszébe jutott a nap, mikor váratlanul erőt vett rajta a félelem az óceán feketeségétől, és lélekszakadva szaladt haza a falujukba a tengerpartról. Ekkor hallotta meg a cicák nyávogását az árok fenekén, s megállt, hogy lenézzen. A cicákat nem látta, de a doboz még éppen kivehető volt, s az is, hogy valami mozog benne. – Jó hely, épp arra-

való, hogy az ember a kismacsákától megszabaduljon – gondolta magában.

Valaki berakta egy dobozba, és kitette az újszülött kiscicákat. Vajon hány lehet? Szegény kis jószágok, csak nyávognak, éhen fognak veszni. Úgy érezte, a kismacsákak hozzá hasonlítanak, azért is hallgatta a nyívákolásukat. A lány azonban akkor este járt ott utoljára, azután soha többé.

Június elején volt, hogy az újságban azt olvasta, szentjánosbogár-fogás lesz a várárokból, a lejtőtől nem messze. Ott, ahol csónakot lehetett bérelni. Ginpei biztosra vette, hogy a lány is ott lesz. Itt lakhat valahol a közelben, ha a kutyájával erre sétált.

A tó, anyja falujában, szintén híres volt a szentjánosbogarakról, s Ginpeit is mindig elvitték bogarat fogni. Mikor lefeküdt, elengedte őket a szűnyoghálója alatt, és Jajoi is követte a példáját. A tolóajtók tárva-nyitva, láthatta Jajoit a szomszéd szobában a hálója alatt; a bogarakat számlálta, hogy melyikük fogott többet. De nehéz volt összeszámlálni, mert röpdöstek ide-oda.

– Gin-csan, te csalsz! Te mindig csalsz! – Jajoi fölkel, és ököllel fenyegette őt.

Mikor a hálót megütötte, az meglöbbedt, s fölriasztotta a rátelepedett bogarakat; minthogy azonban a háló semmi ellenállást nem tanúsított, Jajoi egyre mérgesebb lett, s öklét rázva ugrándozni kezdett. Kurta és keskeny ujjú nyári kimonóban volt, s mert az alját fölhúzta a térde fölé, a szűnyogháló furcsa módon kidagadt Ginpei felé. Jajoi olyan volt, mint egy kísértet, amely kék szűnyoghálót visel a fején.

– Most te fogtál többet, mint én! Nézz hátra! – mondta Ginpei és Jajoi megfordult.

– Hát persze hogy én!

Láthatólag több bogarat gyűjtött, mint Ginpei.

A háló ide-oda lengett pislákoló lámpácska-rakományával.

Ginpei még arra is emlékezett, hogy Jajoi kimonóján aznap este nagy fröcskölt keresztminták voltak. De mit csinált az édesanyja, akivel ő egy háló alatt feküdt? Nem szólt semmit, hogy Jajoi ekkora cécót csap? És Jajoi édesanyja se szólt rá Jajaira, akivel meg ő volt egy háló alatt? És bizonyára velük volt a kisöccse is. De csak Jajoi képét tudta felidézni, másét nem.

Még ma is felbukkant szeme előtt egy látomás: anyja falujában, a tavon éjjel, villámok cikáznak. Egy-egy szempillantásra megvilágosodik a tó, s a rákövetkező sötétben szentjánosbogarak villognak a parton. Lehet, hogy a bogarak föltűnése eredetileg is hozzátartozott a képhez, de gyanította, hogy csak utóbb képzelte hozzá, hisz villámlani általában nyáron szokott, mikor a szentjánosbogarak láthatók. Bár a bogarakat nem próbálta apja szellemével azonosítani, akit holtan találtak a tóban, valahogy baljósnak érezte a hirtelen sötétség pillanatát, mégis, valahányszor megpillantotta az éjszakai égbolt fényében a tágas és mozdulatlan víztükröt, úgy érezte, összeroppantja a természet félelmetes misztériuma, az idő agóniája. Olyan volt ez, mintha őt érte volna a villám, s körülötte fénné robbant volna minden.

Mikor Hiszako először lett az övé, az ugyanígy érte. Mint a villámcsapás. A korábban merev és tapasztalatlan lány teljesen átalakult. Még maga Ginpei is meglepődött, hogy Hiszako egyszerre milyen vakmerő lett. Ezt érezte akkor is, amikor azon vette észre magát, hogy a lány beviszi szülei házába, és belopakodik vele a hálószobájába.

– Hallod-e, jó nagy ház ez. Csak azt tudnám, hogy jutok ki innét, hogy ne vegyenek észre.

– Majd megmutatom. Ki tudsz mászni az ablakon is.

– De hát az az emeleten van, nem? – vonta össze a szemöldökét Ginpei.

– Majd összekötök néhány selyemövet vagy mit. Meglátod.

– Kutyát nem tartotok, ugye? Sajnos, nem kedvelem őket.

– Nem. Nincs kutyánk.

Hiszako nem ment tovább, hanem megfordult, és fénylő szemmel nézett föl Ginpeire. – Tudom, hogy nem mehetek hozzád, de legalább egyszer szeretnék kettesben lenni veled a szobámban. Utálok ezt a titkolódzást, ezt, hogy örökké alulról, a fűből szagoljuk az ibolyát.

– Annak, hogy „alulról szagoljuk az ibolyát”, persze, megvan a szó szerinti értelme, de manapság általában úgy értik, hogy „hant alól”, vagy „sírból”.

– Igazán? – Hiszako oda se figyelt.

– Különben is mindegy, már nem vagyok japán-tanár.

Elég baj az, hogy a múltban az volt. Szörnyű társadalom ez, gondolta Ginpei. Annyira lenyűgözte a diáklány nyugati stílusú szobájának pompája és váratlan gazdagsága, hogy már nem is érezte magát jobban mint egy szökésben levő bűnöző. Hangulata, mióta Hiszakót új iskolájának kapujától a házuk bejáratáig követte, teljesen megváltozott. E második követés csak játék volt, amelynek Hiszako valamenyny szabályát tudta, s csak úgy tett, mintha ártatlan lenne. S bár már régen odaajándékozta neki szűzi ártatlanságát, Ginpeinek jólesett, hogy ő vetette fel ezt az ötletet.

– Egy kicsit várj, légy szíves – szorította meg a kezét Hiszako. – Vacsoráznom kell.

Magához vonta a lányt, és megcsókolta. Az hosszú csókra vágyott, és teljes súlyával ránehezedett Ginpei karjára. Úgy kellett megtartania, s ez egy csöppet fölvidította.

- És mit akarsz csinálni addig?
- Hát... talán adhatnál egy fényképalbumot!
- Nincs, sajnos még naplóm sincs - rázta meg Hiszako a fejét, s fölnézett Ginpei szemébe.
- Te sosem meséltél a gyerekkorodról. Miért?
- Mert nem valami érdekes.

Hiszako nem törülte meg a száját, úgy ment el. Kíváncsi lett volna, milyen arccal ül asztalhoz a családjával. Egy elfüggönyözött benyílóban Ginpei kis porcelán mosdót fedezett fel. Óvatosan meg-eresztette a vizet, megmosta az arcát, kezét, s kiöblítette a száját. Szíve szerint a zokniját is lehúzta volna, hogy a lábát megmossa, de valahogy nem tudta rávenni magát, hogy ugyanabban a mosdóban mosson lábat, mint amelyikben Hiszako az arcát mossa. Különbö is, attól, hogy megmossa, nem lesz szebb a lába; csak megint meggyőződne róla, hogy milyen csúf.

Titkos találkájukat sose fedezték volna fel, ha Hiszako nem készít szendvicseket, és nem viszi fel neki. Az is meggondolatlanság volt, hogy kávé hozott fel ezüst tálcán. Hamarosan hallották, hogy valaki kopogtat az ajtón, és Hiszako, aki hirtelen elhatározásra jutott, szemrehányó hangon kiszólt:

- Te vagy az, anya?

- Én.

- Kérlek, ne zavarj. Vendégem van.

- Ki az?

- A tanárom - válaszolta őszintén, halk és határozott hangon Hiszako. Ginpei fölállt. Úszott a vadul izzó boldogságban. Csak lenne nála pisztoly, most hátulról lelőné Hiszakót. Maga elé képzelte a jelenetet: a golyó átüti a lány mellét, aztán eltalálja az ajtón kívül az édesanyját. A két nő, akit csak egy ajtó választ el, összerogy, de Hiszako estében még megfordul, s keccesen homorítva átöleli a lábát. Sebéből lövell a vér, végigcsurog az ő lábaszárán, s

vérben fürdeti a lába fejét. Durva, feketés bőre egy pillanat alatt puha lesz és tiszta, mint a rózsaszírom, s ráncos talpa sima, mint a gyöngyház. És a Hiszako meleg vérében megfűrösztött görbe, görcsös, aszott, majomhosszú lábujjai is kecsesek lesznek, mint egy manökené. Majd hirtelen eszébe villant, hogy Hiszako, egymaga, ennyi vért nem is veszíthet, s ettől rádőbbsent a sebre a saját mellén. Úgy érezte, elalél, mintha az ötszínű felhő venné körül, amelyen Amida Buddha lovagol, hogy magába fogadja az igazi hívők lelkét. De e magával ragadó látomás mindössze egy pillanatig tartott.

- Lányom vére elkeveredett a kenőccsel, amit magának vitt, a gombás lábára, az iskolába.

Ginpei hallotta Hiszako apjának a hangját, s megdermedt. De most is csak hallucinált. Mire kijózanodott, csak Hiszakót látta, a lány némán állt, az ajtóval szemben, s Ginpei félelme elpárolgott. Túloldalról semmi nesz. Szinte látta az ajtón keresztül, hogy Hiszako anyja mint reszket a lánya tekintete előtt; tyúk volt, csupasz, tollát kicsipkedte tulajdon csibéje. Kétségbeesett léptei elnémultak a folyosó végén. Hiszako odament az ajtóhoz, határozottan ráfordította a kulcsot, majd, keze a kilincsen, Ginpeihez fordult. Ahogy ott állt háttal az ajtónak, arcán csurogtak a könnyek.

Amint az elkerülhetetlen volt, hamarosan meghallották Hiszako édesapjának kemény, közeledő lépteit.

- Hé! Nyisd ki az ajtót, Hiszako! Azonnal nyisd ki, hallod! - Az apa rázta a kilincset.

- Jó, legalább megismerkedem apáddal - mondta Ginpei.

- Nem akarom.

- Miért nem? Ha egyszer nem tehetek mást.

- Nem akarom, hogy megismerkedj velem.

- Nem fogom bántani. Nincs pisztolyom.

– Nem akarom. Menj ki az ablakon. Kérlek!

– Az ablakon? Jó, Nem nehéz, ha valakinek olyan lába van, mint nekem.

– Cipőben veszélyes.

– Nincs rajtam.

Hiszako kivett két-három selyemövet a fiókos-szekrényből és összekötözte. Az ajtón kívül apja mind jobban belelovalta magát a dühbe.

– Egy pillanat és kinyitom. Egy pillanatig légy még türelemmel, nagyon kérek. Se meg nem öljük magunkat, se mást nem csinálunk.

– Mi? Miféle szörnyűségeket beszélsz?

De úgy látszik, e szavak mégiscsak megdöbben-tették, mert egy darabig egy hangot sem hallottak odakintről.

Hiszako sírt, s közben minden erejét megfeszítette, hogy megtartsa Ginpei súlyát az ablakon kilógatott selyemöveken. Keze köré tekerte az övek végét, s Ginpei, mikor elindult, hogy simán leküsszék, hozzérintette az orrát Hiszako ujjaihoz. Szíve szerint megcsókolta volna, de mikor lenézett, csak az orrát érintette hozzá. Hiszako hátrafeszítette a vállát, és nekivetette a lábát az ablak alatti falnak. Ginpei az ablak alatt lógva képtelen volt felágaskodni, s búcsúzóul hálásan megcsókolni, de mikor lába földet ért, kettőt rántott, szeretettel, az övkötélen. A másodikra nem kapott választ, s az övek lelibbentek a világos ablakból.

– Az enyém lehet? – kiáltotta. – Mert akkor hazaviszem.

Ginpei átszaladt a kerten, s a karja köré tekert övek csak úgy libegtek utána. Egy pillanatra hátra-nézett, s az ablakban ott látta Hiszakót és egy másik alakot – egymás mellett álltak ott, ahol ő kiszökött. Az apa láthatólag képtelen volt megszólalni, és Ginpei mint egy majom mászott át a díszes vas-kapun.

Vajon Hiszako férjhez ment-e, töprengett, mind-az után, ami történt? . . .

Ezt követőleg Ginpei csak egyszer találkozott Hiszakoval. Persze, gyakran elment oda, ahol, Hiszako szerint, „alulról szagolták az ibolyát” – a régi családi ház romjához –, de se Hiszakót nem találta a fűben kuporogva, sem üzenetet a betonfal alján. Mégse hagyott fel a reménnyel, s egyszer-egyszer még elment oda, télen is, mikor kiszáradt a fű, és hó borította a kertet. Aztán, egy tavaszi napon, döbbenet látta, hogy Hiszako ott ül a friss zöld fűben.

Onda Nobukóval volt. Ginpei szíve először megdobbant a gondolattól, hogy a lány talán többször is járt itt, abban a reményben, hogy viszontlátja őt, de sohasem találkoztak. De a döbbenet a lány arcán arról árulkodott, hogy őrá egyáltalán nem számított, s csak Ondával akart itt találkozni. Ám mindenek közt miért éppen Ondával? És miért az ő régi titkos helyükön? Azok után, hogy Onda elárulta őket. Ginpei, micsoda ostobaság, egy szót se tudott szólni.

– Tanár úr! – kiáltotta Hiszako.

– Tanár úr! – visszhangozta Onda, még harsányabban, mintha csak Hiszakót akarta volna féken tartani.

– Még mindig szóba áll ilyen személyekkel, Tamaki kisasszony? – bökött az állával Ginpei Onda felé. A két lány vékony, négyszögű nylonkendőn ült.

– Hiszako záróünnepélyen volt ma az iskolában, ma osztották ki az érettségi bizonyítványt – közölte Onda, s fölnézett Ginpeire.

– Ó! Záróünnepélyen. . . nem is tudtam – Ginpei akaratlanul is belekapaszkodott Onda szavaiba.

– Azóta ugyanis nem jártam iskolába – mondta Hiszako csengő hangon.

– Értem.

A lány szavai mélyen megindították, de vagy azért, mert tudatában volt Onda ellenséges jelenlétének, vagy mert egyszerűen ellene fordult korábbi tanár volta, váratlanul azt kérdezte: – Akkor hát hogy tudtál leérettségizni?

– Miért ne tudott volna? Az igazgatótanács elnöke ajánlotta. – A válasz Ondától származott. Nem lehetett megállapítani, hogy jó szívvvel van-e Hiszako iránt, vagy sem.

– Én tudom, hogy maga okos lány, Onda kisasszony, de legyen szíves, ne szóljon közbe – mondta Ginpei. – És az elnök beszélt az ünnepélyen? – kérdezte Hiszakótól.

– Beszélt.

– Már régen nem én írom az öreg Arita beszédeit. Gondolom, a mai beszéde másként is hangzott, mint a korábbiak.

– Rövid volt.

– Az isten szerelmére, miről beszéltek? – szölt közbe Onda. – Azt hittem, ennél azért több mondanivalótok van egymás számára, még ha váratlanul is találkoztatok.

– Ha magunkra hagyta minket, bőven volna mit beszélünk. De egy magafajta spicli füle hallatára nincs. Ha közölni akar valamit Tamaki kisasszonnyal, közölje gyorsan.

– Nem vagyok spicli. Csak meg akartam védeni Tamaki kisasszonyt a maga rossz befolyásától. Az én levelem tette lehetővé, hogy iskolát változtasson, s bár az új iskolájába nem járt el, legalább megszabadult a maga mérgező jelenlététől. Én nagyon kedvelem Tamaki kisasszonyt, és maga mondhat ellem akármit, nem érdekel. Mert tudom, hogy utálja magát.

– Mit csináljak magával, mondja? Ha nem t akarod innét, de rögtön, én nem állok jót magamért.

– Márpedig én nem hagyom magára Tamaki kis-

asszonyt. Én akartam vele találkozni. Úgyhogy lesz szíves maga elmenni innét.

– Maga afféle gardedám?

– Miért lennék én gardedám? Rémes ember – Onda elnézett mellette. – Gyere, Hiszako, menjünk. Mondd meg ennek a szörnyű embernek, hogy gyűlölöd, és hogy látni se akarod többet.

– Hé! Még nem fejeztem be a mondanivalómat, pedig épp maga mondta, hogy van mit beszélnem Tamaki kisasszonnyal. Úgyhogy szedje csak magát szépen. – És gúnyosan megsimogatta Onda haját.

– Undorító – mondta Onda, és megrázta a fejét.

– Kétségkívül. Mikor mosott utoljára haját? Érdemes lenne, mielőtt még megbüdösödik. Más férfit nem talál, aki hajlandó hozzáérni. – Látszott, hogy Onda dühöng. – Ugyan, ugyan, szedje szépen a lábát. Tőlem aztán kitelik, hogy megüssek egy nőt, vagy hogy belerúgjak. Azt tudja.

– Üssön csak, rúgjon, nyugodtan.

– Helyes. – Ginpei már azon volt, hogy megfogja Onda csuklóját, és odébbvonszolja, de odafordult Hiszakóhoz, és megkérdezte: – Jó?

Hiszako szeméből helyeslést vélt kiolvasni, s imígyen felbátorodva félrevonszolta Ondát.

– Engedjen el! Hallja?! Mi jut eszébe?

Megpróbált beleharapni Ginpei kezébe.

– Szóval szeretné megcsókolni azt az én csúf kis kezemet? Mi?

– Megharapom! – visította Onda, de nem váltotta valóra a fenyegetést.

Mikor odaértek, ahol valaha a kapu állt, a romok túloldalán, Onda kihúzta magát, hogy ne keltsen feltűnést. Ginpei azonban nem engedte el a csuklóját, s intett egy üres taxinak.

– Ez a lány megszökött hazulról, és az Omori-állomásnál várják. Lesz szíves sietve odavinni? – Fölkapta a lányt, és betuszkolta a kocsiba. Kivett

a zsebéből egy ezerjenest, és bedobta a sofőrülésre. A taxi elindult.

Mikor visszament, Hiszako még mindig ott ült a falnál a nylonkendőn.

– Bedugtam egy taxiba, és megmagyaráztam, hogy megszökött hazulról. Most elment az Omori-állomásra. Ezer jenembe került.

– Biztos, hogy bosszút áll, és megint ír a családomnak.

– Újabb levél a „skorpiótól”, mi?

– Bár lehet, hogy most nem. Egyetemre akar menni, és azért jött, hogy engem is rábeszéljen. Amolyan házitanítóiféle szeretne lenni énmellettem, hogy apám fizesse a tandíját. Nem valami jómódúak.

– Azért találkoztatok, hogy ezt megbeszélje veled?

– Igen. Január óta egyre irkál, és kér, hogy találkozzunk. De én nem akartam, hogy betegye hozzánk a lábát, és megírtam neki, hogy a záróünnepélyre kimehetek. Az iskola kapujában találkoztunk, s én amúgy is szerettem volna még egyszer eljönni ide.

– Nem is tudom, hányszor jártam itt azóta... egyszer még mély hóban is...

Hiszako bólintott, s arcán föltűntek gyönyörű gödröcskéi. Ha ránéz erre a lányra, ki hinné, hogy viszonya volt vele? És mi nyomot hagyott rajta az ő „mérgező jelenléte”, töprengett Ginpei.

– Gondoltam, hogy kijársz ide – mondta Hiszako.

– Tudod, itt még azután is sokáig megmaradt a hó, mikor az utcáról már eltűnt. Talán azért, mert a fal olyan magas. Meg az emberek még kintről is ide lapátolták. A kapu innenső oldalán egész hóhegy volt, s valahogy még az is mintha a szerel-

münk útjában állt volna... Arra gondoltam, talán egy csecsemő van alája eltemetve...

Maga is meglepődött, hogy milyen furcsán és összefüggéstelenül beszél, s hirtelen elhallgatott. De Hiszako derúsen rábólintott. Erre ő sietve másról kezdett beszélni.

– És elmégy az egyetemre Onda kisasszonnyal? Mit akarsz tanulni?

– Nincs sok értelme, hogy egy lány egyetemre járjon – felelt Hiszako közömbösen.

– A selyemöveid, aznap... emlékszel? Mint a kincset őrzöm. Ugye, nekem szántad, emlékül?

– Csak kicsúszott a kezemből, sajnos – mondta Hiszako ártatlanul.

– Ordított veled apád?

– Nem enged el hazulról egyedül.

– Ha tudtam volna, hogy nem jársz iskolába, éjszaka bemásztam volna az ablakodon.

– Volt, hogy éjfélig álltam az ablakban, s lestem ki a kertbe – felelt Hiszako. Mióta tilos volt egyedül kimennie, mintha visszanyerte volna korábbi ártatlanságát, s Ginpei lelkesedése lelohadt, mikor rádöbrent, hogy nem képes többé a lány gondolatainak mélyére hatolni. De mikor leült a nylonnak arra a felére, ahol az előbb Onda ült, Hiszako nem húzódott odébb. Gyönyörű új kék ruha volt rajta, gallérja csipkével szegve. Biztos a záróünnepélyre kapta. Ginpeinek az is eszébe ötlött, hogy olyan korszerűen van kikészítve, olyan természetesen, hogy azért nem látni. Valami halvány illat vette körül. Kezét gyöngéden a lány vállára tette.

– Menjünk el valahova. Szökjünk meg együtt... valahova messze. Egy tó magányos partjára...

– Elhatároztam, hogy többé nem találkozom veled. Boldog vagyok, hogy ma láttalak, de arra kérek, ez legyen az utolsó találkozásunk. – Hiszako nyugodtan és halkan beszélt, nyoma se volt a hang-

jában elutasításnak. – Ha nem bírom ki, hogy ne lássalak, megkereslek, akármi történjék.

– De én lesüllyedek a világ fenekére. . .

– Megtalállak. . . még a föld alatt is, az Ueno-állomás folyosói alatt.

– Menjünk el most.

– Nem. Most nem.

– Miért nem?

– Mert sebet kaptam, és még fáj. De ha akkor is kellesz nekem, mikor már nem fáj, eljövök.

– Csak azt tudnám. . .

Ginpei érezte, hogy a lábujjáig elzsibbad.

– Értem. Nem akarok lerántani a magam világába. . . De mélyen temesd el, amit én szabadítottam föl benned. . . Még veszélyes lehet. Én örökké hálás leszek neked. Életem végéig ápolni fogom az emlékedet, egy olyan világban, amely egészen más, mint a tied.

– Én meg, ha tudom, megpróbállak elfelejteni.

– Igen, az a legokosabb. – Bár Ginpei rákényszerítette magát, hogy ezt kimondja, átható szomorúságot érzett. – De ma még. . . – Megremegett a hangja.

Hiszako váratlanul rábólintott.

A taxiban néma maradt, s nyugalalmát visszanyerve, szorosra zárt szemmel s egy csöppet kipirult arccal ült mellette.

– Nyisd ki a szemed. Itt van egy sátán.

Hiszako azonnal tágra nyitotta a szemét, de nem olyan volt, mintha sátánt látna.

– Szomorú, ugye? – mondta ő, és ajkával megérintette Hiszako szemét. – Emlékszel?

– Emlékszem. – Hiszako suttogása tompán, sosem hallott halkán érte Ginpei fülét.

Ezután már nem látta többé. Ki-kiment a romos telekre, s egy szép napon azt látta, hogy bekerítették, a füvet levágták, s a talajt kiegyengették. Más-

fél vagy két évre rá megkezdődött rajta egy kis lakóház építkezése. Nem valószínű, hogy Hiszako apjának építették volna. Vajon eladta a telket? – töprengett Ginpei. Behunyta szemmel állt ott, s az ács-nyalu magabiztos ritmusát hallgatta.

– Isten veled – mondta a távollevő Hiszakónak. Remélte, hogy a lány őbenne élő emléke majd boldoggá teszi a ház leendő lakóit. A nyalu hangja nagyon jóleső volt.

Ginpei ezután már nem járt ki a telekre, ahol valamikor „alulról szagolták az ibolyát”. Nyilván a másé már. Ginpei nem tudhatta, hogy Hiszako férjhez ment, s épp ő készül beköltözni a házba.

– Biztos, hogy eljön – mondta magában Ginpei. Annyira biztos volt benne, hogy Macsie eljön szentjánosbogarat fogni az árokpartra, ahol csónakot lehet bérelni, hogy végül harmadízben is összehalálkozott vele.

Az esemény vagy öt napig tartott, s bár Ginpei mindennap készült rá, hogy kimegy, azt már kiszámította, hogy a lány mikor lesz ott. Az újság ugyanis, két nappal azután, hogy a bogárfogás megkezdődött, riportot közölt róla, s így lehet, hogy nemcsak az ösztöne diktálta Ginpei számítását, hiszen ha a cikket a lány is olvassa, talán épp az veszi rá, hogy kimenjen. Mikor Ginpei az újsággal a zsebében elindult hazulról, szíve tele volt a találkozás boldog előérzetével. Úgy rémlett, nincs szó, ami jelezni tudná Macsie hosszú, ferde szemének tüzet, s ahogy ment, mutatójával és hüvelykjével tulajdon szeme köré gyönyörű kis halacsokát rajzolt. Füle mennyei zenét hallott.

Imádattal eltelve mondogatta magában: – A következő életemben gyönyörű lábam lesz. Te meg így maradj, mint most vagy, és együtt táncolunk majd egy fehér balettben. – A lány fehér tülpszok-

nyát viselt, mint a klasszikus balettekben szokás, s a szoknyája megperdült-meglíbbent körülötte.

– Hát nem gyönyörű ez a lány? Biztos, hogy jó családból származik. Sajnos, ez a tökéletesség nem tart tovább, csak tizenhat, tizenhét éves korig, s ő is már csak pár rövid évig lesz ilyen szép – gondolta Ginpei. De mitől olyan sugárzóan tiszta a szépsége, mikor más lány mintha a tankönyvek porába temetné fiatal szépségét?

A csónakházon kírás hirdette: – A szentjánosbogarakat este nyolckor bocsátják szabadon. – Így, júniusban, fél hét körül sötétedik Tokióban, addig tehát Ginpei csak téblábolt a hídon a várarak fölött.

– Aki csónakot kíván bérelni, szíveskedjék sorszámot váltani és várakozni, amíg rákerül a sor! – hirdette újra meg újra a hangszóró. A bogárfogás akkora tömeget vonzott, hogy úgy látszott, a csónakkölcsönző nagyon is tudta, mit fundál ki. Az emberek, miközben várakoztak, nemigen tehettek mást, mint hogy céltalanul bámulják a hídról azokat, akik ki-be szállnak a csónakokból, vagy hogy a csónakokat nézzék a vízen. De Ginpei figyelmét sem ez, sem az nem kötötte le. Ő a lányt kereste.

Közben már kétszer is kint járt a páfrányfenyős lejtőn. Egy darabig az árokban guggolt, a falának támaszkodva, azt híván, hogy most is elrejtőzhet, mint annak idején. De az esti program másokat is odavonzott, s lépteik hallatán lerohant a lejtőn. Újabb lépteket hallott maga mögött, de nem nézett körül.

A domb lábánál a keresztúthoz érve Ginpei végigpillantott a lármás sokadalmon. A hídon túl az utcalámpák megvilágították a felhős esti égboltot, s az utcákon mindenütt autóreflektorok villogtak. Most, hogy elkezdődött a program, Ginpei izgalmat érzett, de valami okból nem akaródzott befor-

dulnia a várarak felé, inkább átment a túloldalra. Ott a lakónegyed volt. A léptek a háta mögött, ahogy a bogárvadászat színhelye felé befordultak, egyre távolodtak, de Ginpei egyszerre úgy érezte, hogy valaki papírlapot tűz a hátára. Vörös nyíl volt koromfekete papíron, s a nyíl a program irányába mutatott. Ginpei küszködött, hogy letépje, de nem érte el. Karjába belehasított a fájdalom, izülete megcsikordult.

– Nem tud arra menni, amerre a hátán levő nyíl mutatja, ugye? Várjon, majd én leveszem.

A megnyugtató női hang hallatára Ginpei körül nézett. Nem volt a háta mögött senki, bár útban a várarak felé a lakónegyed felől többen is közeledtek. A hang egy rádióból származott, s természetesen nem mondhatott olyat, amit Ginpei hallani vélt.

– Köszönöm! – intett oda Ginpei az elképzelt hangnak, s könnyebb léptekkel folytatta az utat, szárnyakat adott neki a gondolat, hogy minden ember életében el-elkövetkeznek megkönnyebbülést jelentő pillanatok.

A hídhöz vezető sétányon bódék álltak, ahol szentjánosbogarakat árultak, darabját öt jenért, s kalitkát negyvenért. A várarak fölött nem volt világitóbogár. Mikor a híd közepére ért, Ginpei egy nagy kalitka szentjánosbogarat pillantott meg a vízen, egy alacsony tornyon, amely a vízre épült.

– Engedjék szabadon! Engedjék szabadon! – kiabálták lelkesen a gyerekek. A bogarak láthatólag azt a célt szolgálták, hogy a toronyból szétszórják, s a tömeg odalent összefogdossa őket. Fenn, a toronyban, két-három ember volt, s a tövében rengeteg kis csónak. A csónakokban sokan bambuszrudat, hálót szorongattak, de a híd és a part még jobban nyüzsgött az emberektől. Egyik-másik bambuszrúd igen hosszú volt.

A híd végében szintén álltak bogarasbódék. Ginpei hallotta, hogy valaki azt mondja: – Odaát okajamai szentjánosbogarakat árulnak, ezen az oldalon kosubelieket. Az okajamaiak kisebbek, egészen picik és más milyenek. – Elindult a bódék felé, s látta, hogy itt tízért adják a bogarak darabját, tehát kétszer annyért, mint odaát, de hét bogár kalitkával együtt száz jenért kapható kedvezményes áron.

– Adjon nekem tíz nagyot – mondta, és odanyújtott egy kétszáz jeneszt.

– Mind nagyok. Tízet a hét darabon felül?

Mikor a bogárárus belenyúlt a nagy, nedves vászonzsákba, tompa fények lüktettek bent, mintha lélegzenének. Az árus egyszerre csak egy-két bogarat szedett ki, s rakott át a hosszú, csőforma kalitkába. Mikor Ginpei a szeméhez emelte, mert nem hitte, hogy tizenhét bogár lenne a kalitkában, az ember belefűjt, és a bogarak felizzottak. Nyála Ginpei arcát érte.

– Azt hiszem, még tíz kéne, hogy vidámabb legyen a dolog.

Miközben az ember kiszámolt még tízet, a gyerekek fölvisítottak örömben. A toronyból szabadon bocsátott szentjánosbogarak fölroppentek az égre, aztán fáradtan földre pottyantak, mint a kiégett petárdák. Azokat, amelyek közel repültek a víz színéhez, s nem tudtak újra felemelkedni, kimérték hálóval vagy bambuszrúddal a csónakban ülők. Talán még tíz bogarat se bocsátottak szabadon, de a küzdelem, hogy kifogják őket, olyan zűrzavart okozott, hogy rövidesen minden háló, minden rúd csuromvíz lett, s mint hogy mindenki hadonászott, csak úgy fröcskölt a víz a partra.

– Az idén mintha nem repülnének jól. Nem? Talán a hideg teszi – jegyezte meg valaki. – Úgy látszik, ez évről évre ismétlődik.

De több szentjánosbogarat nem bocsátottak szabadon, bár mindenki izgatottan várta.

A túlpartról, a csónakházból kihirdették: – A bogarak szabadon bocsátása este kilencig folytatódik. – Az emberek a toronyban meg se mozdultak, de a tömeg odalent csöndben várakozott. Evezőlapátok csobbanása hallatszott, ahogy egy-egy csónakban ülő társaság, amelyet nemigen érdekeltek a bogarak, átevezett a vízen.

– Remélem, most már hamarosan szabadon engedik őket.

– Még nem akarják. Muszáj egy kicsit húzniuk az időt.

Felnőttek beszélgettek. Ginpei, a vásárlással elégedetten, egy kicsit hátrább húzódott a víz partjáról, nehogy megint lefröcsköljék. Kezében a kalitkával s benne a huszonhét bogárral odament egy rendőrök számára emelt őrbódéhoz, s nekitámaszkodott egy fának. Így, távolabbról, könnyebben át tudta tekinteni a sokadalmat, s amellett különös nyugalmat érzett a fiatal rendőr közelében, aki szelfiden álldogált, és szórakozott képpel bámult a várárok felé. Ha itt marad, innen biztos, hogy észreveszi a lányt.

Nemsokára elkezdték a toronyból folyamatosan eregetni a bogarakat. A „folyamatos” ugyan nem valami találó szó, mert a föntlevőknek előbb nagy kinnal össze kellett fogdosniuk egy maréknyi bogarat, csak akkor szórhatták le – de az is lehet, hogy szándékosan húzták az időt –, így aztán a tömeg izgalma hol fölcsapott, hol elapadt, hol még magasabbra hágott. Ginpeinek nehezére esett, hogy ugyanolyan nyugodt maradjon, mint amilyen nyugodtan a rendőr álldogált. A bogarak közül jó néhány képtelen volt szárnyra kapni, s úgy hullott le, nagy ívben, mint a szomorúfűz ága, de volt egy pár, amelyik magasra szállt, és a part felé röpült. Öreg

és fiatal mind a híd torony felőli oldalán tolongott a korlátnál, Ginpei meg odasétált mögéjük, s átnézett a fejük fölött. A korláton, kívül, gyerekek csimpaszkodtak, kezükben hálóval. Csuda, hogy le nem estek.

Ahogy a tömeg össze-összesűrült, igyekezetében, hogy elkapjon egy-egy bogarat, Ginpei elcsodálkozott a világítóbogarak halványan pislákoló fényén, s megpróbált azokra visszagondolni, amelyeket anyja falujában látott a tavon.

– Hé! A hajában van egy! – kiáltott le valaki a torony lábához egy csónakba. A lány, akinek a bogár a hajába telepedett, nem tudta, hogy neki kiabálnak, így aztán a csónakban ülők egyike vette ki a hajából.

Ginpei ráakadt a lányra.

Fehér vászonruhában volt, s karját a korláton nyugtatva bámult le a vízre. Bár a mögötte szorongó soroktól Ginpei épp csak egy pillantást vethetett az arcára és vállára, tudta, hogy nem tévedett. Egy kicsit hátrább húzódott, aztán lassan-lassan odafurakodott a lány mögé. A lány figyelmét lekötötte a torony, nem sok valószínűsége volt, hogy körülnéz.

Biztos, hogy nem egyedül jött, gondolta Ginpei, de úgy érezte, kést döfnek a szívébe, mikor látta, hogy egy fiú áll a lány bal oldalán. Egy másik fiú. Azt a hátán is lehetett látni, hogy nem ugyanaz, aki akkor várta, mikor kutyával volt, s aki lelökte őt a töltésről. A fiú fehér ingben volt, s bár se sapkát, se zubbonyt nem viselt, látszott rajta, hogy diák. – Bezzeg két hónapja – gondolta Ginpei. A lány állhatatlansága megdöbbenetette, úgy érezte magát, mint aki véletlenül virágra taposott. Hát lehet az, hogy a lány érzelmei ilyen ingatagok, mikor ő olyan rendületlenül imádja? Persze az, hogy a fiúval van, még nem jelenti feltétlenül, hogy szerelmes is belé.

De Ginpei érezte, hogy valaminek történnie kellett a lány és a barátja között. Átfurakodott az utolsó néhány ember közt, a lány mögött, s a korlátba kapaszkodva hallgatta a kettőjük beszélgetését. Megint elengedtek néhány bogarat.

– Úgy szeretnék megfogni néhányat, hogy elvigyem neki – mondta a lány.

– Igen, de a szentjánosbogár elég szomorú ajándék olyasvalakinek, aki beteg, nem?

– Talán örülni fog neki, ha nem tud aludni.

– Szerencsétlen kis jószágok.

Ginpei megértette, hogy a diák, akit két hónapja látott, beteg lehet. Félt, hogy a lány észreveszi őt, ha túlságosan kihajol a korláton, kénytelen volt hát félig hátulról szemügyre venni a profilját. Haját csikófarokban fogta össze fent, s az szép, lány ívben hullott hátra. Most gondosabban csinálta meg a frizuráját, mint mikor a lejtőn, a páfrányfenyők alatt látta.

Bár a hídon elég sötét volt, Ginpei meg tudta állapítani, hogy ez a fiú vékonyabb csontú, mint a másik diák volt. Lehet, hogy barátok.

– De ha legközelebb meglátogatod, mesélsz majd neki a bogárfogásról, ugye?

– A mai estéről?... – ismételte meg magában a kérdést a diák. – Midzunón látszik, hogy örül, ha elmegyek hozzá, mert rólad beszélgethetünk. De ha elmondom, hogy itt voltunk, a végén még azt hiszi, hogy az egész hely villogott a szentjánosbogaraktól.

– De mégis azt szeretném, ha vinnél neki néhányat.

A diák nem szólt semmit.

– Kár, hogy én nem mehetek és nem látogathatom meg. De beszélsz majd rólam, jó?

– Mindig. És megért téged, azt tudod.

– Mikor a nénéd aznap este elvitt minket az Ueno-

parkba cseresznyevirágzást nézni, azt mondta: – Macsie, látszik, hogy boldog vagy. – Pedig nem is vagyok az.

– A nővérem meg lenne lepve, ha ezt hallaná.

– Akkor miért nem leped meg?

– Hát. – A diák fölnevetett, de úgy folytatta, mintha kerülni akarná a témát. – Magam se láttam őt azóta. És nem jobb, ha azt hiszi, hogy legalább egyvalaki boldognak született?

Ginpei látta, hogy a fiúnak magának is nagyon tetszik Macsie, és az az előérzete támadt, hogy a lány és Midzuno akkor is szakítani fog, ha Midzuno egészsége helyreáll.

Eljött a korlától, odalopózkodott szorosan a lány mögé, s lopva beakasztotta a bogárkalitka drótfogantyúját a lány övébe. Ruhája vászna, úgy látszik, vastag volt, nem vette észre. Mikor a híd végére ért, megállt, s visszanezét a lány hátán halványan fénylő kalitkára.

Ginpei kíváncsi lett volna, mit csinál majd Macsie, ha fölfedezi az övére akasztott kalitkát, s arra gondolt, talán visszamegy a híd közepéig, s a tömegben elvegyülve, meglesi. Végül is nem olyan ez, mintha fölhasította volna a lány hátát beretvéval, miért viselkedjék hát úgy, mint egy bűnöző? De mégiscsak elfelé indult a hídról, s tudta, Macsie az oka, hogy fölfedezte, vagyis hogy újra fölfedezte magában ezt a félnépséget. Megpróbált védekezni ellene, de épp ez győzte meg, elindult hát szomorúan a páfrányfenyők felé a lejtőn.

– Uramisten! De nagy bogár!

Csillag volt, amin Ginpei szeme megakadt, de szentjánosbogárnak nézte, s ezt egy csöppet sem vonta kétségbe, inkább megindultan mondta másodszer is: – De nagy bogár. . .

Az út menti páfrányfenyők levelein kopogni kezdett az eső. Olyan hangon, mintha nagyon nagy,

nagyon ritka csöppek vagy olvadó jég, vagy az ereszről csöpögő eső volna. Lenn a síkon nem számít az ember ilyen esőre, ilyen súlyos cseppeket hegyvidéki táborhelyen lehet hallani, éjjel, a szálás, nagy levelű fák alatt. De nagyobbakat koppant, mint hogy a hangot a fákról lepergő esti harmatnak tulajdonította volna. Ginpei sose mászott hegyet, vagy sátorozott fennsíkon, s azon tűnődött, honnét ered ez a különös hang; bizonyára a tó partjáról, anyja falujából.

– Hisz a falu nem is feküdt magasan. Még soha nem hallottam.

– Nem. Biztos, hogy hallottam már valahol. Lehet, hogy sűrű erdőben, mikor kezdett már elállni a zápor, s a levelekről több víz hullott, mint magából az égből.

– Jajoi-csan, megfázol, ha átázol ebben az esőben.

– Kíváncsi lennék, Macsie szeretője nem úgy betegedett-e meg, hogy kint táborozott zuhogó esőben. Lehet, hogy ez a páfrányfenyőkön doboló eső csupán az ő testet öltött keserűsége.

Ginpei így beszélt magában, kérdezett, válaszolt: kedve szerint beszélhetett, mert olyan eső neszét hallotta, ami nem esett.

Ma este megtudta a lány nevét, s azon töprengett, hogy ha előző nap ő vagy a lány meghal, sose tudta volna meg. Akkor miért hagyta ott, s indult el fölfelé a lejtőn, ahol nincs a lány, hiszen már az is, hogy a nevét tudja, valamiféle kapcsolatot hozott létre kettőjük között? Ma este már kétszer is kísélt a lejtőre. Most, harmadszor meg egyszerűen nem lehetett, hogy ne jöjjön ki, hisz a lány szelleme itt jár a páfrányfenyők alatt. Megy meglátogatni beteg szeretőjét a szentjánosbogarakkal teli kalitkával.

Hirtelen támadt ötlet volt csak, hogy a kalitkát ráakasztotta Macsie övére, bár utóbb, érzelmesebb

hangulatban, úgy érezte, izzó szívét akasztotta a lány testére. De úgy is lehetett értelmezni, hogy ti- tokban tette, annak tudatában, hogy Macsie sze- retne szentjánosbogarakat küldeni ajándékba beteg barátjának.

Kísérteteső hullik a fehér ruhás lány árnyára, amint a páfrányfenyők alatt fölfelé libeg a lejtőn beteg szeretőjéhez, s egy kalitkára való szentjános- bogár himbálódzik a derekán... Micsoda szörnyű giccs, gondolta Ginpei, még egy szellem szemében is! Bár tudta, hogy a lány még ott van a diákkal a várároknál, akaratlanul is úgy érezte, hogy a lány szelleme itt van mellette a sötét lejtőn.

Mikor Ginpei fölért a töltés tövébe, megpróbált fölmászni rajta, de beleállt a lábába a görcs, és így kénytelen volt a zöld fűbe kapaszkodni. A fű egy csöppet nedves volt. Lába nem fájt annyira, hogy húznia kellett volna, mégis négykézláb mászott fel az oldalban. S miközben mászott, alatta, a földben, egy csecsemő mászott, s tapasztotta a tenyerét újra meg újra az övéhez, mintha tükör lenne köztük. Egy halott hideg tenyerét. Döbbenet jutott eszébe egy bordélyház valami fürdőhelyen... a tükör a fürdő- kád fenekén.

Mikor fölért a töltés tetejére, ahol a diák rákiál- tott, hogy – Hülye! – és lelökte, aznap, hogy ő elő- szőr követte Macsiet, fölállt, s figyelte, mint bandu- kol egy villamos ott, ahol Macsie, mint Midzukó- nak mesélte volt, vörös zászlókat látott május else- jén. A villamos kivilágított ablakainak fénye át- átvillant az utat szegélyező fák sűrű, fekete lomb- ján. Tovább is feszült figyelemmel bámult arrafelé. A töltésen kísérteteső hangja sincs.

– Hülye! – kiáltott fel váratlanul, és lebukfence- zett a parton, bár így magától nem sikerült valami jól. Már-már az út aszfaltját érte, mikor elkapott egy marék fűvet, föltápászkodott, megszagolta a

tenyerét, elindult az úton, úgy érezte, hogy a csecse- mő nyomon követi a föld alatt.

Fogalma sem volt, hogy a gyermeke hol lehet, sőt, hogy él-e vagy meghalt. Többek közt azért volt az élete olyan bizonytalan. Mert ha él, akkor egy szép napon talán találkozik vele, s ő őszintén hitte, hogy igen. De honnan fogja tudni, hogy az az ő gyereke és nem a másé?

Egy este, a magánpenzió kapujában, ahol Ginpei diákkorában lakott, egy csecsemőt hagytak, nyaká- ban cédulával: – Ginpeié. – A háziasszony kiborult, de Ginpeit nem dülta fel különösen a dolog, nem is szégyellte, minthogy aligha várhatja el egy diák- tól akárki is, hogy fölneveljen egy nem kívánt gye- reket – mi több, egy prostituáltét –, mikor bárme- lyik pillanatban behívhatják katonának.

– Ocsmány trükk. Otthagytam, s most így áll raj- tam bosszút.

– Azazhogy teherbe ejtette és meglépett. Ez a va- lószínűbb. Nem, Momoí úr?

– Szó sincs róla.

– Akkor mi elől lépett meg, mondja?

Ginpei nem felelt. Azt mondta: – A gyereket mindenesetre visszaviszem, és az egész el van intéz- ve. – Lenézett a gyerekre, a háziasszony ölében. – Egy kicsit még vigyázzon rá, legyen szíves. Elme- gyek a társamért.

– A társáért? Miben a társa? ... Momoí úr, ne- kem ne lógjon meg, s hagyja itt a nyakamon a gye- reket, hallja.

– Csak nem akarom egyedül visszavinni.

– Hogy? – A háziasszony gyanakodva követte Ginpeit az ajtóig.

Mikor megtalálta Nisamurát, a büntársát, együtt indultak el, s Ginpei vitte a gyereket, ami természe- tes is, hiszen a nő, akit otthagytott, az övé volt. A kabátja alatt vitte, s a kabátot nyakig begombolta.

Ettől kitömött állatnak érezte magát. A villamoson a gyerek persze elsírta magát, de az utasok barátságosan mosolyogtak a különös megjelenésű diákra, s Ginpei visszamosolygott rájuk, egy csöppet zavarban s némileg komikusan. Kidugta a csecsemő fejét a kabátja nyakán. És akkor úgy érezte, nem tehet mást, mint hogy lesüti a szemét, s kelletlenül folyt a kicsi arcába bámult.

Ez a nagy tűzvész után volt, mikor az első légitámadástól leégett Tokió belvárosa. Ginpei és a barátja lerakta a kicsit a ház hátsó ajtajába, és elinalt. Senki nem vette észre a menekülésüket, minthogy a bordélyházak nem álltak szorosan egymás mellett a sikátorban.

Ginpei is, Nisamura is nagyon értett hozzá, hogy lehet ebből a házból megpucolni. Akkoriban a diákok a hadimunkáért használt, gumitalpú tornacipőt kaptak, s mikor a bordélyból megléptek, nemegyszer otthagyták a cipőjüket. Pénzüik nem volt, hogy fizessenek, de nagyokat derültek, ha sikerült meglógniuk – olyan volt ez, mintha a becstelenség árnyékából menekülnének. Ha a munka olyan volt, hogy a cipőjük elrongyolódott, Ginpei és Nisamura sejtelmesen összekacsintott. Legalább mulattak rajta, ha eszükbe jutott, hogy hol hagyták el a rossz cipőt!

De a levelek, amelyeket a prostituáltaktól kaptak, ha fizetés nélkül lógtak meg, nem mindig pénzt követeltek, olykor egyszerűen csak arra kérték őket, hogy menjenek vissza máskor is. A lányok ismerték a nevüket és címüket. Ginpeire és a többi diákra is a harctér várt, nem volt hát értelme, hogy eltitkolják, hisz egyikük jövője sem ígérkezett olyannak, hogy érdemes lett volna titkolódnia. A frontra küldött diákok hősök voltak. De akiről tudták, hogy prostituált, akár engedéllyel űzte az ipart, akár anélkül, azt általában hadimunkára sorozták be, s

Ginpei nőjének feltehetőleg nem volt engedélye, csak titokban járta az utcákat. Talán a bordélyházrendszer és az ellenőrzés lazult meg, és valami nem várt emberi elem került a nők meg az ő kapcsolatokba? Az eszükbe se jutott, hogy a prostituáltak talán félnek a háború idején kiszabott szigorú büntetésektől, s csak kényszerűségből ilyen szokatlanul elnézőek. Vagy olyan mélyre sülyedtek volna, hogy azt hitték, a nők gyerekes csínynek vélik, s megbocsátják nekik, ha meglógnak csak úgy? Háromszor-négyszer is megszöktek fizetés nélkül, s mint gyakran megesett, utóbb egy rossz szót sem kaptak érte. S mikor a csecsemőt lerakták a ház kapujába, a sikátorban, egyszerűen csak úgy érezték, most még egyszer, utoljára megléptek.

Ez március közepe táján történt, de másnap délből havazni kezdett, és havazott egészen estig. Nem valószínű, hogy a csecsemőt ott hagyták volna, hisz akkor biztos, hogy megfagy.

Ginpei kiment a hóba, és meglátogatta Nisamurát a szállásán.

– Szerencsénk van, hogy tegnap este mentünk, mi?

– Hát, rohadt nagy szerencsénk.

A bordélyházból senkivel nem volt kapcsolatuk, a gyerek eltűnt.

De vajon ez a ház a sikátorban ugyanaz volt-e, ahonnan hét-nyolc hónappal ezelőtt meglépett? Ez a kétség akkor fogta el Ginpeit, mikor már a fronton volt. S még ha a bordélyház ugyanaz is, a gyerek anyja, vagyis az ő nője ott volt-e még akkor? Megmaradhat-e egy lány, akinek nincsen bárcája, a bordélyházban, ha egyszer gyereke született, mikor ez mindenek közt a legnagyobb bűn? Éppenséggel elképzelhető volt, hogy az akkori feszült zűrzavarban, mikor oly váratlanul kivirágzott az emberi együttérzés, egy bordélyház netán gondját viseli egy

terhes lánynak. De akkor is roppantul valószínű-
len. Vajon nem akkor vált a kicsi igazán elhagyottá,
mikor ő adott túl rajta?

Nisamura elesett a háborúban. Ginpei megma-
radt, s minden foglalkozás közt épp tanár lett be-
löle.

Ginpei bebarangolta a városrész romjait, ahol va-
laha a bordélyház állt, s teljesen kimerült. Egyszer-
re döbbenet hallotta, hogy fennhangon azt mond-
ja: – Hé? Mi rosszban sántikálsz te itt? – A pros-
tituálthoz beszélt. Az épp egy gyereket tett le a ház
kapujába, ahol ő lakott – nem a saját vagy Ginpei
gyerekét, hanem egy olyat, akit egy másik prosti-
tuálttól vett kölcsön. Úgy látszik, ő észrevette a nő
a kapuban, vagy utána futott és utolérte.

– Nisamura nem él már, hogy megmondja, hason-
lít-e rám? – Megint magában beszélt.

A kitett csecsemő lány volt, de a Ginpeit zaklató
jelenés neme fura mód határozatlan. És többnyire
halott, de ha jobban eszénél volt, úgy érezte, él.

Valahogy úgy érezte, hogy a kislány egyszer dun-
di kis öklével úgy homlokra vágta, ahogy az erejé-
ből telt, s csak püfölte tovább. Elgondolkodott, mi-
kor is történhetett ez. De ez is csak képzelődés volt,
a valóságban nem történt meg. Mert ha még élne is
a kislány, nem lenne olyan kicsi, mint amilyennek
elképzeli, és ilyesmi már nem fordulhatna elő.

De a kísértetgyerek, aki a föld alatt kísérte Gin-
peit, miközben a bogárfogás éjszakáján végigment
az úton a töltés lábánál, akkor is csak csecsemő
volt, s a neme határozatlan; igen, lehet, hogy nem
is tudták róla. S miközben a gondolat gyökeret vert
benne, a kicsi egy orratlan-szájatlan próbababa-
szörnyeteg vonásait öltötte fel.

– Lány, kislány – suttogta magában Ginpei, s
kirohant a boltokkal szegélyezett, jól világított
utcára.

– Cigaretta! Cigaretta kérek! – kiáltotta Ginpei
lélekszakadva a saroktól számított második bolt
előtt. Felbukkant egy ősz öregasszony. Bár koros
volt, nyilvánvaló, hogy nő, s Ginpeinek kő esett le
a szívéből. De Macsie végtelen távolba vészett, s még
azt is csak nagy erőfeszítés árán tudta elképzelni,
hogy ilyen lány egyáltalán létezhetik.

Úgy érezte, üres a szíve, és leszakadt róla a teher,
s napok óta először eszébe jutott a szülőfaluja.
Gyönyörű édesanyjára emlékezett még, de apjára,
aki olyan különös halált halt, nem. Apja csúfsága
mégis mélyebb nyomot hagyott benne, mint édes-
anyja szépsége arca, amint hogy saját torz lába is
jobban kísértette, mint Jajoi szép kis lábának em-
léke.

A téparton Jajoi megpróbált letépni egy piros bo-
gyót egy vadgumi-bokorról, de megszurta egy tüske
a kisujját. Föltűnt rajta egy csöpp vér. Jajoi lenyal-
ta, elkerekedett szemmel föl nézett Ginpeire, s azt
mondta: – Gin-csan, miért nem te szedsz nekem
bogyót? A te majomlábad pontosan olyan, mint
apádé. Biztos, hogy te nem a mi águnkról származ-
zol.

Ginpei legszívesebben belevágta volna haragjá-
ban Jajoit a tüskék közé, hadd szúrja a lábát, de
nem mert hozzányúlni, így hát csak kivicsorította a
fogát, s úgy tett, mintha meg akarná harapni Jajoi
kezét.

– Idenézz! Látod! Ez ám a majompofa. Hhá!

Jajoi is a fogát mutatta neki.

A lába volt az, a lába, mely csúf, mint egy állaté,
ami a csecsemőt arra készítette, hogy a nyomába
eredjen, hogy kúszva kövesse őt a töltés alatt.

Ginpeinek még csak eszébe se jutott, hogy meg-
vizsgálja az elhagyott gyerek lábát, hisz egy pillana-
tig se hitte, hogy a csecsemő valóban az övé. De je-
lenlegi kéjes önutálatában arra gondolt, hogy ha

annak idején megnézi a kicsi lábát, és az olyan, mint a magáé, akkor az megdönthetetlen bizonyítékul szolgál, hogy a gyerek az ő gyereke. De hát nem szép és puha-e minden csecsemő lába, mielőtt járnai kezdené ezt a földet? – mint a keruboké, akik Krisztus alakját veszik körül a szentképeken? És minden láb ugyanúgy megkeményedik, mint Ginpeié, ha átkel e világ ingoványain, kövein és tuskobokrain.

– Ha szellem, hát nem is lehet a gyereknek lába – mormolta Ginpei maga elé. Szellemeknek nincsen lábuk. Kíváncsi lett volna, ki alkalmazta először ezt a képet szellemekre, s arra gondolt, bizonyára az idők kezdetétől fogva akadtak embertársai, akik úgy éreztek, mint ő. Olyan volt ez, mintha már az ő lába sem a föld felszínét taposná.

Tenyérével fölfelé kinyújtotta a kezét, mint aki égből hulló drágaköveket szeretne elkapni, s úgy róttá a fényesen kivilágított utcákat. Eszébe jutott, hogy a világ legszebb hegye nem okvetlenül égbe nyúló zöld csúcs, hanem hatalmas, csupasz halom, amit vulkáni kő és hamu borít. Rózsaszínű és bíborvörös. Hajnalban és napnyugtakor egy a mennybolt változó színeivel. És erre a gondolatra Ginpei elhatározta, hogy szembefordul önmagának azzal a részével, amely Macsiera vágyik.

Eszébe jutottak Hiszako profetikusszavai, amelyekkel szerelmüket vagy elválásukat pecsételte meg: – Megtalállak, még a föld alatt, az Ueno-állomás folyosói alatt is. – S kíváncsian, hogy milyenek is lehetnek ezek a folyosók, Ginpei elindult Ueno felé.

A hely akkortájt csöndesebbnek látszott, s csak szanaszét heverő emberekkel találkozott. Láthatólag ide szállásolták be magukat, a folyosókon heverészttek, vagy a falnál kuporogtak. A szokott nyomorkép; némelyek üres szeneszsákokon nyúlnak el,

s mellettük vesszőkosár; mások, úgy látszik, jobban vannak eleresztve, s jókora balyu van a fejük mögött. De egyik se vesz tudomást a környezetéről, s még a fejét sem emeli föl, hogy körülnézzen, vagy viszonozza egy-egy járókelő pillantását. Néhányan már ilyen korán nyugovóra tértek, s már aludtak is. Egy fiatal pár békésen összebújt, az asszony a fejét a férfi térdén nyugtatta, a férfi meg az asszony hátára dült. Ennek a kifacsart testtartásnak még egy éjjeli vonaton is nehéz lett volna párját lelteni. Mint két madár, mindkettő feje a másik tolla közt, s harmincévesek is alig voltak. Ginpei megállt, megnézte őket: egy csavargópár önmagában is elég szokatlan.

A föld alatti folyosó dohszaga elkeveredett a sült csirke és japán ragu illatával. Egy boltfüggöny alatt átbújva, mely mintha csupasz sziklaüreget takart volna csak, Ginpei megivott két-három pohár olcsó pálinkát. Lába mögött virágmintás szoknya bukkant föl, s ahogy kifele menet fölemelte a függönyt, látta, hogy egy hívatásos buzi áll odakint.

A homokos csábos pillantást vetett rá, ahogy a szemük némán összetalálkozott. Ginpei futásnak eredt, de semmi mámorítót nem talált a menekülésben.

Benézett az állomás emeleti várótermébe, de az is sűrűn tele volt csavargóbúzzel. Ellenőr állt a bejáratnál, s a jegyét kérte. Ez szokatlan, hogy az ember fölmutassa jegyét, csak hogy a váróterembe beengedjék. Kint más, céltalanul bámészkodó emberek álldogáltak vagy guggolva támasztották a falat.

Az állomást odahagyva Ginpei befordult egy mellékutcába. A buzik kettős természete járt az eszében, mikor megpillantott egy gumicsizmás nőt, aki ugyancsak férfiasan festett kifakult fekete nadrágjában, piszkos fehér blúzában, mely szemmel láthatólag összement a mosástól. Melle lapos volt, sárga képe

napégette, s az arcán semmi festék. A nő, úgy látszik, akart tőle valamit, közelebb jött, s a nyomába eredt. Ginpei a nők követése során szerzett tapasztalata különösen érzékennyé tette minden ilyesmire, de képtelen volt kitalálni, hogy a nő miért követheti.

Eszébe jutott az utcalány, aki akkor akaszzkodott rá – bár ezt mindvégig tagadta –, mikor a mulatónegyedben keresett menedéket azután, hogy elmenekült Hiszakóék házának vaskapuja elől. De ez a nő, a külsejéből ítélve, nyilván nem volt prostituált. Gumicsizmája sáros. A sár már rászáradt, napok óta nem pucolták, s a csizma maga is öreg és fénytelen. Elgondolkodott, miféle nő is lehet az, aki képes az Ueno-állomáson gumicsizmában végigmenni, mikor nem is esik az eső. Nyomorék? Vagy csúf a lába? Vajon ezért visel bő nadrágot?

Ginpeinek egyszeriben eszébe jutott a saját lába, s mert szinte látta a háta mögött a nő csúf lábát, hirtelen megállt, hogy a nőt előreengedje. A nő is megállt. Kérdő tekintettel bámultak egymásra.

– Mit akar tőlem? – kérdezte a nő.

– Pontosan ezt kérdelem én is magától. Maga követett engem, nem?

– De maga szemezett velem, nem?

– Hát ha valaki szemezett valakivel, az maga volt.

– Ginpei törte a fejét, hogy mikor elment a nő mellett, tett-e valamit, amit az hívásnak értelmezhetett, de csalhatatlanul érezte, hogy a nő volt az, aki érdeklődést tanúsított őiránta.

– Én éppen csak megnéztem. Arra gondoltam, hogy a megjelenése nő létére elég szokatlan.

– Nem hiszem, hogy különösen szokatlan lenne.

– Jó, de akkor is, mindenkinek utána megy, aki egy pillantást vet magára?

– Maga valahogy érdekelt.

– Maga micsoda?

– Semmi.

– De valami oka csak volt, hogy kövessen.

– Én nem követtem... én csak... hogy is mondjam?... maga után jöttem. Ez az egész.

– Mhm – Ginpei még egyszer megnézte magának. Ajka betegesen sötét, pedig nincs rajta rúzs, s kilátszik egy aranyfoga. Nehéz megmondani, hány éves lehet, de valamivel valószínűleg kevesebb, mint negyven. Ferde szeme éber, száraz, mint egy férfié, s alattomosan csillog; egyik szeme ráadásul kisebb, mint a másik. A napégette arc bőre kemény. Ginpei valami veszélyeset érzett benne.

– Gyerünk, sétáljunk egy kicsit – mondta, s hirtelen fölemelte a kezét és könnyedén megérintette a nő mellét. Semmi kétség. Nő.

– Mit csinál? – a nő megragadta Ginpei kezét. Tenyere puha volt. Nem látszott rajta, hogy durva munkát végezne.

Ginpei most először állapította meg így, hogy nő-e valaki. Persze, amúgy is látható volt, hogy az, de miután a tulajdon kezével győződött meg róla, Ginpei fura mód megkönnyebbült, sőt, barátságot is érzett irányában.

– Jó, akkor menjünk át oda – mondta.

– Oda?

– Miért, nincs a közelben valami kellemes bár?

Miközben azon törte a fejét, hogy egyáltalán bemehet-e valahova ezzel a furcsán öltözött nővel, visszafordult a jól világított utca felé. Egy kifőzdében japán ragut mértek, bement, a nő a nyomában. A négyzetes főzőtér három oldalán lehetett leülni, de volt néhány külön asztal is.

Minthogy középen majdnem minden ülőhely foglalt volt, leült az egyik asztalhoz a bejáratnál. A kurtató függöny a nyitott ajtón eltakarta a járókelőket, csak deréktól lefelé lehetett látni őket.

– Szakét vagy sört? – kérdezte Ginpei.

Esze ágában sem volt, hogy bármivel is próbál-

kozzék ennél a nagydarab nőnél, de miután rájött, hogy nem veszélyes, most megkönnyebbült és gondtalan volt. Hadd döntse el ő, hogy sört akar-e vagy szakét.

– Inkább szakét – felelt a nő.

A ragun kívül még más egyszerű étel is kapható volt, hogy mi, az ki volt írva a falra. Ginpei hagyta, hadd rendelje az ételt is a nő. Arcátlan modora arra vallott, hogy ebből él – férfiakat csal be egyik vagy másik ócska csehóba, s bár a külleme is erre mutatott, Ginpei nem mondta ki. Lehet, hogy a nő meg egy csöppet ijesztőnek találta Ginpeit, s felhagyott a tervével, hogy megfogja magának, vagy az is lehet, hogy úgy érezte, van bennük valami közös, és ezért határozta el, hogy utána megy. De úgy látszik, legálabbis egyelőre letett eredeti céljáról.

– Hát nem furcsa az élet? Az ember sose tudja, mi történik vele. Itt vagyok, és együtt iszom magával, akit még látni se láttam soha.

– Igen. Látni se láttam soha – visszhangozta a nő szórakozottan, ahogy lehajtott egy pohárral.

– Pohárba fojtja a mai napot, nem?

– Mhm.

– Utána hazamegy?

– Haza. A gyerek egyedül van, és vár odahaza.

– Gyerek?

A nő egyre csak töltött és ivott. Ginpei nem, ő inkább a nőt figyelte.

Még elképzelné is nehezen tudta, hogy egyugyanazon este látta Macsiet a bogárfogáson, kísértette őt a csecsemő látomása a töltés oldalban, s iszik ezzel a nővel itt, akivel a vak véletlen hozta össze. Talán csak azért tűnik hihetetlennek, mert a nő ilyen csúf. Az, hogy Macsiet viszontlátta a várárok partján, gyönyörű álom, ez, hogy ezzel a csúf nővel iszik egy ócska kifőzdében, maga a valóság. Minden erre vallott, de Ginpeinek olyan érzése volt, hogy azért

iszik ezzel a valóságos nővel, hogy vele legyen az álombeli lány. Minél csúnyább a nő, annál jobb: mintha csak ezáltal jelenhetne meg Macsie arca.

– Miért hord gumicsizmát?

– Mikor eljöttem hazulról, azt hittem, ma esni fog.

A nő megmondta kereken. Ginpei ellenállhatatlan vágyat érzett, hogy megnézzé a lábát. Ha csúf, annál inkább illik hozzá a nő.

Ahogy ivott, egyre durvábbak lettek a vonásai. Két keskeny, össze nem illő szeme még jobban elkeskenyedett. A kisebbik sarkából rásandított Ginpeire, s előre-hátra himbálta felsőtestét. Ginpei megragadta a vállát, a nő nem húzódott el tőle. Mintha egy marék csontot fogott volna.

– Maga csont és bőr, azt tudja?

– Miért, mit várt? Magányos nő vagyok, akinek gyereket kell eltartania.

Elmondta, hogy tizenhárom éves kislányával él egy albérleti szobában, valamelyik sötét melléktúrában, s hogy a kislány iskolába jár. Férje elesett a háborúban, mondta, de jóllehet ez egy kicsit gyanúsán hangzott, Ginpei megelégedett annyival, hogy a gyerekről igazat mond.

– Fölmegek magához – mondta Ginpei, már másodszer.

– Nem, az nem lesz jó, ott a gyerek – felelt váratlanul komoly arccal a nő, bár először maga is rábólintott.

Ginpei és a nő egymás mellett ült, szemben a szakáccsal, de közben a nő észrevétlenül szembefordult vele, és kacéran a vállára hajtotta a fejét. Láthatólag hajlandó volt odaadni magát. Ginpein erőt vett a szomorúság, úgy érezte, vége a világnak – a szomorúság, mely nem volt arányban a jelenével. Talán mert az este Macsiet is látta.

A nő inni is aljasan ivott. Valahányszor újabb üveg szakét rendelt, mindig kérdő tekintettel bámult föl rá, mintha azt akarná tudni, ezt hogy fogadja.

– Rendeljen csak – mondta Ginpei bosszúsan.

– Majd nem tudok megállni a lábamon, azt tudja? Nem baj? – Kezét Ginpei ölébe tette. – Csak egy üveggel még. Kérem, öntse ki pohárba.

A szake a szája sarkából az asztalra csurgott. Napégette arca sötéten, lilászörösen égett.

Mikor kimentek, Ginpei karjába kapaszkodott. Ginpei megfogta a csuklóját, meglepően sima volt.

Ahogy elmentek egy utcai virágáruslány előtt, a nő megszólalt: – Vegyen nekem pár szál virágot. Szeretném hazavinni a gyerekeknek.

De a csokrot otthagya egy utcai tésztásstandon, valamelyik sötét utcasarkon.

– Ugye, ezt lesz szíves megőrizni nekem? Mindjárt visszajövök és elviszem.

Azután, hogy a virágot otthagya, még jobban erőt vett rajta a részegség.

– Tudja, évek óta nem voltam férfival. De hát mit tehetnék? Úgy is mondják, nincs menekvés, ha egyszer a sors összehozta az embereket.

– Igen. Úgy látszik, minket egymásnak szánt a sors – helyeselt vonakodva Ginpei.

Jóllehet, semmi mást nem érzett, csak önutálatot, amint összekapaszkodva mentek az utcán, még mindig gyötörte a vágy, hogy gumicsizma nélkül lássa a lábát. Pedig úgy rémlett, mintha már látta volna – a lábujjai nem majomszerűek, mint az övé, de csúfak, vastag, barnás rajtuk a bőr. Elképzelte, hogy ott fekszik a nő mellett, kinyújtják a lábukat, s úgy érezte, mindjárt elhányja magát.

Egy darabig hagyta, hogy a nő vezesse, s egy melékutcába betérve egy csöpp Inari-szentély elé értek. A szentély szomszédságában ócska garniszálló állt.

A nő habozva megállt. Ginpei lefejtette magáról a kezét. A nő összecuklott.

– Menjen haza, várja a gyerek – mondta ő, és faképnél hagyta.

– Hülye! Hülye! – üvöltött a nő, fölkapott egy marék apró követ a szentély elől, s hajigálni kezdte. Az egyik kő bokán találta Ginpeit.

– Juj! – kiáltott fel.

Ment, húzta a lábát, és nyomorúságos rosszul érezte magát. Hogy miért is nem ment haza egyenesen azután, hogy fölakasztotta azt a kalitka szentjánosbogarat Macsie derekára? Mikor fölért emeleti hónaposszobájába, levette a zokniját. Halványpiros folt volt a bokáján.

UTÓSZÓ

Kavabata Jaszunari egyik regényében az emberek Japán déli vidékeiről járnak a hófödte csúcsok közé – havat látni. Más írásában a cseresznyevirágzásban gyönyörködnek. *S A tó* utolsó fejezetében a szentjánosbogarak fénylő estitáncát figyelik a folyó partján. A japán ember mindig és mindenütt a természettel akar azonosulni. A természet, a szépség szeretete a klasszikus japán hagyomány öröksége.

E hagyomány nélkül a klasszikus japán irodalom elképzelhetetlen. De tovább él a modern japán irodalomban is, vagy a cselekmény középpontjában, vagy a háttérben, hol szimbólumként, hol pedig csak couleur locale-ként és fájdalmas nosztalgiaiként. A neopercepcionisták, az „újfajta érzékenységgű” írók csoportja, amelynek éppen Kavabata volt egyik alapítója és kiemelkedő egyénisége, a szépség keresését állította alkotásai súlypontjába. Szakítani akart a huszadik századi naturalizmussal, hátat akart fordítani a realista törekvéseknek, és az európai irodalomból jobbra csak a lélektani regény ábrázolásmódját fogadta el. Kavabata klasszikus japán lírai szimbólumokat helyez írásainak gyűjtőpontjaiba, de hőseinek gondolatvilágában – különösen a második világháború tragikus befejezése után – már a huszadik századi ember freudi álmái, gátlásai és szorongásai kísértének.

Kavabata Jaszunari, a huszadik századi japán irodalom kiemelkedő egyénisége, 1968-ban irodalmi Nobel-díjat kapott. 1899-ben született Osaka kikötővárosban, amely Japánban a nemzetközi kereske-

delem és a pénzvilág középpontja. Azt írja magáról, hogy otthon és család nélkül nevelkedett. Szüleit csecsemőkorában veszítette el, nagyanyját és egyetlen leánytestvérét pár év múlva, nagyapját pedig tizennégy éves korában. Néhány évig bennlakó növendék volt egy oszakai középiskolában, 1917-ben a tokiói főiskolán folytatta tanulmányait.

Festőnek készült, de irodalmi érdeklődése korán megmutatkozott. Első irodalmi alkotásának ifjúkori naplóját tekintik, amelyben a tizennégy éves kamasz fiú már a későbbi évek írói magatartására jellemző hűvös elvonatkoztatással számol be nagyapja halálának körülményeiről. Ifjúkorában a japán irodalom klasszikus hagyománya vonzotta, a világirodalmi tájékozódást pedig a skandináv írók műveinek megismerése jelentette. 1920-ban beiratkozott a tokiói császári egyetem angol irodalom szakára, amelyet 1924-ben végzett el. Ezekben az években tevékeny részt vett a modern japán irodalom vitáiban, és 1924-ben barátjával, Jokomicu Riicsivel együtt megalapította az „újfajta érzékenységű” írók csoportjának irodalmi lapját. Abban jelent meg 1927-ben *Az izui táncosnő* című kisregénye, amelyet rövid időn belül számos nyelvre lefordítottak, és amely egy csapásra ismertté tette nevét. A kisregény a címben szereplő izui táncosnő és egy főiskolai hallgató rövid szerelmének történetét mondja el.

Leghíresebb műve, a *Hóország*, 1947-ben jelent meg; a regényt 1934-ben kezdte el, és kisebb-nagyobb megszakításokkal 1937-ben be is fejezte; 1947-ben csupán egy fejezetet csatolt hozzá. A regény színhelye Honsu szigete (az író szűkebb hazája), amelyet magas, hófödte hegyek osztanak két részre. Itt, a hóval borított világban, egy luxusszállóban találkozik Simamura, a messziről jött idegen és Komako, a gésa. Szerelmük tragikus; tűzvészsel és halállal ér véget.

Nem véletlen, hogy a második világháború után írt fejezetben megsűrűsödnek a tragikus elemek, és a szenvedély tüze – a tűzvész lángjaival együtt – szétrombolja két ember törékeny, bizonytalan kapcsolatát. Kavabata egyik leghíresebb nyilatkozatában elmondta, rövidebb a háború után, hogy már csak elégiákat képes írni. Az 1945-ös vereség, a Hirosimát követő feltétel nélküli fegyverletétel Kavabata sulyosan hatott, és barátaihoz intézett leveleiben többször is megemlíti, hogy családtagjainak korai elvesztésén kívül a háború rettenetes élménye, a vereség alakította ki tragikus életérzését,⁸ felfokozott érzékenységét.

A go-mester című regény, Kavabata legszebb „elégiája”, egy 1938-ban lezajlott go-verseny tudósításából vette anyagát. (A go a sakkhöz hasonló japán táblajáték.) A regényben „a legyőzhetetlen mester” elveszíti utolsó bajnokságát. Kavabata történetében a vereségnek szimbolikus értelme is van: egy hagyomány kudarcát, bukását is jelenti – az arisztokratikus hagyományét, amely 1945-ig Japánban az erkölcs és az etika, valamint a művészetek alapját képezte.

A Meidzsi-restauráció (1868) új korszakot nyitott a japán történelemben. Megszűnt az ország elzárt-sága, és az élet folyamatosan átalakult. Ez a folyamat mindazonáltal rendkívül lassúnak bizonyult. A feudális erők nem egykönnyen adták fel utolsó bástyáikat, és a második világháború végéig, az atom-bomba ledobásáig Japán számos háborúban vett részt, nem mondott le nagyhatalmi törekvéseiről. Az 1936-ban megkötött antikomintern paktum Japán és Németország között, a háromhatalmi egyezmény (1940) Németország, Olaszország és Japán között, a japán hatalmi álmok megvalósításának csak egyes állomásait jelzi. A Pearl Harbour-i támadás 1941-ben és a második világháború kiterjesztése

Délkelet-Ázsiára a japán agresszió tetőpontját jelentette. Az 1945. augusztus 15-én elhangzott nyilatkozat, a vereség után, amelyben a császár többek között isteni eredetéről is lemondott, sok legendát rombolt szét. A japán feudális uraknak, a császár szavai szerint „...az elviselhetetlent is el kellett viselniük”. Kavabata műveiben is egyre több a tragikus vonás, hőseinek kisiklott élete azt a kiüttalanságot tükrözi, amely a klasszikus hagyományok, az ősi életforma tarthatatlanságát jellemzi.

Az ötvenes évek közepe táján, a *Hóország* világ-sikere után jelent meg *A tó*. Középpontjában Ginpei áll, a szépség megszállottja, az elérhetetlen boldogság után vágyódó ember. Ginpei testi hibája (kacska lába), gyermekkori traumái (többek között apja érthetetlen, erőszakos halála) és feloldhatatlan magánya miatt kitaszítottnak érzi magát az erős és szép emberek közül. Gyökértelenül sodródik a bűn és a züllés útján. Ginpei nem megrögzött bűnöző, hanem saját rögeszméi és a körülmények áldozata.

A tó is elégia, költemény prózában, az elveszített boldogság nagy emberi részvéttel és művészettel megalkotott rajza. A cselekmény szálai kezdetben annyira összekuszálódnak, hogy szinte alig követhetjük a szereplőket a valóság és a káprázat önkínzó útjain. A tó Ginpei számára a boldogság szimbóluma. A tó emléke, álomképe minduntalan felbukkan a történetben: apja valamikor régen a tóba fulladt bele; a tó jegén érte Ginpeit a kamaszkor nagy csalódása; a tavat pillantja meg a kutyát sétáltató leány szemében, és a virágüzlet kirakata azt tükrözi; a cseresznyevirág tükörképét a tó vizén látja. Ginpei „tudja, hogy ez csak látomás, mégis, valahányszor megpillantotta az éjszakai égbolt fényében a tágas és mozdulatlan víztükröt, úgy érezte, összeroppantja a természet félelmes misztériuma, az idő agóniája.”

A látszólagos zűrzavar azonban eltűnik: lassan minden a helyére kerül, és a regény szereplői, úgy látszik, összetartoznak. *A tó* lírai látomás, vallomás a szerelem, az élet mulandóságáról, az esendő ember kiszolgáltatottságáról. Könyörtelen ábrázolásmódja ugyanakkor a jobb élet és az igazságosabb társadalmi rend utáni vágyat is megszólaltatja.

Kavabata utolsó könyve, *Az alvó szépségek háza*, az elviselhetetlen szorongás, az időtlen tragédia megtestesülése. A történet egy megtört öregemberről szól, aki bordélyházban tölt négy éjszakát, elkábított, alvó fiatal leányok között, akik már sohasem ébrednek fel a halálos kábulatból.

*

Kavabata 1972-ben tengerparti házában önkézével vetett véget életének. Búcsúlevelet nem hagyott hátra, tettét nem indokolta. Felőrlődött életének khiméráival és a valóság számára elviselhetetlen tényeivel folytatott küzdelemben.

Regényei hitelesen, művészi eszközökkel ábrázolják a hagyományos japán életet és a hagyományos életforma széthullását. Műveiben és műveivel megmutatta korát: bírálta azt, aminek széthullása a halálba kergette. Igazságkeresése azt pusztította el, ami nélkül nem tudott élni.

Karig Sára

A kiadásért felel az Európa Könyvkiadó igazgatója

A fordítást a japán eredetivel egybevetette:

Yamaji Masanori

Felelős szerkesztő: Karig Sára

Műszaki szerkesztő: Maczó Zsuzsanna

Műszaki vezető: Andrási Gyözőné

Készült 11 000 példányban, 8 (A/5) ív terjedelemben

Eu-d-7879

ISBN 963 07 1469 8

78.6018.66-14-2 Alföldi Nyomda, Debrecen